

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (1959) 1987 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 1

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Deimantinė gydytojų sąjunga

Tarp daugelio dabarties sukakčių iškilo dar viena, būtent organizuotos lietuvių gydytojų veiklos išeivijoje deimantinė sukaktis. 1912 metais Čikagoje buvo įsteigta Amerikos lietuvių daktarų draugija, vėliau tapusi Amerikos lietuvių gydytojų sąjunga. Pastaroji dabartiniu metu įeina Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungon, kuri apima Kanados ir kitų kraštų lietuvių gydytojus. Šie vienu metu yra žymiai jaunesni, atsiradę po II D. karo. Deimantinė sukaktį mini Amerikos lietuvių gydytojų sąjunga, kuri save laiko įpėdine Amerikos lietuvių daktarų draugijos. Speciali iškilmė numatyta š. m. rugsėjo 5-7 dienomis Oak Brook, Il., vietovėje. Ten įvyks Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavimas su specialia programa. Kaip ir dera tokioms progoms, gydytojai žvelgs savos organizacijos praeitin, pagerbs veteranus, iškels jų nuopelnus. Bet visa tai vyks uždarose aplinkoje, dalyvaujant tiksliai įvairių sričių gydytojams. Lietuvių visuomenė, kuriai tie gydytojai tarnauja, nepajus jų gyvenimo pulso, negalės pažvelgti į atliktus ir atliekamus darbus išeivijai ir Lietuvai. Iš "Medicinos" žurnale paskelbtos programos matyti, kad daugiau dėmesio kreipiamas į profesinę sritį, ribojamasi savo srities profesionalais.

MINĖTOJI deimantinė sukaktis betgi verta platesnio dėmesio, t.y. visuomenės dėmesio. Gydytojų įnašas į visuomeninį mūsų tautos gyvenimą yra žymiai iškilnesnis, negu suaktyvinio gydytojų suvažiavimo programoje matyti. Nuo Pietario, Basanavičiaus, Kudirkos laikų lietuvis gydytojas yra ne tik savo žmonių sveikatos saugotojas, bet ir tautos žadintojas, daugeliu atvejų visuomenės veikėjas, gyvenantis savos tautos rūpesčiais. Visa tai įeina į gydytojo paskirtį. Šiauras profesionalizmas, pasitenkinantis savo kabinetu ir ligonine, lietuviui gydytojui nėra būdingas. Jam rūpi ne tik tiktai paciento sveikata, bet ir visuomenės gerovė. Su serga juk ne tiktai pavieniai asmenys, bet ir visuomenė, kuri taip pat nemažiau reikalauja gydytojo ne tik fizine, bet ir moraline prasme. Jei gydytojas užsidaro savo kabinete ir nesirūpina visuomenės gerove, neatlieka pilnai savo paskirties, netampa visuomenės gydytoju. Lietuviai gali džiaugtis, kad mūsų gydytojų eilėse yra daug visuomeninio nusiteikimo. Tiesa, ne visi yra visuomenės veikėjai, tačiau gana daug gydytojų vienokia ar kitokia forma dalyvauja visuomenės gyvenime. Tai rodo, kad jie iš savo profesijos neišskiria visuomeninės misijos, nors ne visi lygiai atiduoda jai savo duoklę.

VISUOMENINĖ savo paskirtį pabrėžė jau ir Amerikos lietuvių daktarų draugija. Tai matyti iš jos žurnalo "Gydytojas" (1921 m., 2 nr.). Draugijos tikslas esąs "statyti medicinos ir dantistinės praktikavimą ant etiško pamato, kad suteiktus tinkamesnį patarnavimą ir pagalbą sergantiems, mokinti žmones raštu ir kalbomis apie higieną ir sanitariją, užsiimti labdariniais darbais ir kovoti prieš apgavimus daktarus ir šundaktarius". Šiame sakinyje aiškiai matyti ano meto gydytojų rūpestis nesiriboti vien siaura profesija, rūpintis visuomenės gerove. Draugija tai ir darė. Atsistatant nepriklausomai Lietuvai, minėtoji Amerikos lietuvių daktarų draugija padėjo lėšomis, jos nariai įsteigė Lietuvai gelbėti draugiją, per kurią telkė medžiaginę pagalbą. Šiandieną visuomeninis gydytojų sąmoningumas yra dar stipresnis. Esant Lietuvai sovietų okupuotai, gyvenant tautai priešpaudoje, išeivijos gydytojai jos anaipol neužmiršta. Žinoma, toji pagalba yra sovietų suvaržyta, bet ji randa kelius, nors ir labai ribotus. Be to, pats faktas, kad veikia lietuvių gydytojų organizacijos, liudija visuomeninį gydytojų nusiteikimą, kuris dar ryškiau išskyla bendrinę lietuvių išeivių organizacijose. Dėl to deimantinė gydytojų organizacijos sukaktis teprimena mums visiems glaudų mūsų gydytojų suaugimą su sava visuomene bei tauta.

"Laisvės" - šaukė Vilnius

Pagrindinę kalbą pasakė Nijolė Sadūnaitė

Apie Baltijos valstybės įvykusias demonstracijas 1987 m. rugpjūčio 23 d. prabilo viso pasaulio spauda, neišskiriant nė sovietinės. Pirmą kartą visose trijose Baltijos valstybėse sostinėse tuo pačiu laiku (12 v.) įvyko demonstracijos prieš Molotovo-Ribbentropo sutartį, pasirašytą 1939 m., atnešusią vergiją Baltijos tautoms.

Vilniuje demonstrantai po pamaldų Šv. Onos šventovėje susirinko prie netoliese aikštėje stovinčio Adomo Mickevičiaus paminklo. Pagrindinę kalbą pasakė Nijolė Sadūnaitė, pradžioje paneigdama sovietinės spaudos tvirtinimą, esą šią demonstraciją surengė užsienio agentai. Ją surengė "mes keturi" ir "kiti lietuviai patriotai". Kaip matyti iš sovietinės spaudos, puolanchios rengėjus, tie keturi būvę: Nijolė Sadūnaitė, Antanas Terleckas, Saulius Pažūsis (kai kur minimas vietoje jo Vytautas Bogušis), Petras Cidzikas.

Pasak "New York Times" dienraščio (1987. VIII. 24), N. Sadūnaitė pradėjo demonstraciją, reikalaujama "laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai". Atsiliepdama minia šaukė: "Laisvės, laisvės, laisvės!" Savo kalboje N. Sadūnaitė padėkojo sovietinei spaudai, kuri, iš anksto puldama būsimą demonstraciją, ją išgarsino. Po jos kalbos buvo sugiedota "Lietuva brangi", "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas. Trumpą kalbą pasakė ir Robertas Grigas, prieš keletą metų atsikąs tarnauti sovietinėje kariuomenėje ir už tai baustas bei persekiotas.

Užsienio spaudos korespondentai, stebėję vilniškę demonstraciją, rašė savo pranešimuose, kad dalyvių skaičius siekęs 500. Iš kitų šaltinių patirta, kad apie 12 v. prie A. Mickevičiaus paminklo buvo susirinkę 500 asmenų, bet vilniečiai rinkosi į tą aikštę ir vėliau — net iki 4 v.p.p., išskaitant (Nukelta į 9-tą psl.)

"Juodojo kaspino" demonstracijoje Toronte 1987 m. rugpjūčio 23 d. dalyvavo 6000 kanadiečių, protestuojančių prieš Molotovo-Ribbentropo sutartį, dėl kurios prasidėjo II D. karas, atnešęs vergiją Baltijos ir kitom R. Europos valstybėms. Nuotraukoje — DAINA KALENDRAITĖ, drauge su kitais baltiečiais, neša sovietinės vergijos ženklą — spygliuotų vielų grandinę, rankoje laikydama Lietuvos vėliavėlę

Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Ateistų siautėjimas prieš tikinčiuosius

Čekų ir slovakų pogrindžio spauda apie jų krašto įvykius

Religijos atgimimas ir valstybės spauda Čekoslovakijoje — tai dvi to paties medalių pusės. Tai liudija neoficialioji katalikų spauda. Čekai katalikai leidžia mėnraštį "Bažnyčios informacijos". Ką tik Vakaruose gauti šiemetiniai gegužės ir birželio numeriai. Slovakai leidžia savo slapta laikraštį "Tikyba ir dabartis", kurio naujesni numeriai dar nepasiekė Vakarų.

Čekų "Bažnyčios informacijos" praneša apie religijos priežiūros įstaigų pertvarkymą apskrityse ir srityse. Iki šiol kiekvienoje apskrityje, o jų yra šimtas, tikybinius reikalus tvarkė tik vienas pareigūnas, srityse buvo dar tikybinių reikalų sekretoriai.

Dabar jie, vadinami vyriausiais sekretoriais, ir kiekvienas turės tris padėjėjus: vieną katalikų, kitą nekatalikų tikyboms ir trečią ūkio reikalams. Be to, jie turės mašinėlę ir automobilį su vairuotoju. Apskrityse numatomas mažesnis darbuotojų skaičius, bet tiksliai nenurodomas. Jų paslaugoms taip pat skiriama po automobilį. Du tikybinių reikalų sekretoriato vadovai paskirti Čekijos ir Slovakijos kultūros ministerių pavduotojais. Pats tikybinių reikalų vedėjas Vladimiras Janku turi sąjunginio kultūros ministerio pavduotojo titulą, nors tokios ministerijos iš viso nėra. Savilaidos laikraštis nežino, kodėl valstybė stiprina tikybinių reikalų reikalus. Tai rodo valdžios susirūpinimą augančiu visuomenės susidomėjimu religija Čekoslovakijoje.

"Bažnyčios informacijos" gegužės numeryje paskelbė pranešimą Michalo Holečko pastabas apie teisių sąjūdį "Charta 77". Autorius nesutinka su sąjūdžio kritika, kuri šių metų pradžioje pasirodė neoficialiame slovakių katalikų laikraštyje "Tikyba ir dabartis". Ten buvo teigiama, kad sąjūdis per daug palankiai žiūri į Gorbačiovo tipo komunizmo reformas. Holečekas mano, kad slovakių kritika neteisinga ir neigia skilimą tarp sąjūdžio ir tikinčiųjų.

Birželio numeryje tą patį klausimą gyldeno žymusis teologas ir filosofas jėzuitas kunigas Jozefas Zverina, kuriam

jau 75-ri metai. Nuo 1952-ju iki 65-ju jis buvo kalinamas ir 77-siais sausio mėnesį pasirašė "Chartos 77" steigiamąjį aktą. Jo nuomone, gandai apie sąjūdį tikinčiųjų sluoksniuose kilo dėl nesupratimo ir iš dalies dėl klaidingų informacijų. Kai kas užsienyje teisių sąjūdį "Charta 77" laiko komunistų darbu.

Kritikai šalies viduje reiškė susirūpinimą, ką šio sąjūdžio nariai darytų atėję į valdžią. Kai kas juos laiko "amžinai nepatenkintaisiais, kurie neįstengia nieko pakeisti". Dar kiti įtarinėja sąjūdį, kad jis siekia politikos tikslų, o K. Bendrija negalinti veltis į politiką.

Kun. Zverina pirmiausia nurodo, kad politika galima plačiai suprasti. Tai visų pirma bendras rūpestis dorovės, visuomenės, kultūros ir politikos reikalais. K. Bendrija ir tikyba apima visą žmogaus būtybę ir visą tikrovę, todėl negali nesirūpinti viešaisiais reikalais. K. Bendrija ir tikyba turi dorovinę pareigą raginti gerbti žmogaus vertybę ir teises. Sąjūdis "Charta 77", pasak kunigo Zverinos, nėra jokia politikos partija ir nesiekia paimti valdžią. Jis rūpinasi pagrindinėmis laisvėmis, žmogaus teisėmis ir demokratija. Tai reiškia, kad įvairūs žmonės gali turėti įvairias nuomones ir įvairiai gyventi.

Kunigas Zverina rašo: "Ką kai kurie Chartos signatarai darytų, jeigu jie būtų valdžioje, neturėtų niekam rūpėti. Svarbu tai, ką Chartos signatarai dabar ir čia daro. Net ne visiems Chartos rėmėjams būtina tam pritarti, bet jeigu kas tam nepritaria, gali pareikšti savo skirtingą nuomonę, nesmerkdamas viso sąjūdžio". Kas kritikuoja "Chartą 77", turi pirma geriau su ja susipažinti. Ypač katalikams derėtų perskaityti Vaclavo Havelo "Politiką ir sąžinę", kaip ir kitus raštus apie "Chartą 77". Kas jos nepažįsta, turėtų tylėti. Kai kurie kritikai man atrodo panašūs į Evangelijos Joną: "Mokytojau, mes matėme vieną žmogų, tavo vardu išvarantį demonus. Mes jam draudėme tai daryti, nes jis nevaikščioja kartu su mumis". Jėzus atsakė: "Nedrauskite! Kas ne prieš jus, tas už jus!" (Lk 9, 49-50). Paulius VI

enciklikoje "Mater et magistra" patarė bendradarbiauti su nekatalikais. Bijau, kad ultrakatalikai, atmesdami Chartą, spaudžia ranką K. Bendrijos priešininkams. Aišku, nereikia kiekvienam pasirašyti "Chartą 77", tačiau tie, kurie neturi tiek stiprybės, neturėtų bent judinti Chartos ir sunikinti jos kelią, ypač jeigu jie patys nieko neveikia..."

Siemet balandžio 12 d. 216 Olomouco gyventojų, Šiaurės Moravijoje, pasirašė protestą dėl to, kad kunigui Siostrzozekui buvo atimtos teisės. Tai geras kunigas ir pilietis be priekaištų. Pasirašiusieji klausia, kokia tai laisvė, jeigu "mūsų kunigai nuolat sekami ir tuojau, kai tik pasirodo, kad jie turi gerą įtaką tikintiesiems, arba netenka teisių, arba keliama į kitą parapiją."

Uneticoj, netoli Prahos, sunkiai susirgo vietos kunigas ir netrukus mirė. Generalinis Prahos vikaras tuojau paprašė srities tikybinių reikalų sekretorių bent laikinai leisti sergantį pavaduoti kitam kunigui, kuriam buvo atimtos teisės. Kokia maloni staigmena buvo, rašo čekų savilaidos laikraštis "Bažnyčios informacijos", kai prašymas buvo patenkintas. Bet džiaugsmas truko tik vieną dieną: kitą dieną aukštesnės valdžios įsakymu kunigo teisės buvo atimtos.

Pernai rugpjūčio mėnesį du Šiaurės Moravijos kunigai pranešė savo vyskupui, kad slaptoji jų miesto policija klausinėja žmones apie jų ryšius su kunigais. Pernai rugsėjo mėnesį abu kunigai — Vitasėkas ir Jerabekas, vėl skundėsi, kad slaptoji policija juos verčia pasidaryti informatorius. Tuo tikslu jiems nedviprasmiškai grasoma ir drauge žadama karjera, jei bendradarbiaus. Abu kunigai smulkiai aprašė savo parapijos tikinčiųjų varginimus. Vienas vyras buvo triskart per savaitę kviečiamas į Saugumą, prieš tai dviejų nepažįstamų užpuolikų smarkiai sumuštas. Kitą nepažįstamieji sulaukė gatvėje ir sakė: "Ar neatrodai susijaudinęs? Nė tas jūšų dievas tau nepadės". Gruodžio mėnesį kunigą Vitaseką iškėlė kiton parapijon. (Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

FILIPINŲ PREZIDENTĖS C. AQUINO VYRIAUSYBĖ PENKTA kartą nesėkmingai bandė nuversti kariuomenės sukilėlius, šį sykį vadovaujami plk. G. Honasano. Pastarasis buvo prisidėjęs prie gen. F. Ramos ir gen. J. Enrilo vadovauto sukilimo 1986 m. vasario mėnesį, pasibaigusio prez. F. Marcos pabėgimu į Havajų. Jį to sukilimo dėka pakeitė dabartinė prezidentė C. Aquino. Jos ryšiais su kairiojo sparno politikais, susilpnėjusia kova su komunistais partizanais nusivylė ne tik plk. G. Honasanas, bet ir gen. J. Enrilas, paskirtas krašto apsaugos ministru. Pastarasis greit buvo atleistas iš šių pareigų ir dabar yra išrinktas senatoriumi. Iš šios trijulės ištikimas prezidentės C. Aquino vyriausybei liko tik dabartinis štabo viršininkas gen. F. Ramos, kuris yra baigęs garsiąją JAV karo akademiją West Point ir laikosi principo, kad kariuomenės vadai demokratinėje santvarkoje neturi teisės kištis politikon. Plk. G. Honasanas sukilimą pradėjo Malkaango prezidentūros rūmų puolimu Maniloje, kitiems sukilėliams įsakęs užimti televizijos stotis, kariuomenės Aguinaldo bazę. Dėl jėgų suskaldymo plk. G. Honasanui nepavyko užimti prezidentūros, tik be reikalo buvo pralietas ir puolėjų, ir gynėjų kraujas. Sukilime ginklą šį kartą kariai pakėlė prieš karius. Sukilėliams pavyko užimti televizijos stotis ir dalį kariuomenės Aguinaldo bazės, kurią netrukus apsupo štabo viršininkui gen. F. Ramosui, kad jie nesiekia karinės diktatūros, tik nori didesnės paramos kariuomenei kovoje su komunistais partizanais. Gen. F. Ramoso atsakymas buvo trumpas: "Pasiduokite arba būsite sunaikinti". Plk. H. Honasanas iš Aguinaldo bazės pabėgo malūnsparniu, palikęs kovą pralaimėjusius sukilėlius. Sukilime žuvo apie 50 filipiniečių, buvo sužeista apie 300. Daugiausia nukentėjo kryžminė ugnis patekę civiliai. Prezidentė C. Aquino, sukrėsta kruvinų aukių, šį kartą atmeta bausmės dovanojimą sukilimo vadams. Prezidentūros puolime buvo sužeistas jos sūnus.

Demjaniuko teismas
Šešis mėnesius trukusi iš JAV Izraeliui išduoto ukrainiečio J. Demjaniuko byla Jeruzalėje atidėta iki rugsėjo 7 d. Jis buvo apkaltintas žydų žudymu Treblinkos stovykloje 1942-43 m. Esą jį ten visi vadino Ivanu Žiaurioju. J. Demjaniukas sakosi niekada nebuvęs Treblinkoje ir atmeta teismui KGB atsiųstą jo vokišką tapatybės kortelę, kuri esanti suklastota. J. Demjaniuko teismas tapo holokausto priminimu jaunajai izraelitų kartai. Užsienio stebėtojus ir nuosaukesnius izraelitus ima pikinti ginčais tarp gynėjų ir teisėjų pažeidžiama teismo procedūra. Tokiais susikirtimais su gynybais dovė spėjo pasižymėti teisėjas Dov Levinas, kurio ginčiuose aiškiai yra jaučiama jo asmeninė nuomonė, pažeidžianti geram teisėjui būtiną bešališkumą. Izraelio teisės specialistai teigia, kad toks teisėjų elgesys esąs normalus jų teismuose. Jis netgi naudingas kaltinamojo gynyboms. Jeigu teisėjas pradeda kibti prie kai kurių pareiškimų, netiesiogiai parodo gynyboms, kad tiem pareiškimams tenka ypatingas teismo dėmesys ir kad juose reikia sustiprinti gynybą. Kaltintojai buvo pakvieta liudininku vokiečių Reinhardt Altmanną, teigusi, kad vokiškoje kortelėje tikrai yra J. Demjaniuko nuotrauka. Gynėjų parūpinta švedų kilmės amerikietė studentė Anita Pritchard nuotrauką pripažino suklastota ir netgi pažėrė priekaištų liudininkui R. Altmannui. Sekančią dieną ji staiga atšaukė teismui padarytą pareiškimą ir atsispažė R. Altmanną. Daug kam atrodo įtartinas staigus liudininkės Anitos Pritchard nuomonės pakeitimas, ypač kai vėliau ji bandė nusižudyti Jeruzalės viešbutyje, prarijus 50 aspirino tablečių ir perspjojusi vienos rankos riešo gyslas.

Griežta bausmė

Marinų tribunolas užbaigė į špionazą sovietams įsivėlusio seržanto C. Lonetree bylą. Jis, dirbdamas JAV ambasadoje Vienoje ir Maskvoje, buvo įvilijotas į KGB pinkles jam parūpintos gražios moters. Už tos gražuolės seksines paslaugas C. Lonetree KGB atstovams išdavė ambasados dirbančių CIA žvalgybos agentų pavardes, parūpino abiejų ambasadų vidaus planus. Padarytą nusikaltimą C. Lonetree 1986 m. gruodžio 14 d. prisipažino CIA žvalgybos skyriaus viršininkui Vienos ambasadoje. Karinis marinų tribunolas seržantą G. Lonetree nuteisė kalėti 30 metų, jam paskyrė \$5.000 baudą, atšaukė turėtą laispybę, užsitarnautas privilegijas

Šiame numeryje:

- Deimantinė gydytojų draugija
- Organizuotai lietuvių išeivijos gydytojų veiklai 75 metai
- Ateistų siautėjimas prieš tikinčiuosius
- Kaip okupuotoje Lietuvoje, taip ir sovietinėje Čekoslovakijoje
- Aštuonių dienų poilsio stovykloje
- Žurnalo išpūdių iš vyresnio amžiaus stovyklos Wasagoje
- Kratos ir tardymai
- Saugumiečiai Lietuvoje tardė daugelį asmenų, atėmė knygas
- Lietuviški kryžiai Amerikos sostinėje
- Pranešimas apie Lietuvos krikščionybės sukaktį Vašingtone
- Dvidešimt penkeri metai šakotoje veikloje
- Kunigo Jono Staškaus kunigystės sukaktis Kanadoje
- Pastabos apie nerašytus atsiminimus
- Atsiliepiant į kai kuriuos priekaištus, pareikštus spaudoje
- Lenkai apie arkivyskupą Matulaitį
- Naują palaimintąjį pagarbai vertina lenkų kunigas
- Toliai, įvykiai, gyvenimo spinduliai
- Meno žmonių pokalbiai aktualiais dabarties klausimais
- Nudundės, nuvingiuos traukiniai...
- Laikraštinkas Jurgis Janušaitis — deimantinis suaktyvininkas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyta. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "T2" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai išskiria redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Nė viename kitame sovietų valdomame krašte dvasiškai ir pasauliškai tikintieji nėra parodę tiek daug pilietinės drąsos, kaip Lietuvoje, pažymi austrų katalikų žinių agentūra "Kathpress", šiomis dienomis informuodama apie tai, kad jau apie 46.000 tikinčiųjų Lietuvoje pasirašė petičiją sovietinei valdžiai, prašant išlaisvinti tris įkalintus kunigus – Alfonsą Svarinską, Sigitą Tamkevičių ir Joną-Kastytį Matulionį. Tikimasi, pažymi agentūra, kad greitai laiku petičiją pasirašiusių skaičius viršys 50.000. Petičijoje yra taip pat prašoma, kad vyskupas Julijonui Šteponavičiui būtų leidžiama iš tremties grįžti į Vilniaus vyskupiją ir joje eiti ganytojas pareigas. Austrų katalikų agentūra "Kathpress" atkreipia dėmesį, kad Lietuvos tikintieji jau ir anksčiau daug kartų palidžiojo savo pilietinę drąsą, masiškai pasirašydami įvairius prašymus arba protestus. Agentūra primena, kad dėl Klaipėdos šventovės sugrąžinimo petičiją pasirašė art 150.000 Lietuvos tikinčiųjų.

Sąžinės kalinys kun. Jonas Kastytis Matulionis 1987 m. liepos mėnesį 12 parų buvo uždarytas karceryje. Manoma, jog karceriu jis buvo nubasutas dėl to, kad atsisakė pasirašyti jam pateiktą "malonės prašymą" tekstą. Kun. Matulionis buvo suimtas 1984 m. lapkričio mėnesį. 1985 m. sausio mėnesį už uolų kunigiškų pareigų atlikimą buvo nuteistas kalėti trejus metus. Neatsižvelgiant į jo silpną sveikatą, kun. kalinys buvo varginamas ne tik sunkiu darbu, bet ir karceriais bei kitomis teroro priemonėmis. Tikintieji meldžiasi už kun. Joną-Kastytį Matulionį, kad Dievas jį stiprintų ir padėtų ištverti iki baismės galo. Sovietinio teismo jam paskirta bausmė turėtų baigtis 1987 m. lapkričio mėnesį.

Kauno miesto laikraštis neseniai paskelbė Klaipėdos miesto valdybos sprendimą grąžinti nuvaldytą šventovę tikintiesiems. Taip ilgai su skausmu laukta žinia pradžioje visos Lietuvos katalikus. Tačiau visus liūdina tai, kad šventovė numatoma atiduoti tik dvejų metų laikotarpiui.

Viktoras Petkus, iš kurio nuo 1987 m. balandžio 7 iki gegužės 28 d. nebuvo gauta jokių žinių, dabar yra perkeltas iš Permės srities ypatingo lagerio į 37-tą griežto režimo lagerį, kuriame dirba virėjų. Jo perkėlimas iš vieno lagerio į kitą buvęs nelauktas. Baly Gajauskas neseniai pradėjo tremties bausmę: Chabarovsky kraj, Chumnnik, Ulica Sovietskaja 4, Indeks 68 24 60. Jam siunčiamos bandėros lėš jį pasiekia, bet didesni siuntiniai jam nėra įteikiami.

Užsienio spauda daug dėmesio parodė Filipinų kardinolo vizitui Sovietų Sąjungoje, Lietuvoje ir Latvijoje. Kai kurie užsienio laikraščiai nevisai tiksliai atpasakojo kardinolo įspūdžius. Dėl to kardinolas Sin, atsakydamas į italų dienraščio "Avvenire" pateiktus klausimus, atitaisė kai kuriuos netikslumus. "Niekada netvirtinau, – pabrėžė Filipinų kardinolas, – kad Sovietų Sąjungoje yra kulto laisvė. Norėjau tiksliai pasakyti, kad, susitikdamas su žmonėmis, visur patyriau jų gyvą ir tvirtą religinį tikėjimą. Visur yra jaučiamas nuostabus tautos pamaldumas į Dievo Motiną Mariją. Žmonės tiki, kad, kaip yra pažadėjusi Marija Fatimoje, Rusija atsivers... Turėjau progos įsitikinti, kad rusų tauta yra giliai religinga..." Apie Latviją ir Lietuvą Filipinų kardinolas laikraščių korespondentams galėjo papasakoti tik labai

nedaug, nes neturėjęs progos plačiau išsikalbėti nei su vyskupa, nei su kunigais, nei su pasauliečiais. Užsienio spauda praneša, kad Lietuvoje apie kardinolą apsilankymą iš anksto visai nebuvo paskelbta. Nei Vilniuje, nei Kaune tikintieji apie kardinolą Sin vizitą iš anksto nieko nežinojo. Tik atėję į šventovę atsitiktinai sužinojo, kad Mišias aukoja svečias iš Filipinų. Net kai kurie vyskupai nebuvo pakankamai painformuoti apie svečio atvykimą ir nebuvo pakviesti su juo susitikti ir drauge su juo koncelebruoti Mišias. Kardinolui išvykus, visiem buvo aišku, jog atitinkami valdžios pareigūnai viską organizavo taip, kad svečias kuo mažiau sužinotų apie tikrąją tikinčiųjų padėtį Lietuvoje.

Rugsėjo 21-30 d.d. Romoje įvyks ketvirtasis ukrainiečių vyskupų sinodas – visuotinis suvažiavimas. Jam vadovaus vyriausias ukrainiečių arkivyskupas kardinolas Lubačivsky. Sinode dalyvaus iš viso 16 užsienyje gyvenančių ukrainiečių vyskupų: 6 iš Kanados, 4 iš JAV ir po vieną iš Argentinos, Brazilijos, Australijos, Britanijos, Prancūzijos ir V. Vokietijos. Sinode bus apžvelgti dabartinė Ukrainos katalikų Bendrijos padėtis, bus tariamasi dėl krikščionybės įvedimo Ukrainoje tūkstantmečio paminėjimo. Ši sukaktis bus minima 1988 m. Pagrindinės iškilmės įvyks Romoje, vadovaujant pačiam popiežiui Jonui-Pauliui II. Ta proga popiežius drauge su visais ukrainiečių vyskupais darys karus koncelebruos Mišias. Pirmosios Mišios bus aukojamos ukrainiečių šventovėje Romoje, o antrosios – Šv. Petro bazilikoje. Ukrainiečių vyskupų sinodo metu Romoje vyks taip pat ukrainiečių pasauliečių katalikų suvažiavimas, kuriame bus svarstomi pasauliečių uždaviniai K. Bendrijoje ir pasaulyje.

Latvijoje 1987 m. birželio 14 d. įsisteigė krikščionių teisėm ginti sąjūdis "Atgimimas ir atsinaujinimas". Tai praneša Britanijoje veikianti Kestono kolegija. Visi sąjūdžio nariai, su viena išimtimi yra liuteronų kunigai. Latvijos krikščionių teisėm ginti "Atgimimas ir atsinaujinimas" sąjūdžio pagrindinis tikslas yra viešai ginti latvių teisę krikščioniškai gyventi, spausdinti religinę literatūrą ir auklėti vaikus bei jaunimą krikščioniškoje dvasioje. "Atgimimas ir atsinaujinimas" sąjūdžio nariai savo steigiamajame dokumente birželio 14 d. pažymi, kad Latvijoje visos šios teisės yra valstybės paneigiamos. Dokumente Latvijos krikščionių teisų gynbos sąjūdis kritikuoja Latvijoje veikiančius "Religinį suvienijimą nuostatus", kviedamas liuteronų dvasiškų vyriausybės pareigūnų siųsti savo pasiūlymus dėl nuostatų peržiūrėjimo. Dokumente latviai liuteronų kunigai yra raginami paremti tuos krikščionis, kurių teisės yra pažeidžiamos, jų vardu kreipiantis į vyriausybės pareigūnus, yra kviečiami raštu reaguoti į Latvijos spaudoje pasirodantį antireliginius straipsnius. Latvių krikščionių teisėm ginti sąjūdis "Atgimimas ir atsinaujinimas" savo įsteigimą motyvuoja ir tuo, kad liuteronų Bendrija Latvijos įgyvendinimą teologines seminarijas rektorius dr. Roberts Akmentis ir trys seminarijos dėstytojai: prefektas Roberts Feldmanis, dekanas Aivars Beimanis ir Modris Plate. CIL

Aštuonios dienos poilsio stovykloje

ALFONSAS NAKAS

Po Stratfordo festivalio dešimties spektaklių Kanadą palikęs ir Amerikoje automobilio poros tūkstančių mylių ratą apsukęs, vėl sugrįžau į Ontarion provinciją. Šį kartą – į Torontą, pas keturių dešimtmečių draugą Augustiną Sukauską, o jo pakviestas – į poilsio stovyklą Wasagoje.

Poilsio stovykla? Jos pilnas pavadinimas – "Toronto Lietuvių namų poilsio stovykla". Tai tradicija tampa renginys, jau vienuoliktąjį kartą rengiamas Wasagoje, lietuvių pranciškonų stovyklavietėje. Jos rengėjas – Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis. Mano bičiulis A. Sukauskas ne tik šiais metais minimam būreliui pirmininkauja, bet jam buvo patikėtos ir šios aštuonių dienų stovyklos komendantų pareigos. Stovykla atvira visiems tautiečiams, pavieniams ir šeimoms.

Ka stovykloje išgyvenau 1987 m. rugpjūčio 8-16 dienomis, glaustai papasakosiu dienoraštinę formą.

Rugpjūčio 8, šeštadienis

Atvažiavau 1 v.p.p. Tai pirmas mano apsilankymas Wasaga Beach po beveik ketvirtą šimtmečio. Negalėjau atsisistebėti šios torontiečių (anaipol, ne tik lietuvių) vasarvietės išaugimu. Anuomet tik skurdūs mediniai vasarnamėliai, o dabar – daugybė ir mūrinų statinių, puošnių miestelių rezidencijų.

Pravažiavau keletą didelių restoranų, maisto parduotuvių. Nieko panašaus anuomet nebuvo. Radau, tiesa, ypač prie vandens, ir eibę skurdžių pastatėlių, kokiuose anuomet mums teko su vaikais atostogauti. Ačiū Dieviui, kad radau. Jie sukėlė daug gražių prisiminimų...

Į stovyklavietę Endrus gatvėje (adresas: 9 Endrus Rd., New Wasaga Beach, Ontario) įvažiavau pro plačią atvertus vartus. Įvažiavau tik savo bičiulį sekdamas. Antraip, gal būtų tekę paklaizdyti, nes jokios iškabos, jokio ženklo.

Stovyklavietės gamta žavi. Saulėtus kalvelės ir slėneliai, apaugę lapuočiais ir tokiomis vešliomis, kvapiomis skarotomis pušimis, kokių nei Sunny Hills nerasi. Ant kalvelių – barakai, barakėliai. Beveik visi mediniai, pigios statybos. Bet kai jie tarnauja tik du ar tris vasaros mėnesius, tai patogumų gal nedaug kas tepasigenda.

Raštinės namely gavęs kambarį nr. 5, per porą valandų susipažinau su "valdžia": A. Sukausko pavaduotojais – dr. Valdu Samulevičium, Zigmū Revu, Algirdu Padolskiu. Su jais kartu tarėsi, posėdžiavo, kartu po pastatus lankė Vytautas Kulnys, TLN kultūrinės komisijos pirmininkas; vyrras, parūpinęs stovyklautojams paskaitininkus ir pramoginės programos atlikėjus.

Maloniai vėsią popietę stovyklauti susirinko pusšimtis žmonių. Daugiausia vyrai pensininkai, kai kurie su žmonomis. Ir keletas jaunų porų, net su mažyliais.

Stovyklavietės centre ant aukšto stiebo iškilo Lietuvos trispalvė. Iš garsiakalbio pasiliejo muzika. Iki pavakario ji mus linksmino.

Vakarienės metu prabilęs V. Kulnys pasidžiaugė, kad stovyklautojų atvykę ne tik iš Toronto, bet ir iš Hamiltono, St. Catharines. Atsitiktinai pateko vienas kitas svečias net iš Lietuvos, Lenkijos (Suvalkų trikampio), iš Floridos. Visus pasveikinus, paskelbė numatytą savaitės programą.

Vienintelis šeštadienio renginys – vakarinis laužas. Rąstams liepsnojanč, kibirkštims į pilką dangų kylant, laužo programai vadovavo Laima Mačionienė ir Jonas Maniūška. Iš karto patys kupletus dainavę ir juokus krėtę, pamažu įtraukė visus dalyvius į dainavimą. Pasirodo, publikoje būta dviejų ne iš kelmo spirtų dainininkų. Tai Albinas Radžiūnas ir Juozas Bakša. Jiedu ne tik gražiabalsiai ir geros klausos, bet dainuojamų tekstų žinovai. Poros dainų jie aiškiai išdainavo net po keliolika posmų, nė vieno nepakartodami. Tokių dainininkų Amerikoje man niekur neteko girdėti...

Kai apie dešimtą vakaro nuo blėstančio laužo skirstėmės, pro tankėjančius debesis tik retai beišsišiepavo priešpilis ar pilnas mėnuo...

Rugpjūčio 9, sekmadienis

Vakarykščiai meteorologų spėjimai išsipildė. Emė lyti iš pat ryto. Smarkiau ar silpniau pylė iki vėlyvos popietės. Su lietsargiu reikėjo bėgti į kelintas patalpas praustis, su lietsargių į valgyklą pusryčiauti ir pietauti.

Komendantas per mikrofoną paskelbė, kad atvažiavęs kunigas ir 11 v. laikys Mišias. Tikrai, kun. Liudas Januška pamaldas pradėjo punktučiai. Meldėsi apie 40 žmonių. Iš trumpo pamokslu man įstrigo priekaištai, kad Dievo šaukiamės dažnai tik nelaimės išvengti. Visi giedojo dvi giesmes: "Jėzau, pas mane ateiki" ir, Mišioms pasibaigus, "Marija, Marija". Nedrąsiai, prislėgtai. Kad gi būtų taip išėję, kaip vakar prie laužo...

Lietui liovusis ir nuotaika gerėjo. Deja, vos pavakarieniavus ir ruošiantis laužui, vėl emė purkšnoti. Rinkomės į valgyklos salę, kur stovyklos rengėjai visus vaišino kava ir sausainiais. Trumpą anekdotų ir kupletų programą, kaip ir vakar, atliko J. Maniūška ir L. Mačionienė. Pastarajai ypač pavyko imituoti vyrą, deklamuojantį Maironio "Trakų pilį" įvairiais gyvenimo laikotarpiais, pradedant pradžios mokyklos "studentu", baigiant paliegusiu seneliu.

Rugpjūčio 10, pirmadienis

Pasakiškai gražus, saulėtas rytas. Dieną pradedam mąkstą, kuriai energingai vadovauja Džeja Klibingaitienė. Tai rimtas ir nelengvas pusvalandžio užsiėmimas. Gaila, mąstintamės tik 12 žmonių ir mūsų tarpe tik dvi ponios.

Po vidudienio priešpiečių, kuriuos čia vadina pietumis, su daugeliu metų nematyti torontiečių Vytautu Naruševičium, buvusiu mokslo kolega Miunchene, ilgai vaikščiojama Hurono vandenį paplūdimy. Nepaisant rūstoko vėjo ir lūžtančių bangų, apsieičia žmonių ne tik saulinosi ant smėlio, bet ir su tom baltakartėmis vilnimis galynėjosi.

Po vakariinės klausėmės Broniaus Stundžios paskaitos apie brangiausią žmonijos turtą vandenį ("Vandens tarša ir valymas"). Dviem tuzinam klausytojų Valdis Samulevičius pranešė, kad paskaitininkas esąs chemijos inžinierius, aukštąjį mokslą baigęs Vilniaus unte 1942 m., toliau mokslinęs Šveicarijoje, savo srity dirbęs Austrijoje. Kanadoje daugelį metų svarbias pareigas turėjęs Apilinkos apsaugos ministerijoje (vėliau paskaitininkas pats prisiminęs, kad ta m-ja jo darbo metu išaugo iš 30 tarnautojų iki 2,000!).

Nors pasikuklinęs, kad publikai kalbėti nemokąs, kalbėjo gerai ir nepaprastai įdomiai. Dargi ir taip, kad visokio amžiaus, nevienodo išsilavinimo klausytojai gerai suprastų, išskyrus, žinoma, keletą sunkių cheminių terminų. Kalbėjo visą akademinę valandą, o baigęs dar 10 minučių atsakinėjo į publikos klausimus. Pasakojė apie vandenį aplamai, pasakojė apie didžiųjų ežerų vandenis, apie nutekamuosius, upių, šaltinių. Aiškino apie šių dienų ryškų – rūgščiuosius vandenis (lietų, sniegą, miglą). Apie geriamo vandens "gerinimą" chloru ir ozonu. Apie geriamo ir visokio vandens valymo būdus bei priemones.

Po paskaitos paklaustas, ar nesirengia ta tema paruošti straipsnį spaudai, sakė, kad čia ir panaudojęs dalį spausdinti ruošiamos medžiagos. Manau, kad už keleto mėnesių "Tėviškės žibuiriuose" ar kitur sulauksime įdomaus ir naudingo rašinio – studijos.

Vakarinio laužo metu šiandien į programą, šalia nuolatinių L. Mačionienės bei J. Maniūškos, įsitraukė akordeonistas Juozas Grybas, Adelė Šajauskienė ir D. Klibingaitienė. Didžiausio dėmesio ir katūčių sulaukė A. Šajauskienė. Ji papasakojo, kaip prieš 75-rius metus Amerikon emigravęs jos tėvelis dainuodavęs čia lietuvių sukurtą dainą,

kurią vadindavę Lietuvos himnu. "My Country 'Tis of Thee" arba Kanados "God, Save the Queen" melodijai buvęs sukurtas lietuviškas patriotiškas tekstas. Porą posmų ji mums padainavo. Vėliau L. Mačionienė ir D. Klibingaitienė dainavo jų pačių sukurtus kupletus apie stovyklos vadovybę ir dar pažadėjo daugiau sukurti.

Rugpjūčio 11, antradienis

Kiek pavėlavę, mąkstą pradėjome 13. Tokį negarbingą skaičių įsidrąsinusi pataisė vienerių metų Suvalkų trikampio lietuvaitė, atplasnojęsi padėti savo mamai mąkstintis.

Tarp pusryčių ir pietų iš garsiakalbio skardėjo lietuviškos estradinės dainos. Išsiskirsčius skystiems debesiukščiams, pušų viršūnėse suposi saulė. Nekaršta, tik maloniai šilta. Po pietų kai kurie mąstymės užtektinai įjilusiame, tik nelabai švariame Hurono ežero vandenyje. Į visas išplovė ir pilksiai rusvas putas gal ir nebūčiau šnairavęs, jei ne vakarykštė B. Stundžios paskaita... Paežerėje sutikau tik ką atvykusį dar vieną plunksnos bičiulį, hamiltonišką Kazį Milerį. Buvo proga pasikalbėti apie VIII Tautinių šokių šventę, kurią 1988-ųjų vasarą Hamiltone surengs Kanados lietuviai.

Po vakariinės apie 30 stovyklautojų valgyklos salėje pasilikome paskaitai. Kalbėjo Leopoldas Balsys. Dipl. inžinierius, studijas pradėjęs VDU technikos fakultete Kaune 1935-6 m., su valstybine stipendija jas tęsęs Berlyno unte ir 1941 m. baigęs laivų statybos inžinieriaus diplomu. Karo metu metu pačiam unte likęs asistentu moksliniam darbiui. 1948-9 dirbęs laivų statyboje Olandijoje, o nuo 1949 m. – įvairiose inžinerijos srityse Kanadoje. Paskutinius 23 metus – vyriausias inžinierius vienos firmos šiluminės energijos skyriuje. Priklauso daugeliui technikos ir mokslinių draugijų.

Paskaitos tema – "Žmogus ir technika". Štai viena kita paskaitininko mintis. Gamta žmogui davė medžiagą, o žmogus, savo mąstymo ir fantazijos dėka, surado būdus medžiagą apiforminti. Nepaprasta pažanga, ypač technikoje padaryta per paskutinius 50-60 metų, nors žmogaus kūrybingumo pėdsakų randama maždaug 24,000 metų laikotarpyje.

Maždaug 22,000 metų prieš Kristų žemėje gyveno apie vienas milijonas žmonių. Kristaus laikais – apie 250 milijonų, o 2,000-aisiais metais būsią maždaug 6 milijonai.

Didieji technikos atradimai, prasidėję tik apie XIX š. vidurį, iki šių dienų šitaip išsiriškiavo: garo mašina, geležinkeliai, automobiliai, lėktuvai, bevielės radijos, televizija, atominė energija, kompiuteriai. Prelegentas nurodė ir visų atradimų datas. Kad klausytojams būtų aiškiau, juodojoje lentoje kalbėtojas žmonijos daugėjimą ir technikos pažangą pavaizdavo grafiškai.

Kaip vakarykščio B. Stundžios, taip ir L. Balsio paskaita buvo nepaprastai įdomi. Kalbėtojai dėkodamas, V. Samulevičius teisingai pastebėjo, kad abi paskaitos turi ir šį tą bendro. Pirmoji parodžiusi, kaip techniškai žmogaus laimėjimai užtersė vandenį...

Vėsokas, bet sausas, vaikus vakaras prie laužo sutūpė beveik 40 stovyklautojų. Didžiausią įspūdį šį kartą paliko du programos momentai: A. Šajauskienės pakartotas pasakojimas apie Amerikos lietuvių susikurtą "himną" bei jo poros posmų sudainavimas ir nepaprastai jautriai, artistškai L. Mačionienės padeklamuotas nežinomo autoriaus ilgas liūdnas eilėraštis (gal tiksliau – baladė) "Artojas". Gaila, po jo, užuot dainavus skambias rimtas dainas, tuoj buvo grįžta prie vulgarių tarairių...

(Bus daugiau)

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvius.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

A+A

Lietuvos kariuomenės majorui
JUSTUI MAŠIOTUI

Čikagoje mirus,

jo brolių JUOŽĄ KRIŠTOLAITĮ liūdesio valandoje
nuoširdžiai užjaučiame –

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba bei
sesės ir broliai šauliai Hamiltone

A+A

MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI
mirus,

nuoširdžiai užjaučiame mūsų choro narius – MARYTĘ
ir VLADĄ MICEIKAS su šeima, visus gimines, netekus
mylimos mamytės ir močiutės –

Delhi Šv. Kazimiero parapijos choras

A+A

MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI
mirus,

jos dukras – IRENĄ IGNAITIENĘ, MARYTĘ MICEIKIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

Kostas Grudzinskas

Mielai mamytei

A+A

MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI
mirus,

dukrai MARYTEI, žentui VLADUI MICEIKOMS
ir šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia –

Br. E. Gudinskai,
Simcoe, Ont.

MYLIMAI MAMAI

A+A

MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI
iškeliauvus amžinybėn,

jos dukras IRENĄ IGNAITIENĘ, MARYTĘ MICEIKIENĘ,
seserį ALBINĄ ŠTUOPIENĘ su šeimomis, sūnų
VYTAUTĄ su šeima Lietuvoje, visus gimines ir artimuosius,
liūdinčius mielos velionės, nuoširdžiai užjaučiame –

P. V. Gudaičiai

Z. K. Žebrauskai

Brangiai Mamytei

A+A

MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI
iškeliauvus į amžinybę,

dukras – IRUTĘ IGNAITIENĘ, MARYTĘ MICEIKIENĘ, sūnų VYTĄ Lietuvoje bei jų šeimas
nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės jų skausmu –

E. Bersėnienė

A. Čerškienė

E. Kairienė

J. Valaitienė

A+A

JONUI VAITKUI

mirus,

nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo sesutei
MARIJAI RUDOKIENEI, broliui POVILUI ir jų
šeimoms –

G. V. Agurkiai

K. J. Januškevičiai

E. V. Stabingiai

B. Antanaitienė

O. Savickienė

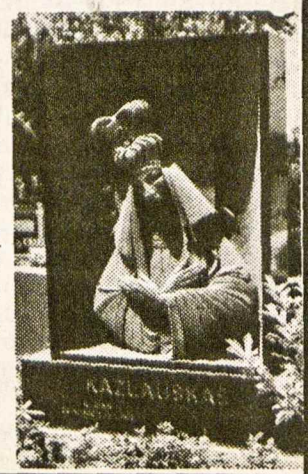
S. Šukaitienė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUITEMPOREALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Kratos ir tardymai

Kaunas. 1986 m. lapkričio 18 d. buvo padaryta kruopšti krata suimtojo Algirdo PATACKO uošvės MILIŪNIENĖS bute, esančiame Kaune, Alunos g-vė Nr. 47. Kratai vadovavo Vilniaus KGB darbuotojas majoras VIDŽENAS. Kratos metu paimta portatvynė rašomoji mašinėlė, keli egzemplioriai straipsnio "Esminis baltų religijos struktūrinis ženklas". Po kratos MILIŪNIENĖ buvo nuvežta į Saugumą ir ten tardyta.

Kaunas. 1986 m. spalio 10 d. iškviestam į Kauno KGB būstinę buvusiam politkaliniui Liudui SIMUČIUI Saugumo darbuotojai rodė Algirdui PATACKUI inkriminuojamo leidinio "Lietuvos ateitis" Nr. 6 rankraščius, tame tarpe jo, L. SIMUČIO, rašytą "Laiską Lietuvos klierikams"; reikalavo pasakyti, kaip laiškas pateko į "Lietuvos ateitį". Tardomasis paaiškino, jog laiškas buvo adresuotas Saugumo komiteto darbuotojui VIDŽENUI, ir jis nežinąs, kaip iš šios įstaigos laiškas galėjo patekti į nelegalų leidinį.

Kaunas. 1986 m. lapkričio 4 d. buvo tardoma Algirdo PATACKO žmona Nijolė PATACKIENĖ. Ją tardė saugumietis STEPČIUSKAS. Čekistas teiravosi, ar N. PATACKIENĖ pažįsta Jūrą BANEVIČIUTĘ, Arūną REKAŠIŲ, Liudą SIMUTĮ, Povilą BUTKEVIČIŲ, kaip jis juos apibūdintų. Tardomai atsakė, jog išvardintų asmenų nepažįstanti. Tardytojas STEPČIUSKAS teiravosi, ar nemėgusi leidinių "Ethos", "Lietuvos ateitis"; atsakiusi, kad ne. Saugumietis rodė tardomajai "Lietuvos ateities" rankraščius, teiravosi, ar neatpažįstanti vyro ranka rašytų straipsnių. Tardytojas įkyriai teiravosi apie A. PATACKO politines pažiūras, stengėsi įtikinti Nijolę, kad jos vyras antitarybinių pažiūrų. Tardomai įrodinėjo, kad jos vyras A. PATACKAS jokiems politiniams klausimams neužiimėjęs. Tardytojas STEPČIUSKAS taip pat reikalavo apibūdinti A. PATACKO religines pažiūras, kaip dažnai jis lankydavosi bažnyčioje ir pan. N. PATACKIENĖ atsakinėti į panašius klausimus griežtai atsakė.

Kaunas. 1986 m. lapkričio mėnesį net keturis kartus į Vilniaus Saugumą tardymui buvo iškviestas Algirdo PATACKO tėvas Antanas PATACKAS. Paskutinis tardymas vyko lapkričio 25 d. Antaną PATACKĄ tardė majoras VIDŽENAS, kuriam, kaip atrodo, nuo lapkričio mėnesio perduotas tolimesnis Algirdo PATACKO bylos vedimas. Tardytojas rodė A. PATACKUI "Lietuvos ateities" rankraš-

čius, reikalavo atpažinti su-naus ranka rašytus straips-nius. Saugumietis kaltino An-taną PATACKĄ straipsnių į pogrindžio leidinį "Aušra" rašymu, knygų "Atskiroji Lie-tuva", "Lietuvių kalbos isto-rija", "Kun. A. JAKAVONIS" ir kt. parašymu. Tardomasis tai paneigė.

Kaunas. 1987 m. sausio 12 d. tardytojas STEPČIUSKAS, išsikvietęs suimtojo A. PA-TACKO žmoną Nijolę PATAC-KIENĖ, pranešė jai, kad byla, pagal kurią jos vyras Algirdas PATACKAS kaltinamas BK 199 str., užbaigta ir perduota teismui. Tardymo organai esą įrodė, kad A. PATACKAS re-dagavo "Lietuvos ateitis" nr. 6. Tardytojas, užbėgdamas teismui už akių, liepė Nijo-lę PATACKIENEI savo vyrui paruošti drabužius bei daikt-us, nes jis bus nuteistas trejems metams kalėti.

Ruosiant Algirdui PATAC-KUI baudžiamąją bylą, buvo atlikta apie 100 tardymų, su-gaista daug darbo dienų. Už atsisakymą duoti "reikiamus" parodymus nuo 1986 m. lapkri-čio 1 d. iš mokslinio bendra-darbio pareigų buvo pašalin-tas Čiurlionio dailės muzie-jaus darbuotojas Petras KIM-BRYS, kaip "neatitinkantis kva-lifikacijos" (šį darbe P. KIMBRYS išdirbo 10 metų). Dar 1987 m. vasario mėnesį jis nebuvo gavęs darbo.

A. PATACKO bylos baigtis pasisuko netikėta kryptimi. Likus savaitei iki teismo, 1987 m. vasario 4 d. A. PATAC-KAS buvo paleistas iš Vil-niaus Saugumo tardymo izola-toriaus. Prokuroro BAKUČIO-NIO nutarimu, buvo nurodyta tokia priežastis: "Ryšium su pasikeitusiomis politinėmis sąlygomis Tarybų Sąjungoje Algirdas PATACKAS nėra kenksmingas visuomenei..."

Vilnius. 1986 m. gruodžio 9 d. Valstybinio saugumo ko-miteto prie Lietuvos TSR mi-nisterių tarybos tardymo sky-riaus vyr. tardytojas kapito-nas A. VIDŽENAS kviestinui Edyardo SIMONIO, gyv. Vil-niuje, Saulėtekio al. 35-69, Edmundo MIKUČIAUSKO, gyv. Saulėtekio al. 29-57, aki-vaizdoje padarė kratą Vincen-tos VERTELKAITĖS, gyv. Bal-tarusių 10 name, kad paimtų nelegaliai gaminamą litera-tūrą ir dokumentus, galinčius turėti reikšmės bylai. Krata pradėta 11.45 v. baigta 20.50 v. Kratos metu V. VERTELKAI-TĖ sirgo. Kratą padarė 5-kiuo-ses kambariuose ir pagalbinėse patalpose.

Kratos metu rasta ir paimta: "Aušros" nr. 31 (71), 37 (77), "Al-ma Mater" I-1979 m., "LKB kro-nikos" nr. 56, 60, 61, 62, "Lie-tuvos krikšto veikėjai", 9 bro-šiūros, "Žizn Jezusa" (rusų kal-ba) padauginta elektrografiniu būdu, 24 egz. brošiūros "Dievo

Motinos stebuklas Girkalnyje", brošiūra A. SABALIAUSKO "Kelonė po šventąją žemę" 4 egz., 6 egz. St. YLOS "Žvėrys ir žmonės dievų miške", 15 egz. St. YLOS "12 pasikalbėjimų su mažaisiais", J. MARCINKAUS "Religija be ateistinių prie-tarų" (483 psl.), A. MACEINOS "Niekšybės paslaptis" 1964 m. išleista Bruklne, St. YLOS knyga "M. K. Čiurlionis kūrė-jas ir žmogus", padauginta elektrografine kopija (469 psl.), padauginta elektrogra-fine kopija Č. GEDGAUDO knygos "Mūsų praeities be-ieškant", J. GIRNIAUS kny-gos "Idealas ir laikas", pa-dauginta elektrografine ko-pija, 71 lapas, taip pat "Žmo-gus be Dievo", "Ethos", "Bal-tų kultūra ir lietuviška savi-monė", padauginta elektrogra-fine kopija, J. GLAUDOS "Si-mas", padauginta elektrogra-fine kopija, 5 egz. "12 pasikal-bėjimų su mažaisiais apie Jė-zų", padauginta elektrogra-fine kopija, kun. Prospero BUBNIO kalba, B. BRAZDŽIO-NIO "Poezijos pilnatis", pa-dauginta elektrografine ko-pija, PRUNSKIO "Rinktinės mintys", padauginta elektro-grafine kopija, ŠILBAJORIO "Žodžiai ir prasmė", padau-ginta elektrografine kopija, "Dievas ir žmogus", padaugin-ta elektrografine kopija, O. URBANO "1410 metų karas su kryžiuočiais ir Žalgirio mūšis", padauginta elektrogra-fine kopija, 4 egz. MACEI-NOS "Niekšybės paslaptis", mašinarštinė brošiūra "Kas-ta ateistinė tiesa?" 1982 m. 61 lapas, "Perspektyvos" nr. 21, 12 lapų mašinarštis "Pre-lato ar teismo ir filmo nuo-polis?", 7 lapų mašinarštis "Birštono-Olšausko byla", 14 lapų mašinarštis "Didž. Gerb. Tarybinės moters redakcijai", mašinarštis kun. Juozapo ZDEBSKIO kalba 1971 m. lap-kričio 11 d., 5 lapai "Simo Kudirkos teismo procesas", kun. Sigito TAMKEVIČIAUS pareiškimas 1970 m. vasario 7 d. ir t.t.

Kratos metu užėjusioms į butą Vanda KUDUKYTEI, gyv. Žirmūnų 81-3, ir Onai ČESNULEVIČIUTEI, gyv. Kau-ne, Signalo 3, buvo paimtos jų užrašų knygtelės su adre-sais ir telefonų numeriais bei kalėdiniai atvirukai.

Vinceną VERTELKAITĘ pirmą kartą po kratos tardė KGB kapitonas VIDŽENAS, po to antrą kartą — saugumietis VALAITIS, trečią kartą — taip pat VALAITIS. Kai kurias kny-gas, dvi rašomąsias mašinė-las grąžino, taip pat grąžino magnetofono juosteles.

1986 m. gruodžio 9 d. buvo padaryta krata pas Joana VERTELKAITĘ, gyv. Vilniuje, Taikos 110-19 (Vincentos VERTELKAITĖS seserį) įjėskant Vilkaviškyje pagamintų lei-dinių. Saugumiečiai paėmė ir negrąžino apie 750 katekiz-mų, "Lietuvių Enciklopedijos" 15-to tomo 3 egz. (išleista JAV), "Pasikalbėjimai su ma-žaisiais apie Jėzų" apie 15 egz., B. BRAZDŽIONIO "Poe-zijos pilnatis", A. MACEINOS "Niekšybės paslaptis" ir kt.

1986 m. gruodžio 9 d. saugu-miečiai padarė kratą pas Al-doną MATUSEVIČIUTĘ, gyv. Vilniuje, Taikos 8-19; kratos metu paimta: A. MACEINOS "Niekšybės paslaptis" 200 egz., padauginta elektrogra-finiu būdu, knygos "Dovydai-tis", "M. K. Čiurlionis kūrėjas ir žmogus", B. BRAZDŽIONIO "Poezijos pilnatis"; GIR-NAUS "Tauta ir tautinė iš-tikimybė" apie 500-600 egz., padauginta elektrografiniu būdu ir kt.

Vilnius. 1986 m. gruodžio 9 d. buvo padaryta krata pas Alfonsą VINCLOVĄ ir jo tėvus. Pas Alfonsą VINCLOVĄ namuose paėmė knygos "Istoki religijai" originalą.

Vilnius. 1986 m. gruodžio 16 d. Vilniaus KGB tardytojas V. M. SOKOLOVSKIS tardė Inetą TAMOŠIŪNIENĘ. Klau-sinėjo, ar pažįsta Gediminą JAKUBČIONĮ, nuo kada pažįs-ta, kaip gali G. JAKUBČIONĮ apibūdinti. Į šiuos klausimus tardomai atsakė: "Jis labai gabus specialistas, baigė Mask-vos Baumano aukštąją techni-kos mokyklą, kur net įstot ne-paprastai sunku. O baigė dar raudonu diplomu. ENIK... jis buvo padaręs kelis išradimus".

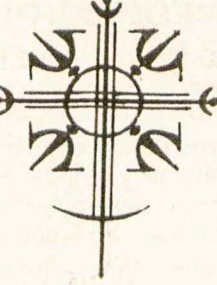
Rašo Lietuvos pogrindžio "LKB kronika" naujausiam 73-čiam numeryje

Toliau čekistas domėjosi G. JAKUBČIONIO veikla "Blai-vybės draugijoje". Tvirtino, kad G. JAKUBČIONIS drau-gijos narių tarpe platino po-grindinę literatūrą. Tardomo-jį visa tai kategoriškai panei-gė. Į tai čekistas SOKOLOVS-KIS atsakė: "Mes tiksliai ži-nome, kad JAKUBČIONIS jums netgi į namus atnešdavo pogrindinę literatūrą tiesiai iš dauginimo bazės". "Na, ži-note, gerbiamasis, šito tai jau per daug! Pamanykit, jie tiks-liai žino! Kas darosi mano bu-tė, težino buto sienos! Jeigu žmogus ateina pas mane su di-deliu krepšiu, tai anaipol ne-reiškia, kad aš žinau kas jame yra, o aš nesu įpratęs kraus-tyti savo svečių krepšius! Tai-gi, jūsų įrodymai muilo burbu-las!" — atsakė tardomai. TA-MOŠIŪNIENEI atsakius kal-bėti apie G. JAKUBČIONIO veiklą, čekistas emė grasinti: "Negadinkit su mumis santy-kių! Jūs turite pagrindo mūsų nemėgti! Mes žinome kieno Jūs duklė, bet mes tikrai ne-norime Jums nieko blogo. Jūs gera inžinierė, darbe apie Jus puikiai atsiliepią ir nesino-rėtų, kad dėl savo užsispyrmo po 20 metų inžinierinio darbo turėtumėte nemalonomų. Juk visur dabar mažinami etatai, o Jūs turite du vaikus, neiš-mokėtus kooperatinio buto mokestis, vyras invalidas. Be to, mes žinome, kur jis dabar ir jį galim ten užlaikyti... Turbūt iš tėvelio nemažai gir-dėjote apie Mordovijos grožį — gal ten norėtumėte ir pabu-voti? O kaip vaikai? "Manau, gerbiamasis, šaliai reikalinga darbo jėga. Ir vaikus jį užau-gins. O geri inžinieriai net lageriuose reikalingi. Beje, mano tėvas net lageryje inžinieriumi dirbo. Po to, kai ne-mokšų suprojektuotas geležin-kelis subyrėjo, atsiminė, kad sėdi specialistas. Galit manęs nešantažuoti!" — atkirto TA-MOŠIŪNIENE ir paprašė ne-gaishinti jai laiko tuščiais klausimais. 12 v. tardymas bu-vo baigtas.

Vilnius. 1986 m. gruodžio 16 d. KGB būstinėje buvo tārdoma Jovita NIŪNIAVAITĖ. Ją tardė čekistas KALAKAUS-KAS. Jis klausinėjo, ar pa-žįsta Gediminą JAKUBČIONĮ, tvirtino, kad pokalbis nebus panaudotas teisme, kad nebus rašomas protokolas. Klausinė-jo, kada ir kur su juo susi-pažino, ar neduodavo jai ko-kios nors literatūros, o gal ji jam ką duodavo padaugin-ti? Atsakė, kad nei jis, nei ji jam jokios literatūros neduodavo. Nepatenkintas pokalbio rezul-tatais čekistas KALAKAUS-KAS grąsino, jog prisidėn-gė etatų mažinimu čekistai gali J. NIŪNIAVAITĘ išmesti iš darbo.

Kapčiamiestis (Lazdijų raj.). 1987 m. vasario 19 d. Gintautas SAKAVIČIUS, gyvenantis Kap-čiamiestyje, buvo iškviestas į VSK būstinę Vilniuje pas tardytoją BUZINSKĄ. Proku-roro pavaduotojas BAKUČIO-NIS ir tardytojas BUZINSKAS teiravosi, ką G. SAKAVIČIUS žinąs apie "LKB kroniką". Jau-nuoliui atsakius neigiamai, pareigūnai jam pateikė kažko-kią literatūrą ir vertė prisi-pažinti, kad tai jo. G. SAKA-VIČIUS tai neigė. Jaunuolis bu-vo tardomas daugiau kaip 6 valandas. G. SAKAVIČIUS po apklausos protokolo nepasi-rašė.

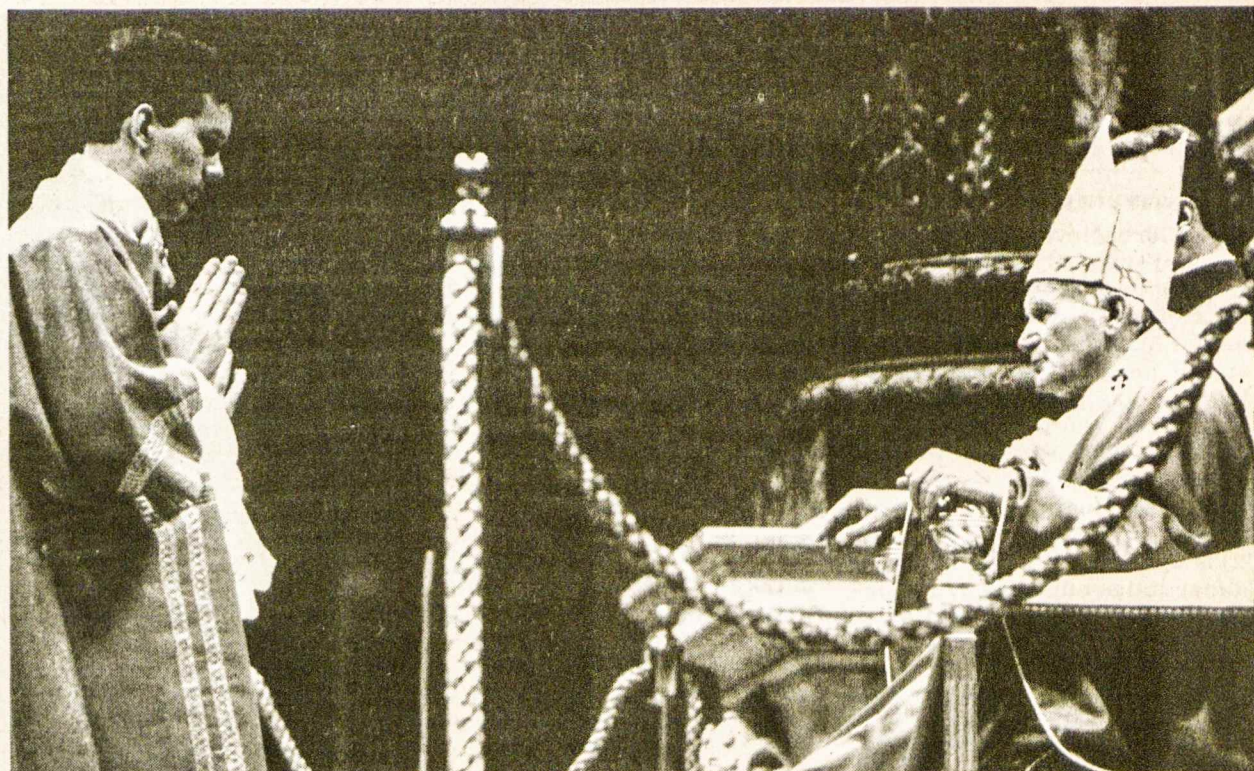
• Užsakykite "Tėviškes žiburius" kaip dovaną jaunavėdžiams.

*"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"*

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Naujai įšventintas dijakonu PAULIUS MALIŠKA iš Montrealio asistuoja Šv. Tėvo JONO-PAULIAUS II Mišiose, kurias jis atnašavo Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties iškilmėse 1987 m. birželio 28 d. Šv. Petro bazilikoje Romoje

Lietuviški kryžiai Amerikos sostinėje

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono apie Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmes

Jau du mėnesiai praėjo nuo birželio 26-28 d.d. savaitga-lio, kai tuo pačiu metu Lietu-vos krikšto 600 metų sukakties iškilmės vyko Lietuvos sostinėje Vilniuje, krikščionybės centre Romoje ir JAV sostinė-jė Vašingtone. Iškilmės visose trijose vietose buvo išpūdin-gos, daug žmonių sutraukusios ir daugeliui dalyvių paliko di-dingą ir ilgai išlikusią įspū-dį. Jei Romon iš viso pasaulio suvažiavę lietuviai turėjo pro-gos ilgai ar trumpiau apabend-rauti su popiežium, tai mes Vašingtone jo dviejų minučių ilgio lietuvių kalba tartą žo-dį kelioms valandoms praėjus turėjome progos išklausti iš magnetofono juostos, kurios kopiją parūpino "Amerikos balso" radijo lietuvių tarny-ba. Tas popiežiaus žodis bu-vo skirtas Lietuvai, ir iš Šv. Petro bazilikos per "Amerikos balso" ir Vatikano radijo lai-das jis tiesiai nuplaukė į Lie-tuvą. Vašingtone jis buvo per-transliuotas iškilmingos aka-demijos metu, dalyvaujant Va-šingtono arkivyskupui J. Hi-ckey, Baltųjų rūmų pareigūnui L. Kojeliui ir kitiems garbės svečiams. Nebuvus sunku ir įsivaizduoti, kokias šiltas ovacijas už lietuviškai tartą žodį popiežiui Jonui-Pauliui II sukėlė vašingtoniškė ir iš kitur suvažiavusi visuomenė.

Tiksliau būtų pasakius, kad Lietuvos krikšto 600 m. su-kakties minėjimai JAV sosti-nėje Vašingtone prasidėjo jau birželio 19, nes tos dienos popietę prezidentas Reaganas Baltuosiuose rūmuose priėmė vysk. P. Baltakio vadovauja-mą delegaciją. Įdomu, kad de-legacijos tarpe pirmą kartą dalyvavo ir Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis. Jam tenka dažniau "su kitų diplo-matinių misijų Vašingtone še-fų atstovais dalyvauti specia-liuose prezidento rengimuose priėmimuose. Tačiau šį kar-tą jis buvo lietuvių delegaci-jos narys. Šalia kitų, delega-cijoje pas prezidentą dalyva-vo ir vašingtoniškio komiteto pirmininkas Jonas Vaitkus.

Minėjimas pradėtas penkta-dienio vakare Amerikos katalikų Nekalto Prasidėjimo šventovėje vargonų virtuozo J. Žuko koncertu. Tačiau, gal valandai telikus iki koncerto pradžios, sostinė ir apylinkės nusiaubė stipri audra su liū-timis. Todėl į milžinišką šven-tovę tesusirinko apie šimtas žmonių. Jų tarpe buvo atvyku-sių iš Čikagos, Pensilvanijos ir kitų vietovių. Tik, deja, iš Kanados nesimatė nė vieno veido. Tikriausiai daugumas jų nuvyko į Romą. Antra ver-tus, Lietuvos krikšto sukaktis jau buvo paminėta Montrealyje nauja ir puikia poeto H. Na-gio ir muz. A. Stankevičiaus sukurta kantata.

J. Žuko vargonų koncertas buvo aukšto lygio ir gaila, kad jo negirdėjo amerikiečiai muzikos kritikai. Todėl didžio-jai spauda koncertą nutylėjo, nors prieš savaitę dienraštyje "Washington Post" buvo paskelbta informacija, kad toks koncertas įvyks.

Šeštadienis, birželio 27, bu-vo saulėta ir gan vėsi diena. Pavakare iš visų pusių auto-mobilais rinkosi lietuviai Ukrainiečių kultūros centro salėn, visai netoli Tautinės šventovės, į Čiurlionio an-

samblio koncertą. Čiurlionis vėl į sostinę koncertuoti at-vyko po keliolikos metų. Šį koncertą atlikti buvo pasiža-dėjęs Čiurlionio vadovas muz. R. Babickas, ansambliai vado-vauti stojęs po jo įsteigėjo ir ilgamečio dirigento muz. A. Mikulskio mirties. Tačiau ankstyvą pavasarį mirė ir R. Babickas, savo rašytame laiške prieš pat mirtį nuosirdžiai paprašęs čiurlioniečius, kad jie pažadą Vašingtonui ištesė-tų. Ansamblis, suradęs naują vadovą muz. dr. B. Kazėno as-menyje, vėlonies dirigento pasižadėjimą išpildė ir į sosti-nę atvyko maždaug 50 žmo-nių vienetas. Jų tarpe buvo choristai, solistai ir kelios O. Mikulskienės vadovaujamos kanklininkės. Čiurlionis scenoje pasirodė prieš maždaug 500 publikos, kurios didžioji dalis buvo suvažiavusi iš ki-tur. Trumpai aptariant, Čiur-lionis, vadovaujamas naujo profesionalo dirigento dr. Br. Kazėno ir dainuodamas žymiai greitesniu tempu, paliko tik-rai gerą įspūdį ir jo atliktos dainos buvo entuziastingai palydėtos. Gaila, bet vyrų veidai ateities ansambliui neža-da. O gal dėl to, kad jaunesni choristai buvo išvykę Romon.

Sekmadienio, birželio 28, priešpieštę apie du su puse tūkstančio žmonių iš visų pu-sių rinkosi į Amerikos katalikų Nekalto Prasidėjimo šventovės vidurinio Misioms, kurios šį kartą buvo aukoa-mos už Lietuvą jos krikšto 600 m. sukakties proga. Besiren-kančius į šventovę ant jos mil-žiniškų laiptų esančioje aikš-tėje pasitiko įdomi atrakcija — apie 30 natūralaus dydžio lietuviškų kryžių ir koplytstul-pių paroda, į sostinę atgaben-ta Baltimorės lietuvių kultū-ros muziejaus vadovybės. Ši paroda atkreipė daugelio žmo-nių dėmesį, kryžių nuotrauką įsidėjo ir sostinės dienraštis "Washington Post". Tai buvo viena svarbiųjų minėjimo atrakcijų.

Kai kuriuose reportažuose rašiau, kad Amerikos katalikų šventovėje į sekmadienio 12 v. Mišias susirenka apie 1,500 amerikiečių ir birželio 28 d. Dievo Motinos palaimos Lietu-vai, sugiedodamas "Marija, Marija..." Miniai žmonių te-ko pasiilkti už koplyčios tie-nų, nes į ją tilpo tik procesi-jos dalyviai.

Po Mišių įvykusi akademija jau nebetelpa į šio reportažo rėmus.

tik akis užmato, visos vietos buvo pilnos.

Prie didžiojo altoriaus veidu į žmones stovėjo tautiniais drabužiais pasipuošę čiurlio-niečiai ir, pagiedoję "Pulkim ant kelių", laukė ateinant Mi-šių koncelebrantų bei jų paly-dovų. Pagaliau pasirodė ilga procesija su JAV ir Lietuvos vėliavomis priekyje. Procesi-joje ėjo 13 kunigų ir du arki-vyskupai — Vašingtono arki-vyskupas J. Hickey ir karinės apygardos arkiv. J. Ryan. Prieš pradėdant koncelebruo-ti Mišias, arkiv. J. Hickey tarė trumpą žodį, primindamas gausiamis amerikiečiams Mi-šių dalyviams Lietuvos krikšto sukaktį, o visą pamokslą, at-austą istoriniais faktais, sosti-nės arkivyskupas skyrė Katalikų Bažnyčios istorijai Lie-tuvoje nušviesti. Tai istorijai, kurl ypač pastariaisiais dešimt-mečiais pasižymi herojiškais aukos pavyzdžiais. O tame Mi-šių ir pamokslu fone gražiai derinosi Čiurlionio giedamos A. Mikulskio Mišios už ken-čiančią Lietuvą.

Aukojimo procesijoje prie altoriaus buvo atneštas lie-tuviškas kryželis, "Kronika" ir kiti krikščionybės Lietuvo-jė 600 metų kelio simboliai. Aukos, šalia vašingtoniškio komiteto pirm. J. Vaitkaus ir jo žmonos bei sekretorės E. Vodopalienės, dar nešė Baltų-jų rūmų pareigūnė R. Burei-kaitė ir LB Vašingtone apyl-v-bos pirmininkas, JAV ka-riuomenės plk. Skučas.

"Čiurlioniai giedant "Tėve mūsų", šimtai, o gal ir tūkstai-čiai žmonių artinosi prie Die-vo stalo ir priėmė Komuniją. Kanklių skambesys ypatingai derinosi su Mišių tautai. Mišias arkivyskupas baigė pa-laiminimu, kurį davė lotyniš-kai, tradicine katalikų Baž-nyčios kalba..." Taip kalbėjo "Amerikos balsas" Lietuvai Mišioms pasibaigus.

Tada ilga procesija nuo di-džiojo šventovės altoriaus, prie jos prisijungus ir Čiur-lionio ansambliai, pasuko į lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčią. Čia abu arkivyskupai ir kunigai pasimeldė, o Čiur-lionio ansamblis paparašė Dievo Motinos palaimos Lietu-vai, sugiedodamas "Marija, Marija..." Miniai žmonių te-ko pasiilkti už koplyčios tie-nų, nes į ją tilpo tik procesi-jos dalyviai.

Po Mišių įvykusi akademija jau nebetelpa į šio reportažo rėmus.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapi-talas yra nelinečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

"Juodojo kaspino" demonstracijoje Toronte 1987 m. rugpjūčio 23 d. 6000 kanadiečių protestavo prieš Molotovo-Ribbentropo sutartį, įgalinusią II D. karą. Baltijos ir kitų valstybių pavergimą

Nuotr. St. Dabkaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PROSTITUCIJA KLAIPĖDOJE

M. Gorbaciovo pradėtos reformos į spaudos puslapius atnešė daug naujų temų. Viena jų — lig šiol nei Sovietų Sąjungoje, nei jos okupuotoje Lietuvoje oficialiai neegzistavusi prostitucija. Šią temą kartais paliesdavo užsieniečiai korespondentai savo pranešimuose iš Maskvos, bet jos vengdavo sovietinė spauda. Apie prostituciją Lietuvoje tylėdavo ir lietuviškoji kompartijos spauda Vilniuje. Ilgą tylą dabar staiga nutraukė Vitas Lingys „Komjaunimo tiesoje“ š. m. gegužės 7 d. ir Gediminas Pilaitis „Tiesoje“ gegužės 26 d. Prostitucijos problemoms Klaipėdoje jiedu skiria ilgus reportažinio pobūdžio rašinius: V. Lingys — „Moterys su žiūronais“, G. Pilaitis — „Dramos iliuzijų mugėje“. Klaipėdos uoste kasmet vieši apie 10.000 užsienio jūreivių. Jūrų prekybos uostas atplaukiančius laivus prostitutes stebi pro žiūronus nuo greta esančio devykaukščio pastato stogo. Jos užsirašo laivo pavadinimą, sustojimui pasirinktą prieplauką numerį. Su jūreiviais susitinkama „Klaipėdos“, „Zuvėdros“, „Vėtrungės“, „Viktorijos“, „Bangos“, „Neptūno“ restoranuose. Operatyvinis komjaunimo būrys vienu metu bandė surinkti prostitutes iš restoranų, autobusais išvežti už miesto ir palikti 30-40 km nuotolyje. Tokia kovos taktika buvo nelegali, jos teko atsisakyti. Panašiai baigėsi ir bandymas prostitucijų nuotraukas išskabinti Klaipėdos centre įrengtoje vitrinoje „Jos daro gėdą mūsų miestui“. Buvusi mokytoja Zana Kamarauskienė, tapusi ne tik prostitute, bet ir jų teisių gynėja, tada nedelsdama nubėgo pas Klaipėdos prokurorą Igną Laucį, kuriam anksčiau buvo pareiškusi: „Jūs prokurorė, mums ačiū turėtumėte sakyti. O gal dar ir algą mokėti. Juk mūsų nebūtų — tuoj pie menės laisvas vietas užimtų...“ Miesto vadovai dabar ėmėsi kitos taktikos — užsieniečiai jūreiviai į restoranus pagal užimtą vietą eilėje įsileidžiami su kitais klientais, o juos lydinčios prostitutės turi palaukti, kol suėina normali klientūra.

NORI IŠTEKĖTI

Kiekvienos prostitutės svajonė — ištektis už jūreivio ir išvažiuoti užsienin. Deja, tokie atvejai labai reti: kasmet už užsieniečio jūreivio išteka tik viena ar dvi. Prostitutės vis dar prisimena Liudą Želdak, turėjusią tris vaikus ir girtuoklį vyrą, kurį, netekusi kantrybės, išgujo iš namų. Tapusi prostitute, ji persikėlė į geresnį butą, gražiai aprenge ir rūpestingai prižiūrėjo savo vaikus, nepraleisdama nė vieno tėvų susirinkimo mokykloje. Vaikai gerai mokėsi, buvo mandagūs ir paslaugūs. Tad ne nuostabu, kad Liuda krito į akis kažkokiam graikui, ir jis visą šeimą išsivežė. Tai tik vienas konkretus išsipildžiusios svajonės pavyzdys. Kitoms iliuzijos pasigauti turtingą jūreivį išgruuoja su prabėgančiais metais, jas palikdamos be pinigų, puošnių drabužių ir šampano restoranuose... Prostitutės jūrei-

vius iš restoranų vedasi į gyvenimų butuose už pinigą nakčiai gaunamus kambarius. Ten viską girdi kitame kambaryje ir virtuvėlėje užsidariusi šeima su augančiais vaikais, kurie užaugę kartais susigundo tokiu gyvenimu. Reportažuose rašoma apie Klaipėdos medienos medžiagų kombinato elektriką Genadijų Šubiną, augusį tokioje aplinkoje. Jis tapo prostitute, globėju, didžiausiu užsienio valiutos spekuliantu, susilaukė šešių metų griežto režimo kolonijoje. G. Šubinas prostitutas su jūreiviais nuveždavo į joms parūpintus kambarius ir butus, o rytą iš jų supirkdavo jūreivių paliktą užsienio valiutą. Su prostitucija siejamas net ir daug žalos atnešęs mazuto išsiliejimas iš audros 1981 m. gruodyje perlauto britų tanklaivio „Globe Asimi“. Gediminas Pilaitis pasakoja: „Girta kapitona į savo namus parsivedė Lijana Pabrėžaitė, mechanikus priglaidė Violeta Škipelytė, Laima Antanavičiūtė, Inga Brazauskaitė. Naktį lyg tyčia pakilo audra, nuo krantinės atsisvartavęs tanklaivis bandė išplaukti į atvirą jūrą. Kuo tai baigėsi — visi žino. Ar būtume sėmę mazutą iš paplūdimių, jei kapitonas su svita tą nelemtą naktį būtų stovėjęs laivo denyje?“

SUSTIPRINO BAUSMES

Lig šiol už prostituciją niekas tiesiogiai nebuvo baudžiamas. Prostitutės kartais baudos susilaukdavo tik už viešosios tvarkos pažeidimą — bandymus užkabinti ir prievarta nusitempti užsieniečius jūreivius. Aukščiausiosios tarybos prezidiumas dabar paskelbė administracinės nuobaudos įsaką, kuris už vertimąsi prostitucija numato šimto rublių baudą, už pasikartojantį atvejį vienerių metų laikotarpį — dviejų šimtų. Nubausiems asmenims patikrinama sveikata, įskaitant venerinių ligų. Tokio dydžio administracinės bausdos numatytos ir asmenims, kurie užkabina užsieniečius, norėdami pirkti, keisti ar kitokiais būdais iš jų išgauti daiktų, užsienio valiutos ar vertybinių popierių. Sumokėjus baudą, konfiskuojamas visas iš užsieniečių išgytas turtas.

NAUJAS RAJONAS

Augantis Vilnius susilauks Fabijoniškių rajono, kuris steigiamas dešinėje Ukmergės plento pusėje. Ten jau montuojami pirmieji gyvenamieji namai. Vyriausias naujojo rajono projekto architektas yra Kazimieras Balėnas. Jis džiaugiasi pietine Fabijoniškių dalimi, turinčia lygios žemės plotus. Namai čia bus statomi palei gatves, kurių grupės sudarys atskirus kvartalus, būdingus centrinei Vilniaus daliai. Automobilams statyti aikštelės bus įrengtos prie pagrindinių gatvių, atokiau nuo namų. Kiemuose bus daugiau žalmos, žaidimo aikštelių vaikams. Einantiems į visuomeninį centrą nereikės kirsti judrynių gatvių. Fabijoniškėse bus pastatyti apie 12.000 butų, galėsiančių priglauti apie 46.000 gyventojų. V. Kst.

Čikagos kardinolas BERNARDIN (kairėje), kuriam kun. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS (viduryje) Romoje pristato kunigą Jezuita iš Australijos GREGORY JORDAN (dešinėje), organizacijos „Friends of Prisoners“ steigėją, daug pasitarnavusį lietuviams kaliniams Sovietijoje

London, Ontario

ŠILUVOS MARIJOS PARAPIJOS klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM, parapijos biuletenyje išreiškė visiems nuoširdų kvietimą: „Ši Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktis yra vienintelė mūsų gyvenime, kitos nebesulauksime. Kviečiu visus geros valios lietuvius dalyvauti ir padėkoti Viešpačiui už taip didelę dvasinę dovaną.“

Sukakties minėjimas įvyks, rugsėjo 13, sekmadienį, 4 v.p.p., 1414 Dundas St.E. Bilietus įsigyti iki rugsėjo 8 d. Skambinti V. Gudeliui (519) 451-8148. D.E.

Hamilton, Ont.

VYSK M. VALANČIAUS LITUANISTINĖS MOKYKLOS pamokos prasidės šeštadienį, rugsėjo 12 d., 9.30 v.r., ir baigsis 12.30 v.p.p. Pamokos vyks Šv. Juozapo pradžios mokyklos patalpose, Lock ir Herkimer gatvių sankryžoje. Naujų mokinių registracija įvyks tą pačią dieną. Prašome tėvus registruoti vaikus nuo 4 metų amžiaus.

LITUANISTINIAI KURSAI prasidės antradienį, rugsėjo 15 d., 5 v.p.p., Šv. Marijos gimnazijos patalpose ir baigsis 8 v.v. Kitų informacijų teirautis pas tėvų komiteto pirmininką Juozą Gedrį 575-3589 arba Vidą Stančevičienę 627-0624 vakarais. Inf.

PADĖKA

Viešėdama Kanadoje, buvau maloniai nustebinta savo tautiečių švetingumu, vaišingumu ir dosnumu. Visiems noriu nuoširdžiai padėkoti. Ypatingas ačiū mano tėviui Vladui Jasinevičiui ir Jadvygai Saunorienei už kasdieninį rūpinimąsi bei dosnias dovanas man ir mano šeimai Lietuvoje. Nepaprastai esu dėkinga V. L. Bakšiams, O. Bakšienei, K. Bučienei, D. A. Kamačiams, E. B. Kronams, R. E. Krukovičiams, P. Kučinskaitė, A. J. Palmeriams, V. P. Prancevičiams, Z. A. Saunoriams, P. Vitieniui, P. Vizbarui.

Nijolė

West Lorne, Ont.

VALENTINAS BUKOTA, nuoširdus Šiluvos Marijos parapijos narys, paukojo \$500 Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimui. Nuoširdus ačiū. Kun. Ign. Mikalauskas

Wasaga Beach, Ont.

IŠKELIAVUS AMŽINYBĖN a.a. Jonui Gaiveliui, artimieji draugai ir giminės aukėjo Kanados lietuvių fondui: \$25 — J. Mažeika; \$20 — E. Heikis, P. Juozaitis, V. Stanevičius, E. Jasiūnienė; \$10 — J. Barakauskas, V. Geras, O. Juodišienė, A. Hirš, A. Sekonis; \$5 — B. Vitkus, E. Tribinevičius, A. Rūta, G. Kapteinis, A. Lehman, A. Butcherit. Iš viso suaukota \$185.

Vancouver, B.C.

MIRUS a.a. JUOZUI GULBINUI, žmona Ona Gulbinienė paukojo \$100 Kanados lietuvių fondui.

KONSTANCIJOS SMILGĖNĖS atminimui KL fondui aukėjo \$65 Aleksas ir Vera Lauraičiai iš Čikagos.

A. A. JUOZO ŠMITO atminimui Kanados lietuvių fondui paukojo po \$50 Ona Gulbinienė ir Adelė Smitienė.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu „Union Gas“ atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Retas įvykis Ontario Londone!

Lietuvos krikščionybės 600 metų

MINĖJIMAS

įvyks 1987 m. rugsėjo 13, sekmadienį.

Iškilmingos pamaldos — Šiluvos Marijos šventovėje,

1414 Dundas St. E. (plento nr. 2 tęsinys),

4 v.p.p., dalyvaujant dvasiškiams ir iš kitų parapijų.

Ta proga bus atšvęsti ir Šiluvos Marijos atleidai.

6 v.v. — trumpa ir įdomi seselės **Ignės Marijošūtės**

paskaita, mūsų iškilniųjų menininkų koncertas ir...

turtingos vaivės. Ši minėjimo dalis vyks Marconi Club,

120 Clarke Rd. (prie Trafalgar).

Koncerto programą atliks solistai

V. Verikaitis ir A. Pakalniškys iš Toronto,

smuikinininkė **R. Bankienė** iš Londono.

Akompanuos pianistas **J. Govėdas** iš Toronto.

Bilietus įsigyti iš anksto, bet ne vėliau rugsėjo 8 d. imtinai, pas V. Gudelį tel. (519) 451-8148. Jų kaina — \$15 asmeniui ir \$25 porai. Toliau gyvenantieji gali užsisakyti bilietus ir sumokėti atvykę. Visi būsite mieli svečiai, maloniai priimti ir gardžiai pavaišinti. Jauskime pareigą paminėti šį istorinį Lietuvos įvykį — krikščionybės įvedimą.

Šiluvos Marijos parapija

Giedraičio žūklausų ir medžiotojų klubas

kviečia visus į

GEGUŽINĖ

rugsėjo 13, sekmadienį,

ruošiamą savoje sodyboje už Kaledonijos.

Pradžią — 12 valandą.

(vairūs premijuoti šaudymai,

loterija, šilti užkandžiai,

kavutė ir kt.

Valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.)

santaupas

kasdienes palūkanas

už santaupas

term. indėlius 1 m.

term. indėlius 3 m.

reg. pensijų fondo

90 dienų indėlius

(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask.

asmenines paskolas ...

Nemokamas pilnas

čekių patarnavimas.

Nemokama narių gyvybės

drauda pagal santaupų

dydį iki \$2.000.

Nemokama asmeninių

paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Dainavos stovyklavietės rėmėjų suvažiavimas, direktorių tarybos posėdis ir metinė šventė įvyko rugpjūčio 2 d. Suvažiavime paaiškėjo, kad daugiausia aukų surinko rėmėjų komitetai Čikagoje, Detroite ir Klivlande, vadovaujami dr. Austės Vyganienės, Janinos Udrienės ir dr. Mariaus Laniausko. Bendromis pastangomis buvo sutelkta \$22.-985 (Čikagoje — \$12.000, Detroite — \$5.685, Klivlande — \$5.300). Ši suma greit buvo išleista. Mat kelių asfaltavimui vasaros pradžioje buvo išleista \$17.500. Kelių išlaidas padengė Čikagos ir Klivlando komitetų sutelktos lėšos, o Detroito komiteto lėšos buvo nukreiptos į naują mašiną indams plauti, kainuosiančią apie \$5.000. Aukų čekius stovyklavietės reikalams reikia rašyti „Dainava Youth Camp“ vardu ir siųsti direktorių tarybos išd. Stepui Smalinskui, 14451 Melrose, Livonia MI 48154. Direktorių taryba turi tryliką narių, kurių septynis paskiria organizacijos, o šeši renkami trejų metų laikotarpiui. Organizacijų atstovų grupę dabar sudaro: kun. Viktoras Kriščiūnevičius, kun. Alfonsas Babonas, Janina Udrienė, Valentina Bulotienė, dr. Vytenis Damašis, Bronius Polikaitis ir dr. Ona Daugirdienė. Renkamųjų grupę įsijungę suvažiavime išrinkti du nauji nariai — Vytautas Petrulis, Vytautas Čyvas, keturi perrinkti tarybos nariai — Linas Mikulionis, Stepas Smalinskas, dr. Marius Laniauskas ir Birutė Bublienė. Mišias metinėje Dainavos šventėje atnašavo kun. V. Dabušis ir kun. P. Daugintis, sakęs pamokslą, kuriame buvo pabrėžta meilė artimui, dosnumas lietuviškiems reikalams — BALFui, Dainavai, Jaunimo centrui, Lietuvių fondui, šalpai Lietuvoje.

Pavergtųjų tautų savaitės pagrindinį minėjimą Čikagoje šiemet liepos 19 d. surengė lietuvių komitetas, vadovaujamas ALTos skyriaus pirm. Matildos Marčinkienės. Komitetas taigpi buvo įsijungusi Vidurinių vakarų LAL apygardos pirm. Birutė Vindšienė, apylinkių bei kitų organizacijų atstovai. Minėjimas pradėtas vysk. V. Brizgo Mišiomis, kurias jis atnašavo Švč. Mergelės Marijos gimimo šventovėje. Pamokslą sakė parapijos klebonas kun. A. Zakarauskas. Po pamaldų visi nužygiavo prie Marijos gimnazijos, kur kalbėjo K. Oksas, Illinois valstijos ir Čikagos miesto atstovai. Demonstrantai nepasizymėjo dalyvių gausma, o demonstracija ilgumu, nes visus greit išvaikė rekordiniai karštiečiai liepos mėnesyje. Oficialioji dalis užbaigta pietumis Tautinuose lietuvių namuose, kur žodį tarė ir sovietų pavergtų kitų tautų atstovai.

Argentina
Montevideo lietuvių tautinių šokių ansamblis „Ažuolynas“ atvyks į Buenos Aires. Svečiai iš Urugvajaus rugsėjo 26 d. įsijungs pavasario susitikimų šventę, kurią rengia Susivienijimo lietuvių Argentijoje valdyba. Planuojami ir keli kiti vietinio lietuvių jaunimo susitikimai su lietuviškuoju Urugvajaus jaunimu.

Australija
Pertho ramovėnai šiai negausiai lietuvių kolonijai vakarinėje Australijos pakrantėje birželio 12 d. surengė Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą ir tragiškos mirties minėjimą lietuvių namuose. Minėjimui vadovavo ramovėnų skyriaus pirm. B. Steckis, apie lakūnų žygį angliskai kalbėjo P. Čekanauskas. Jų testamentą jaunajai Lietuvai lietuviškai skaitė E. Stankevičius. ALB Pertho apylinkės var. du žodį tarė valdybos pirm. E. Petrukenienė.

Britanija
Lietuvių skautų sąjungos Europos rajono 38-toji vasaros stovykla buvo surengta liepos 25 — rugpjūčio 2 d.d. Lietuvių sodyboje, turinčioje 23 hektarus žemės. Sodyboje yra didelis pastatas su sale, valgykla, du gėrimų barai, o antrame aukšte kambariai, kuriuose žiemą ir vasarą gyvena pensininkai bei atostogautojai. Sodyboje taigpi yra miškelis, ežerėlis, upelis ir maudymosi baseinas. Skautų stovykla turėjo dvi palapinių grupes skautams ir skautėms. Buvo susilaukta 70 jaunų stovyklautojų. Stovyklą atidarė Europos rajono vadovas S. B. Vaitkevičius. Stovyklautojus sveikino S. E. Šova, Europos rajono vadeivė S. V. Gasperienė ir DBLS centro val-

dybos pirm. J. Alkis. Mišias stovyklautojams laikydavo lietuvių sodybos kapelionas kun. A. Gėryba. Juos liepos 29 d. aplankė Europos lietuviškųjų studijų savaitės dalyviai iš Londono. Stovyklautojus s. S. B. Vaitkevičius supažindino su ką tik išleistu Europos rajono albumu, turinčiu 144 psl. ir 445 nuotraukas. Albumą spausdino „Nidos“ spaustuvė. Turinin įjungta Europos rajono lietuvių skautų veiklos pradžia, įvairių skautavimo šakų vystymasis, lig šiol surengtos stovyklos, apdovanojimai, skautų rėmėjai. LSS Europos rajono albumą galima gauti lietuvių namuose, 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, Brittain. Albumas kainuoja 12 svarų. Prei jo kainos reikia pridėti persiuntimo išlaidas.

Dariaus ir Girėno metinių minėjimą liepos 18 d. Mančesterio lietuvių klube surengė vietinis ramovėnų skyrius, vadovaujamas pirm. K. Murausko. Paskaitą skaitė H. Silius, dalyviams atstojimu ir tylos minute pagerbus žuvusius lakūnus. H. Silius suglaustai, bet vaizdžiai atskleidė 1933 m. įvykusį Dariaus ir Girėno skrydį per Atlantą ir jų žuvimą anuometiniame Soldine. Meninę programėlę atliko „Rūtos“ daininkės G. Aleknavičienė ir B. Bishop iš Nottinghamo, prie jų antroje dalyje prisijungęs V. Aleknavičius. Trumpą žodį tarė minėjime dalyvavęs DBLS Boltono skyriaus valdybos pirm. H. Vainėlis.

Vokietija

Vasario 16 gimnazija gyvenamajam išleido keturis abiturientus — Joachimą Fréteri, Robertą Funką, Editą Kirkickytę ir Tomą Veršelį. Visi jie yra gimę V. Vokietijoje, išskyrus Kretingoje gimusią E. Kirkickytę. J. Fréteris gimė mišrioje šeimoje — motina lietuvi, tėvas vokietis. R. Funko tėvas yra amerikietis, motina vokietė, senelė lietuvi. Atsisveikinimas su abiturientais įvyko gegužės 16 d. iškilmingoje vakarieneje. Brandos atestatus abiturientams turėjo įteikti vokiečių egzaminų komisijos pirmininkas. Jį susitaukusių nelaimėję šeimoje, pakeitė gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad egzaminus laikė penki, o išlaikė keturi abiturientai. Suklupo viena abiturientė. Esą buvo tikėtasi, kad egzaminai palengvės, kai prieš porą metų gimnazijos kontrolė iš Baden-Wuertembergo krašto perėmė Hessenas. Pirmaisiais metais susidarė toks klaidingas įspūdis, kai visi Vasario 16 gimnazijos abiturientai išlaikė egzaminus su aukščiausiais pažymiais visoje apygardoje, savo žiniomis nustebinę vokiečius egzaminuotojus. Deja, šiemetinių pažymių vidurkis jau nėra rekordinis. Direktorius A. Šmitas kiekvienam abiturientui su brandos atestatu įteikė ir dr. A. Šapokos „Lietuvos istoriją“, kai ji gyvenimui išeinantiems abiturientams primintų gimnaziją ir Lietuvą. Toliau kalbėjo kuratorijos valdybos pirm. kun. Alfonsas Bernatonis, VLB valdybos pirm. inž. Juozas Sabas, abiturientų klases auklėtojas Aloyzas Weigelis ir kt. Absolvėntų vardu padėkos žodį tarė J. Fréteris.

Aštuntasis lietuvių evangelikų suvažiavimas š. m. birželio 26-28 d.d. įvyko Neustade prie Baltijos jūros. Paskaitas skaitė kun. A. Putcė iš Anglijos — apie Šv. Rašto tekstą, kun. M. Klumbys — Šv. Rašto reikšmę šeimyniniame ir kasdieniniame gyvenime, kun. K. Felgendrėheris — apie evangeliko požiūrį į Lietuvos krikštą 600 metų sukakties reikšmę, pabrėždamas, kad šis įvykis liečia visus lietuvius. Diskusijose buvo iškeltas klausimas — kodėl Lietuva priėmė katalikišką, o ne ortodoksišką krikščionybę. Kun. K. Felgendrėherio nuomone, iš Vakarų ateintai krikščionybė buvo dinamiškesnė. Lietuvių evangelikų liuteronų tarybos vardu iš suvažiavimo buvo pasiųsta telegrama vysk. Pauliui Baltakiui, OFM. Telegramoje džiaugiamsi, kad Kristus jau 600 metų laimina lietuvių tautą. Suvažiavimo dalyviai meldžia Viešpatį, kad jis visus lietuvius išlaikytų tame palaimos ir meilės kelyje, kad lietuviai, kaip Viešpaties vaikai, galėtų išvysti naują laisvės rytą. Lietuvių evangelikų liuteronų V. Vokietijoje pirmininku pernai buvo išrinktas Anglijoje gyvenantis kun. Aldonis Putcė, aptarnaujantis šiaurinėje V. Vokietijos dalyje gyvenančius lietuvių evangelikus.

“AUDRA” TRAVEL

CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ

1987

*

Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Rugsėjo 4 Spalio 2 Gruodžio 28

Oro linijos — „Air France“, „Aeroflot“, „JAT“, „Finnair“.

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujama laikui.

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Vasario 16 gimnazijos naujojo bendrabučio šventinio iškilmė 1987 m. birželio 20 d. Iškilmę pradėjo gimnazijos kuratorijos pirmininkas kun. ALFONSAS BERNATONIS

Nuotr. M. Šmitienės

Dvidešimt penkeri metai šakotoje veikloje

Kunigo Jono Staškaus kunigystės sukaktį švenčiant

Č. SENKEVIČIUS

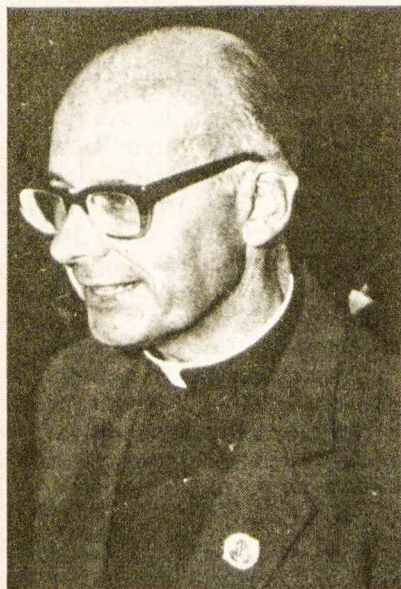
Per visą eilę sunkių ir visokeriopos vilties pilnų dešimtmečių lietuvių rankos ir lėšos pastatė kelias dešimtis šventovių Naujojo pasaulio miestuose, kuriuose spietėsi tautų mišiniai su skirtingomis kultūromis ir tradicijomis. Kaip anomis pirmųjų išeivystės metų dienomis, taip ir dabar — savasis lietuviškas telkinys, sava parapija ir šventovė paliko nepakeičiamą atgaivos salą po kasdieninių darbų ir būtinų sąlyčių su gyvenamojo krašto poreikiais, su ne visada priimtinais, bet būtiniais susidūrimais...

Ir kartais sunku suprasti, kodėl mes, taip kruopščiai ir entuziastingai kurdami tas atgaivos salas, per daug paviršutiniškai žvelgiamo ir švarbaus turto ilgesnį išlaikymą savose lietuviškose rankose. Kaip gi ilgai galėjo laikyti mūsų kurtos parapijos be savų kunigų? Kaip ilgai dar laikysis dabartinės, gyvuojančios?

Užtat kai atsiranda proga prisiminti vieną kitą kunigystės žengusį išeivijos jaunąjį, to įvykio nebegalima laikyti paprastu gyvenimo srities ar profesijos pasirinkimu. Tas įvykis paliečia ne vien tik patį pasirinkusįjį, bet ir visą lietuvišką išeiviją, kuriai, kaip patirtis rodo, savasis kunigas tampa ir lietuviško gyvenimo vadovu.

Šiandien maloniai prisimename 20 metų sulaukusį jauną vyrą ir apsisprendusį eiti dvasininko keliu — prisimename Lietuvos kankinių parapijos kleboną kun. Joną Staškevičių-Staškų, jau švenčiantį 25 metų kunigystės sukaktį. Nuo Anykščių, kur būsimasis kunigas pradėjo žemiškąjį gyvenimą, iki šių rūpestiais ir laimėjimais išmargintų dienų bėgantis laikas skaldėsi įvairiais pergyvenimais, darbais, kelionėmis, nežinia ir viltimis. Pirmoji formali su kaktuvininko mokykla — Anykščiuose pas širdietes seseles. Vos pirmąjį skyrių baigus — tolimesnė ir Vakarų šeimoje. Nematyti miestai, nepažįstami vaizdai, karo vargai ir nepritekliai — visa buvo skirta pamatyti ir pergyventi.

Karo audrai nurimus, J. Staškus toliau mokėsi Vakarų Vokietijoje — Husume, Flensburge. 1948 m. — jau Anglijoje West Wells šeimų stovykloje. 1950-51 m. Bath miesto gimnazijoje "Bath Art School". 1951 m. atvyko į Kanadą ir 1954 m. Toronte baigė gimnaziją. Talentas ir polinkis menui pasuko jį į "Brigdens" firmą, kurioje dirbo komercinio meno skyriuje. Tačiau platesnį polėkiai greitai pralenkė įgimtą gabumų — apsisprendė eiti pašaukimo keliu. 1955 m. įstojo į "St. Francis Seraphic" seminariją, kurioje studijavo lotynų, graikų ir italų kalbas. 1956 m. rudenį — jis jau Šv. Augustino kunigų seminarijos auklėtinis Toronte. 1959 m. baigė filosofiją ir tuoj po to išvyko į Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje, kur teologiją studijavo Gregoriniame universitete. Jį baigė 1963 m. 1962 m. gruodžio 22 d. įšventintas kunigu Šv. Jono Laterano bazilikoje Romoje. Sekančią dieną įvyko primicijos, asistuojant prel. K. Dobrovolskiui, prel. A. Bačkui ir kun. Vl. Delininkaičiui.

Kun. JONAS STAŠKUS, Lietuvos kankinių parapijos klebonas Mississaugoje, Pasaulio ir Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės pirmininkas, kurio kunigystės sukaktis bus švenčiama 1987 m. rugsejo 27 d. Anapilyje

Grįžęs į Torontą, kun. J. Staškus savųjų tarpe Šv. Jono Kr. parapijos šventovėje primicijas atliko 1963 m. birželio 30 d. Tai buvo didelis ir džiugus įvykis visai Toronto lietuvių kolonijai, juoba, kad ir naujasis kunigas neketino niekur išvažiuoti, o pasiliko dirbti su savaisiais.

Pirmiausia vikaravo savoje Šv. Jono Kr., vėliau pavadintoje Lietuvos kankinių parapijoje. Šalia pastoracinių pareigų jungėsi ir visuomeninį, kultūrinį lietuvių kolonijos gyvenimą. Dirbo su jaunimu, eidamas organizacijose dvasios vadovo pareigas, kapeliono stovyklose. Visur visų mėgstamas dėl savo paprastumo ir draugiškumo. Keletą metų buvo Londono, Ont. ir Delhi lietuvių parapijų klebonu. Mirus Lietuvos kankinių parapijos klebonui a.a. kun. P. Azubaliui, nuo 1980 metų paskirtas tos parapijos klebonu, kuriu ir dabar yra.

Lietuvos kankinių parapijos, Anapilio sodybos naujųjų pastatų tvarkymas ir administravimas, Šv. Jono Kr. lietuvių kapinių reikalai, finansinės ir ekonominės problemos sunkiu svoriu užgėlę jaunąjį kleboną, visada sugebėjusį su humoru paaiškinti visus savo sunkumus. Tais atvejais būdavo galima pastebėti jo nuosirdų optimizmą, kuris jo ir neapylė — parapija augo narių skaičiumi, stiprėjo ekonomiškai, sukvietė taltininkų dėka palengvėjo administraciniai reikalai. O ir paties su kaktuvininko visur buvo pilna.

Prie Šv. Petro bazilikos Romoje po Lietuvos krikščionybės iškilmų 1987 m. birželio 28 d. Iš kairės: kun. R. MIKUTAVIČIUS iš Babtų, vysk. A. VAICIUS iš Telsių, JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros tarybos pirm. I. BUBLIENĖ ir vysk. P. BALTAKIS, OFM

Nuotr. V. Bacevičiaus

Šiuo metu jis yra Anapilio korporacijos valdybos vicepirmininkas ir reikalų vedėjas. Kadangi Anapilio sodybos reikalai yra glaudžiai susiję su parapija, klebono vaidmuo čia yra didelis. Anapilio korporacijai priklauso didžiosios salės pastatai, kapinės, autoaiškštė, Gerojo Ganytojo misija Wasagoje. Taigi, tvarkymo, koordinavimo ir rūpestių objektai gana dideli. Kruopščiai tvarkydamas visus finansinius reikalus, kun. Jonas sugebėjo per palyginti trumpą laiką sumokėti pusę milijono dolerių skolą. Ir jau šiuo metu užsimato statydinti nemažą prie Anapilio salės priestatą, kur numatomos erdvių patalpos Kanados lietuvių muziejui, parodų salė, Anapilio raštinė ir butas prievaidžiai.

Nors ir labai daug laiko atima savieji parapijos ir Anapilio sodybos reikalai, su kaktuvininkas visada mielai prisideda ir prie bendrųjų lietuvių darbų Toronte ir už jo ribų. Yra aktyvus KLB narys. Buvęs Toronto apylinkės valdybos vicepirmininkas, šiuo metu revizijos komisijos narys. Daug metų dėstė tikybą Toronto lietuvių Maironio mokykloje. Taipgi ir Londone, kai ten gyveno. Yra Kanados ir Pasaulio lietuvių katalikų kunigų vienybės pirmininkas, KLB kultūros draugijos "Žiburiai" valdybos vicepirmininkas, jaunių organizacijų dvasios vadovas. Nesvetimas jam nė spaudos darbas. Kurį laiką redagavo "Ateitį". Yra nuolatinis "Tėviškės žiburių" bendradarbis, rašo straipsnius, paruošia religinį skyrių. Rašo ir kitoje lietuvių spaudoje. Šių metų krikščionybės su kaktuvių proga parašė ir išleido knygelę "Katalikiškojo tikėjimo pagrindai". Ruošia antrąją dalį. Taipgi daug kam talkino, pildamas viršelius programoms ar knygoms.

Šia proga galima drąsiai klausyti: kas gi būtų buvęs, jei jis būtų nuėjęs kitokiais keliais? Kas būtų galėjęs padaryti tai, ką jis padarė? Prabėgo 25-ri metai šakotoj veikloj, vingiuotais, bet savais keliais beeanant ir kitus bevedant, dar jaunesnius, taipgi čia užaugusius, kurie jieško savų šaknų. Visa tai labai gražu, gal net romantiška. Bet mūsų išeivijai reikia ne tik šaknų. Reikia sulapojimo ir žiedų. Reikia daugiau jaunųjų su panašiu apsisprendimu, kokį anuomet padarė Sukaktuvininkas.

Kodėl jos taip padarė? Į tą klausimą niekas negali atsakyti. Apie S. Nėrį tiek daug visi rašė ir klausė, kas su ja pasidarė? Apie ją rašė kan. M. Vaitkus, P. Orintaitė, Br. Raila ir kt., o iš jų visų sudarė labai gerą straipsnį prof. J. Grinius. Neaišku buvo ir todėl, jog jai už tuos prokumunistiškus eilėraščius pinigai pradėjo bėgti kaip iš dangaus. Tačiau josios brolis dar seniai rašė išeivijoje, kad jo sesuo buvo priversta tuos eilėraščius rašyti.

Apie S. Čiurlionienę niekas nerašė. Net ir mūsų enciklopedijose (lietuvių ir anglų k.) apie tą mokytojų suvažiavimą yra tik keli sakiniai ir M. Gedvilio kalbos ištrauka.

Gaila, kad prof. J. Ambrazevičius, pasivadinęs J. Brazaičiu, rašydamas apie pirmąją sovietų okupaciją, taip nedaug teparasė. Juk jis pats dirbo universitete ir dėstė lietuvių kalbą buvusioje "Aušros" mergaičių gimnazijoje. Aš jį dar prisimenu tame mitinge, kur Venclova atsivedė ru-

Pastabos apie nerašytus atsiminimus

Aš žinojau, kad mano atsiminimus daugelis skaitytojų sutiks įvairiai. Jie per ilgai tūnojo mano stalčiuje, o ypač todėl, kad tenai yra paminėta S. Čiurlionienė, A. Venclova, P. Cvirka ir kiti civiliai apsirėngę žmonės, sėdėję drauge su rusų kariais 1940 m. rugpjūčio 14-15 d. mokytojų suvažiavime Kaune. Žinoma, dabar, po daugelio metų, būtų geriau, kad to suvažiavimo visai nebūtų buvę, bet, deja, jis įvyko, o daugelis mokytojų, nors jau sulaukę žilo plauko senukai, bet dar gerai prisimena. Šiandien kalbėjau telefonu su keliais mokytojais, kurie prisimena, kaip po S. Čiurlionienės žodžio mokytojai pradėjo giedoti Lietuvos himną, o ji atsisėdo. Kiti prisimena, kaip Cvirka prie garbės stalo atsistojo ir užsūrė, kiti matė rusų šokančius kareivius ir t.t. Aš vėliau visko nemačiau, nes po himno išėjau pro duris laukan ir daugiau neatėjau. Aš šių mokytojų pavardžių nerašau, nes nenoriu pakenkti jų giminėms Lietuvoje. Be abejonės, lengva rašyti ir pasirašyti tiems, kurie ten jau nieko nebeturi.

Šie atsiminimai buvo mano trumpai užrašyti mažame kalendorėlyje, kurį aš atsivežiau dar iš Lietuvos. Jie liečia mokinius ir mokytojus, ateitininkus ir skautus, kurie gyveno, o gal dar ir dabar gyvena Lietuvoje, Kanadoje, JAV-se ir net Australijoje. Pavojinga jų pavardes minėti spaudoje, nes dabar Lietuvoje kai kurias žinias gauna greičiau, negu mes išeivijoje.

O apie mus rašo "Gimtasis kraštas". Štai turiu 1987 m. 18 nr. Čia yra ištrauka iš "Akiračių", 1986 m. 8 nr. Rašoma apie išeivių galvoseną. Jie ten turi net ir atskirą skyrelį "Išeivių padangėje". Kitas numeris yra 1987 m. gegužės 14-20 d. Ten yra ištrauka net ir iš "Tėviškės žiburių" 1986 m. 46 nr. Rašoma apie spaudą. Dabar, kai rusai ir žydai jieško karo nusikaltėlių, reikia saugotis, nes gali papulti visai nekalta žmogus.

Gal kam nors bus įdomu žinoti, iš kur tie laikraščiai? Jūs siunčiate mūsų pažįstamai šeimai iš Vilniaus. Jie to laikraščio neužsisakė ir visai nemano užsisakyti. O svarbiausia yra tai, jog šiuo metu senus, o jie nežino kas, nes nėra siuntę jo adresu. Prieš keliolika metų daug mūsų ateivių gaudavo tą laikrštį, bet vėliau sustojo.

Skaudu visiems buvo, kai po to mokytojų suvažiavimo visi tarp savęs pradėjo kalbėti, jog ateitininkai turi S. Nėrį, o skautai S. Čiurlionienę. Daugelis mokytojų dar prisimena, kai vienas iš kalbėtojų, pasakė: "Lietuvos mokytojas buvo ubagas tarp ponų, o ponas tarp ubagų". Vienintelė pagoda mokytojams buvo kalba, kurią pasakė dr. A. Garmus. Jis mokytojus ramino, kad jų darbas bus labai sunkus, bet jie garbingai išsės.

Dar buvo praėję tik du mėnesiai, kai sovietai okupavo Lietuvą, o mūsų dvi rašytojos ir mokytojos sėdėjo su rusais. 1944 m. rugpjūčio 3 d. Maskvoje S. Nėris skaitė savo poemą apie Staliną. Štai prof. J. Grinius savo knygoje "Veidai ir problemos lietuvių literatūroje", išleistoje Romoje 1977 m., taip rašo: "...poetė buvo paskirta į delegaciją važiuoti parvežti 'Stalino saulės' iš Kremliaus, kur ji, tautiniais drabužiais pasipuošusi, turėjo Aukščiausiam soviet perskaityti ištraukas iš savo poemos apie 'genialųjį vadą, tėvą ir mokytoją'... Šitaip Lietuvos pakasynų oficialioji diena tapo naivios S. Nėries triumfo diena..." (psl.285). Ta poema buvo išversta į rusų kalbą. Yra užuominų, kad visi delegatai gavo iš rusų po 5.000 rublių.

Tais pačiais metais, bet 11 dienų vėliau, t.y. rugpjūčio 14 d., kita rašytoja S. Čiurlionienė Kaune atsisėdo prie garbės stalo su mūsų komunistais ir rusais. Venclova ir kiti mūsų komunistai (Paleckis, Cvirka, Korsakas) pasiryžo panaudoti mūsų gabias rašytojas parodyti liaudžiai: štai ką turime, o jeigu ne, tai komunizmą kumščiais įkalvime į galvas!

Kodėl jos taip padarė? Į tą klausimą niekas negali atsakyti. Apie S. Nėrį tiek daug visi rašė ir klausė, kas su ja pasidarė? Apie ją rašė kan. M. Vaitkus, P. Orintaitė, Br. Raila ir kt., o iš jų visų sudarė labai gerą straipsnį prof. J. Grinius. Neaišku buvo ir todėl, jog jai už tuos prokumunistiškus eilėraščius pinigai pradėjo bėgti kaip iš dangaus. Tačiau josios brolis dar seniai rašė išeivijoje, kad jo sesuo buvo priversta tuos eilėraščius rašyti.

Apie S. Čiurlionienę niekas nerašė. Net ir mūsų enciklopedijose (lietuvių ir anglų k.) apie tą mokytojų suvažiavimą yra tik keli sakiniai ir M. Gedvilio kalbos ištrauka.

sę, mokytojams grūmojusią kumščiu.

Po to suvažiavimo daug kas kėlė klausimą kas atsitiko su Čiurlioniene? Niekas iš jos to nesitikiėjo. Greičiausia, kad Venclova su Cvirka ją atsivedė? Gal jos dukra su vyru grafu Vladimiru Zubovu tai žino, bet jie to juk neskelbs, o ypač dabar. Štai net ir J. Gimbutas rašo "Tėviškės žiburiuose" (turiu iškarpa): "Zubovai gyvena Kaune Sofijos Čiurlionienės namuose ir globoja jos atmintinį muziejų" (1987.V.19).

Salomėjos Nėries Palemonė taip pat yra muziejus. O, be to, ji palaidota buvusiam Karo muziejaus sodelyje. Apie jas abi geriausiai yra dar Kaune pasakiusi rašytoja J. Augustaitytė-Vaičiūnienė: "Jodvi norėjo pagerinti savo gyvenimo būklę". Prof. J. Grinius toje pačioje knygoje (psl. 284) apie S. Nėrį dar rašo: "Kas, kad dėl to tada pradėjo ateiti vienas antras laiškas, kuriame poetė buvo pavadinta išdavike! Dėl šito buvo galima trumpai užbėgti pas S. Čiurlionienę ir ten išsiverkti. Bet to atšaukti nebebuvo įmanoma". Kaune tais metais buvo kalbama, kad ir S. Čiurlionienė panašius laiškus, yra gavusi. Čiurlionienė tie visi Kauno "komunisteliai" (taip juos tada vadino) buvo gerai pažįstami (Cvirka, Venclova, Korsakas su žmona, S. Nėris, Boruta ir kt.). Jie lankydavosi pas ją, kai būdavo šeštadieniais literatūriniai pobūviai jos salone.

Dabar dėl A. Balasaitienės atviro laiško "TŽ" 1987.VI.30. Ji rašo, jog aš statau S. Čiurlionienę šalia komunisto A. Venclovos ir kitų. Aš jos tame mokytojų suvažiavime Kaune niekur nestaciau, ji pati įėjo į salę su visa svita ir atsisėdo prie garbės stalo.

A.B. rašo, kad S. Čiurlionienė buvo skautių seserijos vyriausia skautininkė, bet aš neparašiau, kada tai buvo. Šie mano trumpi atsiminimai nėra disertacija, kur reikėtų sudėti metus, mėnesius ir dienas. Autorė teisingai sako, kad aš norėjau "supažindinti jaunesnę kartą su neužrašytais istoriniais įvykiais". O tu įvykių buvo tiek daug! Gal jaunimas daugiau supras kodėl jų tėvai paliko gimtąjį kraštą ir atsidūrė išeivijoje. Jokiam uždarame skautininkų adreso. Jeigu ką, skautininkų adreso. Jeigu ką, skautininkų adreso.

A.B. rašo, kad "aš pažėjau po 47 metų atpasakoti Čiurlionienės kalbą". Tai yra netiesa, aš jos kalbos negalėjau atpasakoti, o ta citata yra ne Čiurlionienės, bet M. Gedvilio iš L.E. XV t. To suvažiavimo gyvų liudininkų dar yra, bet jie jau retėja. Kai kurie mokytojai buvo, bet nieko neatsimena, nes jau daug metų praėjo, o kiti Čiurlionienės nepažinojo, nes buvo atvažiavę nuo Plungės ar Skuodo ir jos niekad nebuvau matę. Treti atvažiavo vėlai, o dalis anksti grįžo namo. Tos dvi skautininkės, kurios prisimena himno giedojimą, turbūt pavėlavo. Kadangi jos negirdėjo Čiurlionienės kalbos, tai ir nežinojo, kodėl mokytojai giedodjo Lietuvos himną, kuris nebuvo įtrauktas į programą. Tiesa, Krevės Mickevičiaus nemačiau.

Be to, A.B. tame laiške mums pataria pasiskaityti sovietinę Lietuvos enciklopediją. Kam ji mums reikalinga? Juk mes čia turime net dvi lietuvių ir anglų k. Mūsų tarpe yra visokių. Dabar jau atsirado ir tokių, kurie mums liepia užčiaupti burnas ir nutilti. Neseniai pasirodė kažkokio tautiečio straipsnis, kad tos moterys, kurios sugrįžo iš Sibiro, neturi teisės rašyti atsiminimų, nes jos nėra rašytojos. Ir ta vargšė El. Juciūtė jau gulėdama mirties patale, dar susepėjo jam atsakyti, kad jos nėra rašytojos, bet gyvos liudininkės.

Kalbėjau su viena senute mokytoja. Ji man aiškino, jog reikia gyventi krikščioniškai, viską pamiršti ir atleisti. Aš sutinku su ja, jog reikia viską atleisti ir palikti mirusius kapuose ramybei. Tačiau labai sunku yra pamiršti visus tuos baisius įvykius, kuriuos mes pergyvenome primosios sovietų okupacijos metais. Ar galime pamiršti nužudytus Praveniškes, Rasienuose, Rainių miškelyje, prie Telsių ir kitur. Ar galime pamiršti, kad prie Červenės (netoli Minsko) kalinių kolonoje buvo rastas nužudytas skautų brolijos vyr. skautininkas plk. J. Šarauskas? B.D.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Prima pacientus pagal susitarimą

tel. 532-7115

Susitarus prima pacientus ir vakarais

A+ JUOZUI ANKUI

iškeliavus amžinybėn,

SALOMĖJĄ ir JONĄ ANDRULIUS, VYTĄ ir ALGĮ ANKUS su šeimomis, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Aldona, Algirdas Vaičiūnai

MYLIMAM BROLIUI A+ JUOZUI ANKUI

Čikagoje mirus,

jo seseriai SALOMĖJAI ANDRULIENEI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą bei kartu liūdime —

Vytautas Urbanas

Rūta ir Marius Rusinai

A+ JUOZUI ANKUDAVIČIUI

mirus Čikagoje,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai ALDONAI, sūnums — ALGIUI ir VYTUI, broliams — FELIKSUI, ALGIMANTUI, VINCIUI ir seserim — SALOMEI, ANELEI, MAGDEI, ELENAI, OLESEI ir jų šeimoms, giminėms bei artimiesiems —

Bronė Rukšėnienė, vaikai Elytė ir Danielius, Hamiltone

MYLIMAM BROLIUI A+ JUOZUI ANKUI

užbaigus žemiškąją kelionę Čikagoje,

liūdinčiai velionies šeimai, jo seseriai "TŽ" administratori SALOMĖJAI ir jos vyrui JONUI ANDRULIAM su šeima, seserims, broliams, giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą bei kartu liūdime —

Kun. Pr. Gaida

Vyt. Kastytis

G. V. Balčiūnai

G. R. Gaižučiai

L. G. Kurpiai

E. Pr. Ališauskai

J. Vingilienė

V. Matulaitis

B. St. Prakapai

O. P. Derliūnai

V. Petrauskienė

R. Vl. Stabačinskai

G. M. Valaičiai

A+ KAZIMIERUI ŠILEIKAI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną LIUDĄ, visus tris sūnus su šeimomis, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Dzeja Klibingaitienė ir dukterys

A+ KAZIUI ŠILEIKAI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiame žmonai LIUDAI, sūnums — AUDRIUI, JULIUI, ANTANUI ir jų šeimoms bei giminėms —

Marija ir Jonas Karka

PADĖKA

Vienintelė mano sesutė, Sibiro tremtinė, dantų gydytoja

a.a. **MARIJA DAILIDIENĖ-RAINIENĖ,**

75 metų amžiaus, staigiai mirė

1987 m. gegužės 28 d. Kaune.

Nuoširdus ačiū draugams už gausias šv. Mišių aukas, už aukas N. Pr. Marijos seselėms, pareikštas užuojautos žodžiu bei raštu.

Ačiū Vidutei T. už jos sukurtus, širdį veriančius žodžius:

Ar matei jos veidą paskutinį kartą?

Gal jau karsto dangtis dengė jos akis,

Ar iš viso leido, dar suspėt sugrįžti

Pasimelst prie kojų mirusios sesers?

Ji prie Kristaus kojų ras anas aukas,

Meilę begalinę ir savas maldas

Už visus brangiuosius žemės kelyje,

Likusius tėvynėje, Sibiro take...

Atminimus liko jaunos, linksmos dienos

Ir tėvėlių meilė, augant jums sykiu...

Ar girdi tu aidą mylinčios širdies:

"Kas j mane tiki, nepraras vilties".

Ačiū, ačiū visiems —

Aldona Užupienė-Lukienė

Lietuvos krikštas Britanijos Londone

Centrinis Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimas

STASYS KASPARAS

Iškilnė buvo surengta 1987 m. rugpjūčio 1 d. Nekalto Prasidėjimo šventovėje, Berkeley Square, Londono Mayfair rajone. Šventovė pastatyta 1849 m., turi labai gražius langų vitražus. Dar kitaip vadinama Farm Street parapija. Šalia šios šventovės yra Londono jėzuitų centras, tad ši parapija yra aptarnaujama jėzuitų.

6 v.v. prie didžiojo altoriaus atėjo koncelebracinių Mišių eiseną: kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC, kun. Tasius Eraminas iš Italijos, kun. Anthony Nye, SJ, prel. K. Zielinski — delegatas lenkams Anglijoje ir Valijoje, kun. G. Jordan iš N. Zelandijos, kun. J. Lang, SJ, kun. J. Pazderka, SJ, — čekai, kun. J. Babik — slovakai, kun. G. Tutto — vengrai, kun. Domanski, MIC, kun. A. Papužinski, MIC, dijakonas — lenkų marijonų atstovai, du lenkų kunigai svečiai ir arkivyskupas Luigi Barbarito — Šv. Tėvo pranciškus D. Britanijai.

Šv. Mišios buvo atnaujamamos lotynų kalba. Skaitinius atliko Mečys Bajorinas iš Londono, Vincas Natkevičius iš V. Vokietijos, tikinčiųjų maldas Paulina Ivinskienė iš V. Vokietijos.

Arkivyskupas Luigi Barbarito savo pamoksle daug ką pakartojo iš Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II laiško Lietuvos katalikams. Suglaustai kalbėjo apie palaimintojo Jurgio Matulaičio gyvenimą. (Arkivysk. Luigi Barbarito, prieš atvykdamas čia, panašiose pareigose buvo Australijoje ir ten Lietuvos dienose yra atnaušavęs Mišias ir jiems kalbėjęs).

Mišių aukas ir dovanas prie altoriaus atnešė: dr. V. Majauskas iš Detroito, Alina Grienienė iš Miuncheno, Virginija Juraitė iš Watsono, S. Beach, R. O'Brien iš Londono, Maureen Dunsmuir Bellshill iš Skotijos.

Mišių metu Londono Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas Justino Černiaus, giedojo lietuviškas giesmes.

Pamaldose dalyvavo Lietuvos atstovas D. Britanijai Vincas Balickas su ponia. Labai mažas skaičius kviestų svečių atsilankė pamaldose: John Staunton su ponia (Westminsterio arkivyskupijos vyriausias architektas), Old Street teismo teisėja Lucille Brazier su vyru, lenkų egzilinės vyriausybės nariai, gyvenantieji Londone. Iš etninių grupių dalyvavo Marija Zalavani — albanė ir vienas atstovas iš ukrainiečių sąjungos D. Britanijoje. Kodėl buvo pakviesti lenkų egzilinės vyriausybės nariai, bet nebuvo pakviesti lenkų katalikų akcijos instituto žmonės, lenkų "Caritas" ir kitos katalikiškos organizacijos, veikiančios D. Britanijoje ir turinčios savo centrus Londone?

Pamaldose dalyvavo apie 50 tautiečių iš Europos lietuvių studijų savaitės, 50 skautų stovyklautojų iš Lietuvių sodybos ir apie 150 Farm Street parapijos narių. Londono lietuvių galėjo būti apie 60-70, įskaitant ir choristus, kurių ne visi atvyko giedoti.

Šiam svarbiam centriniam renginiui buvo sudarytas D. Britanijos lietuvių katalikų sielovados vedėjo kun. dr. S. Matulio, MIC, komitetas šios sudėties: pirm. kun. dr. J. Sakevičius, MIC, kun. dr. S. Matulis, MIC, kan. V. Kamaitis, kun. J. Andriušius, M. Bajorinas — D. B. lietuvių sąjunga, G. Kaminskienė — D. B. lietuvių katalikų bendrija, S.B. Vaitkevičius — LSS Europos rajonas, P. Dzidolikas — Skotijos Šv. Kazimiero draugija, A. Važgauskas — D. B. lietuvių jaunimo sąjunga. Tą komitetą patvirtino D. Britanijoje besilankydami vysk. P. Baltakis.

Šis plačios apimties komitetas neatliko savo pareigų. Visą padėką ir pagarbą reikia

atiduoti to komiteto pirmininkui kun. dr. Jonui Sakevičiui, MIC, kuris vienas dirbo, kiek jam leido sveikata ir jo garbingas amžius. Jis išgavo iš Anglijos ir Valijos vyskupų konferencijos maldos dieną už Lietuvą birželio 28, kai vyko iškilnės Vilniuje ir Romoje. Ryšium su tuo Nottinghamo ir Salfordo vyskupai pasisūlė atnaušinti krikščionybės sukakties Mišias Nottinghamo ir Mančesterio lietuviams. Be to, dar surengė 30 žmonių išvyką į Romos iškilmes.

To komiteto narys S. B. Vaitkevičius atstovauja LSS Europos rajonui atliko savo pareigą, atveždamas 50 skautų stovyklautojų iš Lietuvių sodybos. Jų dalyvavimas su gražiomis uniformomis darė didesnį iškilmių įspūdį, nors skautams kainavo siek tiek pinigų.

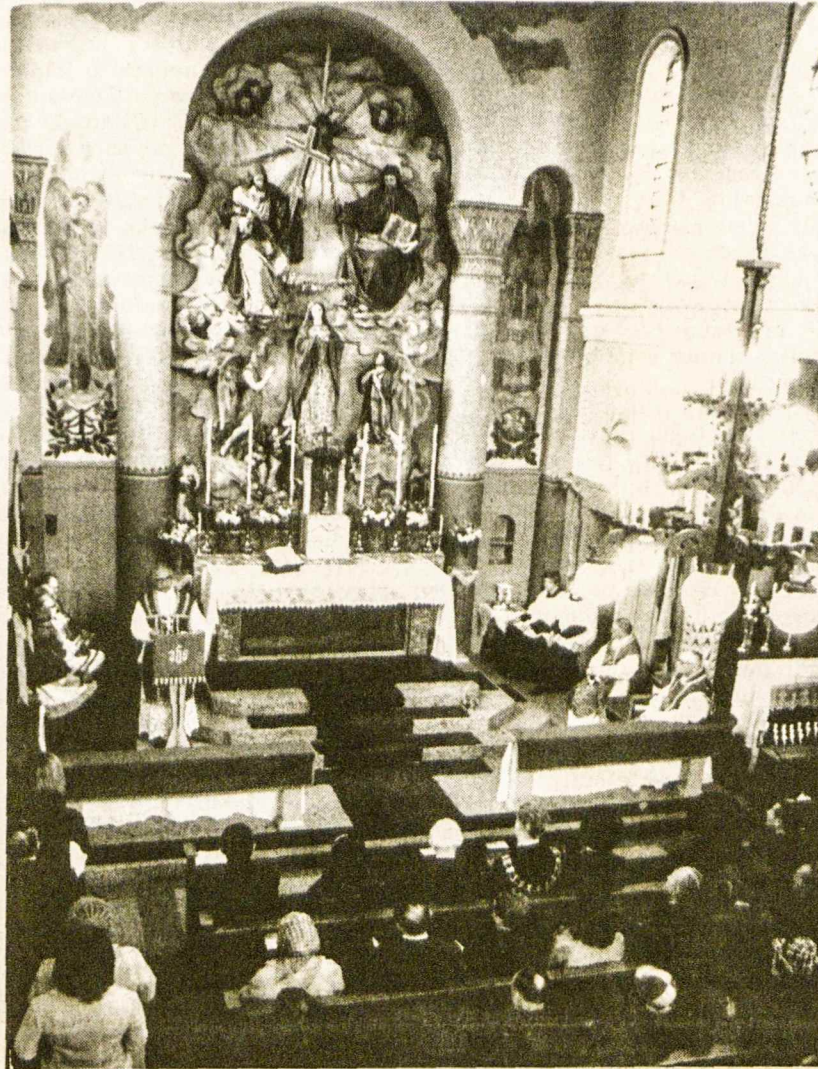
O kur kitos organizacijos? M. Bajorino atstovaujama D. B. lietuvių sąjungos valdyba neparagino, kad jos skyriai ruoštu išvyką į krikščionybės minėjimą, net valdybos nariai, gyvenantys Londone, nevisi pajėgė atsilankyti. D. Britanijos lietuvių katalikų bendrijos vadovybė nepajudino nė piršto šiam minėjimui. Taip pat minėjime nesimatė jos valdybos narių. Tą patį galima pasakyti ir apie D. B. lietuvių jaunimo sąjungą: Londone gyvenantieji D. B. lietuvių jaunimo sąjungos valdybos nariai nedalyvavo. Sunku pasakyti, ar iš viso tokia jaunimo sąjunga veikia D. Britanijoje.

Skotijos atstovui P. Dzidolikiui nieko negalima prikišti, nes Glasgovą nuo Londono skiria 405 mylių atstumas. Be to, jie Skotijoje moka geriau už Anglijos lietuvių atlikti savo lietuviškas pareigas.

Šiuo centriniu Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimu mes negalime didžiulius. Nepajėgėm su juo išeiti į plačią angliškąją Londono visuomenę, išskyrus pustuzinį anglų svečių ir apie 150 Farm Street parapijos narių.

Paskelbimas arkivyskupo Jurgio Matulaičio-Matulevičiaus palaimintuoju rado platų atgarsį katalikiškoje Lenkijos spaudoje. Krokuvos kurijos leidžiamas savaitraštis "Tygodnik Powszechny" š. m. liepos 19 d. laidojo įdėjo kun. Adamo Bonieckio, MIC, iškilmių Romoje aprašymą. Straipsnio autorius rašo:

"Kai popiežius ištare beatifikacijos žodžius, skelbdamas, kad nuo to momento Dievo tarnas arkivyskupas Jurgis Matulevičius gali būti vadinamas palaimintuoju ir paskyrė sausio 27 dieną jo šventės dieną, 61 metų amžiaus vyskupas Antanas Vaičius, apaštalinis Telšių administratorius, kuris prieš tai išreiškė ritualinį prašymą dėl paskelbimo palaimintuoju, krito prie popiežiaus kojų. Tai jokiose apeigose nebuvo numatyta. Šį dėkingumo mostą pastebėjo tik pirmose ei-

Britanijos Londono lietuvių Šv. Kazimiero šventovės didysis altorius ir dalis šventovės, pastatytos prieš 75 metus. Šiomet paminėjo savo sukaktį

Lenkai apie arkivyskupą Matulaitį

Straipsniai Lenkijos katalikų laikraštyje ir vyskupų pareiškimas

lėse sėdintieji, negausūs tikintieji ir jis nebuvo tinkamai užfiksuotas nuotraukose, nes netgi įgudusiam Arturo Mari ("L'Osservatore Romano" fotografas) tai buvo visiškai staigmena. Tas pats buvo ir su popiežiaus mostu, padedančiu vyskupui pasikelti. Tai mostas, kuris geriausiai išreiškia šio nepaprasto momento nuotaiką. (...)

Iškilnės vyko lyg ir dviejuose lygiuose, kurių vienas yra įamžintas tūkstančiuose filmų juostose, kasetėse, fotografijose, magnetofono juostelėse, ir antras, žmogaus akiai nepastebimas, pasiliko prieinamas tik tai tiems, kurie supranta, kad svarbiausia yra tai, kas matoma širdimi.

Lyg ir šių dviejų lygių tar-

pe buvo Lietuvos dvasiškių dalyvavimas, kurių vienuolika (buvo 9, Red.) sėdėjo prie Šv. Petro konfesijos. Plačiai atvertomis akimis, susijaudinę, tylūs, susikaupe liudininkai, kurie turės visa atpasakoti broliams savo krašte. Be to, tūkstančiai viso pasaulio lietuvių pasipuošusių gražiais tautiniais drabužiais, kurie kartais jau nebemoka gimtąja kalba "Tėve mūsų" maldos. Tai paaiškėjo audiencijos metu, kai popiežius, perskaitęs ilgą kalbą, pradėjo lietuviškai Viešpaties maldą, kurioje tik negausūs dalyviai sugebėjo įsijungti. Taip pat dalyvavo iš įvairių pasaulio kraštų marijonai. Čia jie susitiko beatifikacijos proga, dėl kurios visuose namuose kiekvieną dieną kartu ir kiekvienas atskirai meldėsi ir dabar matė, kad tai ko prašė, įvyko. (...)

Iškilnės buvo lietuviškos. Giedojo lietuvių chorai, lietuviškai vyskupas Vaičius perskaitė altoriaus kandidato biografiją. Buvo daug pastangų, kad šis pobūdis būtų išlaikytas. Pvz. apie naują palaimintąjį buvo sakoma "Matulaitis" arba "Matulewicz", nors lietuvišką pavardę jis pats, turėdamas 20 metų, pakeitė į lenkišką ir niekad prie lietuviškos pavardės negrįžo. Šv. Tėvas, sakydamas pamokslą itališkai (vertimai į lenkų, lietuvių ir anglų kalbas buvo iš anksto išdalinti šv. Mišių dalyviams), Lenkiją paminėjo tik vieną kartą, kai vardino kraštus, kuriuose palaimintasis Jurgis Matulevičius darbavosi. Tai buvo didelio popiežiaus subtilumo išraiška. (...)

Palaimintasis pagal šv. Povilo principą, norėjo būti "viskuo visiems". Norėjo, kad jo vyskupijoje gūdai galėtų melsis gudiškai, lenkai lenkiškai, o lietuviai lietuviškai. Jis nesutiko, kad pagalba dėl karo nukentėjusiems būtų teikiama, jeigu iš pagalbą gaunančių tarpo būtų išskirti žydai, ir tai tada, kai dar buvo jaunu dvasiškiu, nebijojo kaltinimų modernizmu ir simpatijomis revoliucijai, kai reikalasėjo

dėl tiesos ir žmogaus labo. Beveik visą savo gyvenimą veikė lojaliai ir su meile, Lenkijoje, gerbiamas ir mylimas visų tų, kurie jį arčiau pažino, niekad nenustojė būti lietuviu, ir Lietuvos reikalai visad jam rūpėjo. Ir galbūt todėl jis sugebėjo sušvelninti savo tautiečių kartėlį, kai Vatikanas priskyrė Vilnių Lenkijai. (...)

Naujasis lietuvių, o kartu ir lenkų, palaimintasis yra naujas bendrumo ženklas. Tegul jis būna, jeigu tuo bus lietuviams artimesnis, Matulaitis, ir kartu tegu būna, kaip jis pats norėjo — Matulewicz. Neturime vieni kitiems šventuosius iš rankų plėsti".

Antras straipsnis

Tas pats savaitraštis liepos 5 d. laidojo išspausdino Tadeusz Gorski, MIC, ilgą ir išsamų straipsnį apie arkivysk. Matulaitį. Štai kelios ištraukos:

"Birželio 28 d. Jonas-Paulius II Romoje paskelbė palaimintuoju arkivyskupą Jurgį Matulevičių. Jis buvo lietuvis, bet žymia savo gyvenimo dalį praleido Lenkijoje. Dvejus metus prieš savo mirtį jis pasakė kardinolui Gasparri: "Beveik visą savo gyvenimą nuodirdžiai ir visomis jėgomis darbavausi Lenkijoje". Jo pavardę kaip visuomenės veikėjo, įstatų projektuotojo, Vilniaus vyskupo ir popiežiaus atstovo lietuvių tautai tapo įamžinta tautinių kultūrų istorijoje. (...)

Kadangi kelis šimtmečius Lenkija ir Lietuva buvo viena valstybė, Vilniaus vyskupija buvo tautiškai mišri. Lietuviai seną sąjungą su Lenkija laikė sau nenaudinga, kūrė atskirą valstybę ir negalėjo įsivaizduoti savo atgimusių valstybės be istorinės sostinės Vilniaus, kuriame žymia daugumą sudarė lenkai ir kuris buvo jų tautinio gyvenimo centru. Tuo tarpu kaimas buvo daugiausiai gudiškas ir ortodoksiškas. Tikrai toli einantis kompromisas galėjo išspręsti sunkias šių tautų sugyvenimo problemas. Tuo tarpu lietuviai, kaip ir lenkai, nebuvo linkę daryti nuolaidų. Be to, lenkai manė, kad gūdai nutautės; jie tačiau kovos atmosferoje tautiškai brendo ir reikalavo jiems priklausomų teisių. Kadangi kompromisas nebuvo rastas, prasidėjo kova. Vyskupo Matulevičiaus valdymo metais Vilnius atstovnis kartusėjo iš rankų į rankas. Pagaliau lenkai jį ginklu paėmė. Lietuva šio fakto nepripažino ir paliko šu Lenkija šaltojo karo stovyje. (...)

Kadangi Vilniaus vyskupija buvo daugiatautė, jis dažnai sakydavo: "Esu katalikų vyskupas ir noriu tarnauti vienodai visiems ir vienodai rūpintis visų savo žmonių reikalais. Man gūdai, lenkai ar lietuviai yra vienodai lygūs. (Dienoraštis, 1919 m. vasario 27 d.). Šveicarija, jo studijų ir sielovados veiklos kraštas, jam buvo įvairiomis kalbomis kalbančiųjų taikingo sugyvenimo pavyzdys.

Nepolitinis jo nusistatymas buvo šių principų pasekmė. Norėdamas būti ganytoju visoms kovojančioms grupėms, jis turėjo savo vyskupiškoje veikloje ribotis grynai religiniais reikalais ir išjungti politinę sritį, kuri skyrė. Ingreso dieną, kreipdamasis į vyskupijos žmones, pasakė: "Kristaus pavyzdžiu stengisusi apimti visus, būti viskuo visiems. Esu pasiruošęs už tiesą mirti. Trokštu jums būti tik tėvu ir ganytoju, Kristaus sekėju". (...)

Galbūt ypatingai jam nemalonu buvo lenkų-lietuvių konfliktas. Jis numatė liūdnas jo pasekmes. Laiškę vyskupui Przezdziekiui jis išsireiškė: "Bijau, kad mūsų taikinti kada nors gali čia ateiti kazokai".

Tam tikru esamų sunkumų pavyzdžiu gali būti vyskupui Matulevičiui rašytas atviras laiškas, kuris pasirodė "Mūsų krašte" ("Nasz kraj") 1919 m. gruodžio 16 d. Jį parašė Pilsudskiui simpatizuojantis liaudies tarybų politinis suvažiavimas. Autoriai reikalavo, kad vyskupas pašalintų iš Vilniaus apskrities mišrių parapijų 10 lietuvių kunigų ir pakeistų lenkų naudai pamaldų tvarką. Grasinio, kad

kreipsis į (Lenkijos) steigiamąjį seimą ir net bandys pavartoti jėgą.

Faktiniai ne vyskupas Matulevičius buvo čia užpultas. Mišnės klebonas paskyrė jo pirmtakas kun. Michalkevičius. Jis taip pat nustatė ir abiejų kalbų proporciją. Tai buvo K. Bendrijos visuotinio užpuolimas. Iš vyskupo buvo reikalaujama, kad jis savo rankomis lenkintų Bendriją. Liaudies tarybų grasinimas nebuvo vien teorinis. Su polijcijos ir kariuomenės pagalba buvo išvežta Giedraičių klebonas ir buvo bandoma pašalinti lietuvių kalbą iš šventovės. Vėliau tai buvo daroma ir kitose parapijose".

Vyskupų pareiškimas

Lenkijos episkopatas birželio 28 dienos iškilmyje proga lietuviams skirtame laiške (laiškas rašytas 1987 m. gegužės 2 d. Čenstakovoje, kur tuo metu vyko visuotinis episkopato suvažiavimas — konferencija) apie arkiv. Matulaitį sako:

"Džiaugiasi Lietuva, kurios sūnui jis buvo ir iš kurios tikėjimo lobia sėmė jo tėvai ir jis pats. Džiaugiasi Lenkija, kuri išskiepjo Lietuvai krikščionybę. Džiaugiasi, nes palaimintojo Jurgio gyvenime ypatingai atsispindi abiejų tautų vienybė Dievuje. Džiaugiasi tėvai marijonai, kurių atnaujintojas sulaukė palaimintojo garbės, ir Eucharistijos tarnaitės, kurių vienuoliją jis įsteigė. (...) Šiandien, būdami kartu su Jonu-Paulium II Šv. Petro aikštėje ir dalyvaujant arkivyskupui Jurgio Matulevičiaus beatifikacijos iškilnėse, meldžiame Visagali Dievą taikos bei ramybės pasauliui ir pilnos žmogaus bei tikėjimo laisvės Lietuvai ir Lenkijai".

Lojalus Lenkijai

Būdamas Vilniaus vyskupu palaimintasis Matulaitis, kaip dažnai yra kartojama, nė vienai savo vyskupijos tautybei pirmenybės neteikė, tačiau tas faktas, kad Vilniaus vyskupijos sostas priklausio lietuviui, skatino lietuvius neatsižadėti savo tautybės. Savo pradininko — Vilniaus vyskupijos administratoriaus kun. Kazimiero Michalkevičiaus 1911-1912 m. nustatytos parapijos kalbų proporcijos vysk. Matulaitis, nežiūrint didelio lenkų administracijos ir dvasiškių spaudimo, nepakeitė.

Palaimintasis buvo lojalus lenkų valdžiai. Kai ambasadorių konferencija 1923 m. patvirtino Lietuvos-Lenkijos sieną, jis su visomis reikalingomis iškilmyje apeigomis pasitiko į Vilnių atvykstantį Lenkijos prezidentą Wojciechowski. Tačiau jau tada buvo numatomi galimi pasikeitimai. Kun. Stasys Yla knygoje "Jurgis Matulaitis" 262 psl. rašo: "Ap. Sostas buvo užtikrinęs lietuvių delegacijai, kuri lankėsi 1924 m. pabaigoje Romoje, kad faktinio politinio valdymo sienoms pasikeitus, automatiškai bus pakeistos ir bažnytinio sutvarkymo ribos. Tas principas buvo įtrauktas ir į konkordatą su Lenkija". Politinio valdymo sienos pasikeitė ir 1939 m.

Per paskutiniuosius 10 metų lenkų pažiūra ir arkiv. Matulaitį gerokai pasikeitė. Dar neseniai iš Panevėžio Pajuostės kilęs kun. Meysztowicz savo prisiminimuose rašė, kad Matulaitis buvo nepriimtinas kaip Vilniaus vyskupas, nes buvo lietuvis. To paties savaitraščio "Tygodnik Powszechny" skiltyse jis buvo vadinamas soviniu ir atkakliu lietuviu. Prieš II D. karą sunku buvo įsivaizduoti, kad lenkas popiežius paskelbs lietuvių palaimintuoju. J.B.

Ateistų siautėjimas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kunigui Jerabekui šiemet nuo balandžio mėnesio nebe mokamas atlyginimas. Jį irgi rengiamasi kitur perkelti.

"Bažnyčios informacijos" skelbia, kad tikintieji kamantinėjami ir varginami ne tik Šiaurės Moravijoje, bet ir Rytų Bohemijoje. Daugiausia jaunimas klausinėjamas, ar eina į Mišias, apie savo kunigus, rodomos įvairių asmenų nuotraukos. Civiškai apsirėnę asmenys fotografuoja išeinančius iš šventovės. Pastaroju metu valdžios įstaigos ir viešai rengiamos paskaitos apie "slaptą K. Bendrijos veikimą ir apie religijos žalą." Lmb.

Ar galime sudominti jus pelkėmis, kurios yra vertos bilijoną dolerių kasmet?

Kanados pelkės yra vasaros būstinė beveik 45 milijonams Šiaurės Amerikos ančių ir kitų vandens paukščių. Tai gamtos išteklius, vertas daugiau kaip bilijoną dolerių ir duoda 40.000 darbų kasmet per turizmą ir kitokią veiklą, susijusią su laukiniais gyviais.

Be to, pelkėse gyvena daug kitų gyvių. Jos yra tarpinės sritys, laiknčios vandenį, kurios yra reikalingos aplinkiniams plotams ir sulaiko žemę nuo erozijos.

Deja, Kanados pelkės, liūnai ir raistai nyksta dėl žmonių įsibrovimo.

Federacinės ir provincinės vyriausybės ryžosi įsteigti paukščių ir laukinių gyvių draustinius. Dabar yra apsaugotas 1000 kvadratinų kilometrų plotas.

Tačiau reikia dar daug daugiau pastangų.

Jei norite sužinoti, kaip svarbi gali būti asmeninė jūsų pagalba, kreipkitės į federacinės arba provincinės vyriausybės laukinių gyvių bei gamtos išteklių departamentą arba piliečių gamtos apsaugos grupę.

Atsiminkite, dabar investuotais jūsų laikais arba kapitalas Kanados ateityje duos dideles palūkanas.

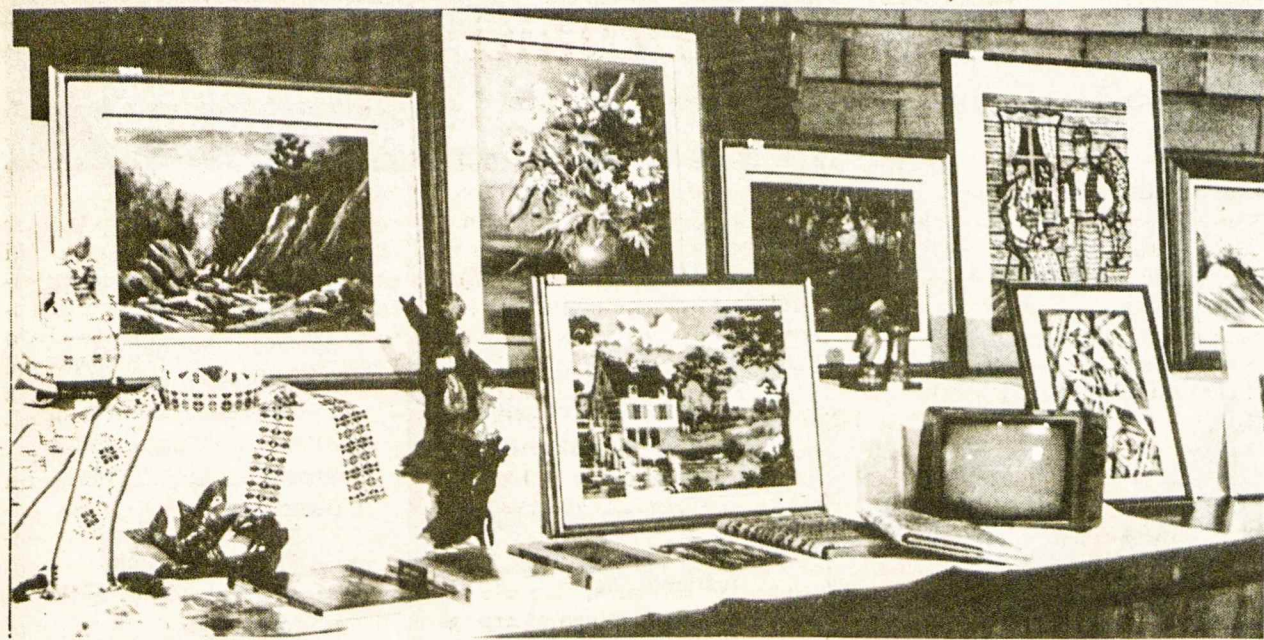
Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Environment Canada Environnement Canada

Canada

Šie paveikslai ir kiti rodiniai buvo paskirstyti "Tėviškės žiburių" loterijoje Anapilio salėje 1987 metų balandžio 25 dieną metiniame spaudos vakare, dalyvaujant gausiem skaitytojams

Toliai, įvykiai, gyvenimo spinduliai

Dailių menų klubo pokalbiai Kalifornijoje apie dabarties aktualijas ir savąją veiklą

Gerokai pavąžiavus už Los Angeles, atsidūrus Fullertone, dr. Elenos Tumienės dviaukštis butas patraukia įdomiais lietuviškais kūrinių, knygom, liaudies dirbiniais. Pasitraukusi iš profesūros, dr. E. Tumienė patylinis kažin ką rašo, kuria.

Paskutinytis Dailių menų klubo laikotarpis, jei kas primiršo, savo narių kultūrinę veiklą, buvo našus. Tatai priminė pirmininkė Elena Tumienė ir metraštininkas.

Dailių menų klubas, kartais retokai susibūriantis, gyvuoja nuo 1956 m. gegužės mėnesio. Tai gi pradėjo 32-sius metus. Pirmininkė pasiūlė padaryti viešą DMK paminėjimą. Pirminė mirusių narių: prof. Mykolas Biržiška, Gaspara Velička, J. Bertulį, J. Tinių, Pranašą Lembergtą, J. Balčiūną-Švaistą, architektą Joną Muloką.

Bronys Raila pagėdavo padaryti DMK Metraščio geras kopijas, jas pasiūti į svarbius muziejus, įskaitant Vilnių, nes jau yra keturi dideli iškarpa, įrašų, linkėjimų, nuotraukų tomui vieninteliame egzemplioriuje. Tie Metraščiai vaizduoja tikrą užsienio lietuvių kultūrinio gyvenimo dalį, pakliuvusią į mūsų Metraščio lapus.

Siemėt lietuviams svarbus įvykis – Lietuvos krikšto 600 metų minėjimas Vatikane, arkivysk. J. Matulio paskelbimas palaimintuoju. Apie tai kelėtas dalyvavusių pasisakė. Turėjo būti aukščiausio laipsnio džiaugsmas, kai mūsų poeto eilėraščių žodžius giedoj choras Vatikane. Deja, lietuviai, poetai, rašytojai buvo nutumti į paskutines eiles, negalėjo iš arti stebėti. Čia pat kai pasipareikė, kad tada jie galėjo pasiūti kaip eilinius piliečius, kaip pilkoji masė, apie kurią dainuojama. Dalyvavę rašytojai tarpusavyje nutarė apie tai negarsinti, tegul paskaista užmaršyje. Nors kiti mano, kad reikėtų pasakyti, palikti ateičiai prisiminimų.

Vyresnieji lietuviai pasipiktino Vatikane dalyvavusių jaunų lietuvių nelietuviškumu, nes jie, nors apsirėdę tautiniais lietuvių drabužiais, tarpusavy kalbėjosi angliskai, vokiškai, ispaniskai ir kitaip, tik labai retais lietuviškai! Graudu buvo žiūrėti į tokių lietuvių prieauglį, garsiai šūkaujantį svetimosios kalbomis.

Kažin kas ekskursijas į Romą (Vatikaną) taip organizavo, kad atvykėliai vieną dieną pavėlavo į paskaitas apie Lietuvos krikštą. Kažin kas platino ir ant kiekvienos kėdės padėjo lapelius, prašančius boikotuoti Lituvos krikštą 600 metų minėjimą, nes yra 750 metų. Kai kas sakė, kad prieš 750 metų pakrikštyta, o prieš 600 metų tas krikštas patvirtintas. Kiti priekaištavo, kodėl paskaitoms pakviesta tiek mažai lietuvių istorikų. Vėl aiškinta, kad Lietuvos krikšto 600 metų paminėjimas buvo surengtas dalyvaujant pasaulinio masto istorikams. Ten buvo galima pasakyti kas ką nori. Paskaitos iš anglų ar prancūzų kalbų buvo verčiamos į norimas kalbas.

Bernardas tarė, kad lietuviai dvasiškai jam patarė popiežiui nedovanoti knygą, nes tai negalima. Tuo tarpu buvo pastebėta, kad lenkai ir kiti popiežiui dovanojo knygas, jis mieliai priėmė. Vienas net matė, kaip atvykėlis pakio popiežiui pasirašyti voka, tenai pasirašė. Pavardė Vaityla turinti būti iš Vaidyla.

Girdėta, kad Sovietų Sąjunga pagėdavo popiežiaus rašties kalbos. Jeigu joje nebus minima okupuota Lietuva, tai sovietai į iškilmės išleis vieną lietuvių vyskupą ir keletą kunigų. Tikrai, popiežius savo kalboje neminėjo okupuotos Lietuvos, tik Lietuvą. Iškilmėse dalyvavo apsilankymui išleistas vyskupas Antanas Vaičius ir keletas lietuvių kunigų. Vysk. Vaičius buvo taip sužavėtas ir sujaudintas iškilmėmis Vatikane, kad jis vienintelis iš visų dalyvavusių vyskupų klupo popiežiui kojų bučiuoti, ko popiežius neleido daryti.

Vatikanas išleido tris pašto ženklus, primenant Lietuvos kirk-

to 600 metų. Gaila, tie pašto ženklai labai menki, juose beveik nieko mums istorikai prisimintino. Juos nupiešė italie dailininkai. Neabejotina, lietuvi dailininkas būtų nupiešęs nepalyginamai geriau, reikšmingiau.

Vatikane iškilmių metu siautė vagys. Ar atvykusieji turistai nebuvę perspėti saugotis itališkų vagių, ar jie pamiršo atsargumą, bet visai eilei lietuvių, lietuvių, atvykusių Vatikane vagys iškraustė kišenes, rankinukus, apvogė net vieną lietuvių kunigą jam bedalinant Komunią. Vienas lietuvis kunigas iš okup. Lietuvos buvo atvežęs džiovinutų rūtų. Kaip pavergt krašto relikviją mieliai priėmė atvykusieji lietuviai. Manoma, Vatikane dalyvavo apie 3000 lietuvių, gal ir daugiau. Ispūdis nepaprastas, kai Vatikane maišosi, kalba tūkstančiai lietuvių. Turbūt tuo metu net jaunimas kalbėjo lietuviškai. Iš Amerikos, ypač rytinių pakraščiu, buvo atvykusių daug trečios, ketvirtos kartos lietuvių. Daugelis jų jau nekalbėjo lietuviškai (pamiršę, tėvai neįšmoke), bet vis tiek save laikė lietuviais, turėjo prisiseigę lietuviškus ženklus.

Baigus vatikaniškus išspūdius, kiti pasakojo išspūdius iš Krokuvos, Italijos, Australijos, kitokių kelių.

B. Brazdžionis paskaitė. Sigitas Gedo eilėraščių. "Giesmė apie gimtąją pirką". Tas išpūdingas eilėraščių prieš kiek laiko esą skaitytas okup. Lietuvoje.

Apie K. Balmontą

Elena Tumienė paskaitė Konstantino Balmonto eilėraščių, pamitą iš "Literatūros ir meno", 1978 m. kovo 25 d. numerio.

Pasiskakmuse apie Konstantiną Balmontą (1867.VI.16 – 1942.XII.23) Bronys Raila pažymėjo, kad K. Balmontas, nusivylęs rusais ir komunizmu, norėjo būti lietuviu. Apie 1925–1928, gal ir apie 1930–1932 metus, jis rašė lietuviams palankius eilėraščius. Nors tikrų duomenų nėra, bet gal K. Balmontas norėjo gauti Lietuvos pilietybę, turėti tvirtą pagrindą po kojomis. Reikėtų išaiškinti, kodėl ji taip traukė Lietuvą, nes Europoje yra ir kitų valstybių.

Atsivertus "Lietuvių enciklopedijos" II t., 1954 m. išleista Bostone, 100 psl. išspausdinta: Balmont Konstantin, rusų poetas. Rašinėlio pabaigoje sakoma, jo eilėraščių į lietuvių kalbą vertė A. Jakštą, M. Vaitkus, B. Sruoga, A. Lastas, L. Gira.

KONSTANTINAS BALMONTAS

Miškų Karalaitei – Lietuvai

Užkerėtam sapne, o Miškų Karalaite,
Ties leminga verpste tu sėdėjai tyli,
Ji kaip bitė darbšti dūzgė ilgesio galia,
– Tai todėl ir daina kaip naktutė gili.
Tu aušrinę į savąją dainą įpynei
Ir griaustinį, ir saulę ilgieji ir ją,
Nuo vaikystės matei žaibo raštą auksinį,
– Tai todėl šitaip spindi ir tavo svaja.
Iš galingo kamieno pradžią paėmė savo,
Pakilai tarsi vaikas į bokštą aukštai,
Ažuolų pasiklausę, senoliai dainavo,
– Ar ne jų tavyje išminties atšvaitai?
Buvo tavo kuodelis miglų susivėlęs,
Bet išaudei tu amžiams ugningus kelius,
Senos eglės šlamėję, užbradamos sielą,
Savo paslaptį liejo į vyzdžius, į žalius.
O, tos akys, kur paslaptį šventąją saugo,
Teliepsnoja per amžius ugnis jų ramiai.
Su tavim, Karalaite, širdimi aš suaugau,
Koks gilus tavo balsas žalio miško gelmė.
Kas švelniau, nei pavasarį miško pievutė?
Kas stipriau, negu aukuro švento kerai?
Kas labiau pranašingas, nei balsas gegutės?
Verksmas Jūrų Karaliaus – drėgnį gintarį?
Ir lietuvių senovinę skambiąją dainą
Man primins tavo tirštą saldus medus,
Tarsi paukščių giesmė ji bekrasťe atslaimuos,
Ir jos garsas – lyg skrydis arų išsidus.
Taip per ilgus metus kilo tavo šventovė,
Ir nenyksta įmūrytu plytų galia.
O Miškų Karalaite, tikrai tu tvirtovė.
Pildos norai tavi. Tokia saulės valia.

Vertė REGINA BIRŽINYTĖ

Nudundės, nuvingiuos traukiniai...

Laikraštinių ir visuomenės veikėjo Jurgio Janušaičio deimantinės sukakties proga

DALIA MACKIALIENĖ

Savo drauguose ir pažįstamuose matome jau laiko išskaptuotus žmones. Matome akis, praradusias blizgėjimą, balančius ar jau visai baltus plaukus, keliais ir takeliais išgraviuotus veidus. Suėję būrin jau nebekalbama apie viršvalandžius, apie naujų namų statymą, apie pinigų investavimą ar vaikų pasižymėjimus moksle bei sporte. Visa tai jau praeitis, nepakeičiama, nesugrąžinama.

Dabar pokalbiuose vyrauja skausmai, vaistai, dietos, skaičiuojami rasti gyslose cholesterolio vienetai. Nors retkarčiais dar prasiskverbia vienas kitas žodis apie politiką, "raganų medžioklę", ar išpūdžius, atsivežtus iš Lietuvos. Vienas kitas dar užsimena apie spaudos vargus, apie mažus išleidžiamų knygų tiražus, bet jau visai mažai besidomima grožine literatūra ar poezijos posmu.

Negaleistingas, greit bėgantis laikas neša viską į praeitį, į užsimiršimą. Į pakalnę neša ir mus visus. Jau nebeneronime matyti kas liko anapus kalno, kurio viršūnė perlipome pačiame savo amžiaus žydyje. Jeigu užlipai ant kalno – turėsi leistis ir į pakalnę. Nerašyta tiesa. Tad ir leidžiamės žemyn. Vieni esame dar tik įpusėję atslaitę, kiti – jau visiškai pakalnėje.

Vis daugiau ir daugiau mūsų lietuviško gyvenimo puoselėtojų jau remiasi deimantinės amžiaus sukakties spindesiu. Jų gyvenimo traukinys dunda ir vingiuoja jau žemesnėmis pakopomis...

Spauda – mūsų tarpusavio ryšys, didelis lietuviškos kultūros veiksnys, per kurį vyksta komunikacija vienu su kitais. Iš spaudos sužinome kas dedasi lietuviškame gyvenime ir trumpose santraukose randame svarbiausius Amerikos ir užsienio įvykius. Tad tie spaudos bendradarbiai, kurie užplodo laikraščius bei žurnalų puslapius ir suteikia mums įvairių gyvenimo įvykių aprašymus, yra verti išskirtinio paminėjimo ir pagarbos jų amžiaus sukakties.

1987 m. rugpjūčio 4 d. žurnalistas Jurgius Janušaitis sukako 75 amžiaus metai ir 60 metų sukaktis spaudos darbo. Ta proga žmona Veronika, dukros – Danguolė, Rasa ir Ramunė, tapojai žentai Benediktas Skvirblis ir Rikardas Badauskas suruošė Jurgiui išskirtinį deimantinės sukakties paminėjimą.

Sukaktuvinininko pasveikinti ir pagerbti susirinko per 70 Janušaičių šeimos draugų ir artimųjų. Vaisių programai vadovavo kaimynas Vacys Dzenkauskas. Maldą ir trumpą sveikinimo kalbą pasakė Daytona Beach lietuvių kunigas dr. Kazimeras Rūbys. Programos vadovas nusivietė būdingus J. Janušaičio bruožus, jo ilgo gyvenimo kilmis ir puolimus, pristatė svečius, atvykusius iš tolimesnių vietovių pasveikinti Jurgio šios sukakties proga. Sveikinimuose buvo aptariama J. Janušaičio, kaip žurnalisto viusomeninko, draugo, kaimyno ir aktyvaus golfinko darbai, iškeliami jo nuopelnai bendradarbiaujant lietuviškoje spaudoje, aprašant vietos įvykius, nagrinėjant lietuviškas išlaikymo ir kitas temas.

Sveikinimų žodžiai buvo kupini daugelio linkėjimų sukaktuvinininkui. Jeigu Dievas suteiktų tokią malonę, kad visų linkėjimų bent dalis išsipildytų, tai J. Janušaitis gyventų daugiau kaip šimtą metų.

Vaisių, kurios vyko "Julian" restorano salėje, metu sveikino Jonas Daugėla, Daytona Beach klubo pirmininkas, Vytautas Abraitis – Tautinės lietuvių sąjungos ir "Dirvos" redaktoriaus Vytauto Gedgaudo vardą, Andrius Mironas – dainos vieneto "Sietynas" ir žurnalistų garbės teismo vardu, Dalila Mackialienė savo ir draugų St. Petersburgo vardu. Šeimos vardu kalbėjo vyriausioji dukra Danguolė, išreiškėdama meilę savo gerajam tėveliui ir dėkingumą. Gediminas Lapėnas sueliuotais humoristiniais kupletais aptarė

visą Jurgio Janušaičio veiklą, šeimos ir kitokių linksmus nutikimus, pasitaikiusius sukaktuvinininko ilgo gyvenimo takuose. A. Sandargienė papasakojo žiupsnį įspūdžių iš besikuriančios lietuvių kolonijos Daytona Beach. K. Barūnas vertino Janušaitį kaip žmogų: nuoširdų, šiltą ir mielą. Sukaktuvinininką sveikino daugelio organizacijų pirmininkai, žurnalistai, rašytojai, draugai iš viso laisvojo pasaulio kraštų ir giminės iš Lietuvos.

Tarp gausių sveikintųjų pažymėtini: Vytautas ir Irena Alantai, Jurgis ir Marija Gliadūžiai, Vytautas Volertas, generalinis Lietuvos konsulas Vaclovas Kleiza, Algimantas ir Teresė Gečai, Rūta Kleva Vidžiūnienė, Vytautas ir Irena Kasniūnai, Vladas ir Dalia Butėnai, Vytautas ir Jadvyga Didžiuliai, Alfonsas ir Bronė Nakai, Algirdas ir Bronė Puzauskai, kun. dr. Kęstutis Trimakas, Petras Petrutis, Ingrida Bublienė, dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, dr. Leonas ir Irena Kriaučeliūnai, sesutė Pranutė Ivanauskienė su šeima ir dar daug, daug kitų, kurių čia suminėti neįmanoma. Sukaktuvinininkui šeima ir draugai įteikė dovanų, kurių tarpe buvo dail. Juozo Sodačio tapytas paveikslas, vaizduojantis šv. Jurgį ant žirgo ir smeigantį į jietį į smakro gerklę. Išpūdingas paveikslas, specialiai užsakytas šiai progai.

Pats paskutinis prabilo sukaktuvinininkas J. Janušaitis, kuris, iš susijaudinimo lužtant balsui, dėkojo visiems, taip iškilmingai jį pagerbusiems. Ypatinga padėka žmonai Verutei, už jos ilgą metų globą, už meilę jam ir šeimai, už atsidavimą vaikams, žentams ir dukraitėms – Vanesai ir mažytei Nataliai. Dėkojo dukroms atvykusiom iš tolimų kraštų pagerbti sau tėvą, pareikšti jam savo meilės ir padėkos. Dėkojo visiems sveikinusiems žodžių ir raštu. Jo jautriame žodyje atsispindėjo padėka ir meilė visiems, su kuriais jam teko gyvenime susitikti. Visi sutikėti jo darbą ir užmojus vienąip ar kitaip praturtino bei paskatino.

Kiekvienam praradime glūdi attradimas. J. Janušaitis prarado savo gyvenimo 75 metus, bet įsigijo gilią patirtį spaudos darbe. Praturtino savo mintis idėjomis, įsisavino būdą, kaip sugauti prabėgančių įvykių esmę ir juos vaizdinti perduoti laikraščiu skiltyje. Susirado nesukaitomą būrį draugų ir gerbėjų. Kad jis prarado tris ketvirčius šimtmečio iš savo amžiaus, tad nereikėtų gailėtis, nes metai vis tiek nuriedės, nuvinguos su traukiniais...

Iškilme užbaigė keletą kartu sugiedotų "Ilgiausių metų" nutįsusi gaida.

VYTAUTAS KASTYTIS

Benamių vasara

Nuvytė žiedai
Daugiau neprašysta,
Bet jų atminimas ilgai
Paliks mūs jaunystę.

Dienų praeities pamary
Gimtinei kasmet sužaliuos
mums:

Vakare žvaigždė atgaivint
ateini

Į tolimą užmirštą uostą.

Čia marių laivai
Ilgiau paviešėt neužkliūva.
Gimtosios pakrantės margi
šypturiai

Iš tolo pasaldina širdį ir
kūną.

Atnešk mum žiupsnelį laukų,
Kur tėvas, kur motina
ilsis! –
Gal ilgėsį savo žiedų
dvelkimu

Ir virpančiom dulkėm
užpilsim? . . .

Trondheimas, Norvegija,
1945 m. liepos 19 d.

Kun. dr. KAZIMIERS RŪBYS Floridoje sveikina deimantinį sukaktuvinininką JURGI JANUŠAITI (dešinėje); viduryje – VERUTĖ JANUŠAITIENĖ

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

XXXIV-ji Europos lietuviškųjų studijų savaitė liepos 27 – rugpjūčio 2 d.d. įvyko Britanijos sostinėje Londone, Digby Stuart kolegijoje. Atidaryme kalbėjo rengėjų komiteto pirm. M. Bajorinas, dalyvių sveikino patalpas parūpinusios kolegijos direktorė seselė Dorothy, Lietuvos atstovas V. Belickas ir Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. J. Sakavičius, MIC. Raštu buvo gauti sveikinimai iš Lietuvos atstovo S. Lozo-raičio ir dr. K. Čeginsko. Paskaitas skaitė: kun. dr. Steponas Matulis, – "Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis, MIC", Vincas Natkevičius – "Dr. Antano Maceinos filosofija", dr. Aleksandras Štromas – "Atvirojo politika ir sovietinės sistemos reformų problema". Diskusijoms pasikeidami vadovavo dr. A. Kušlys ir dr. J. Norkaitis. Inž. Jonas Simokaitis kalbėjo tema "Mano gyvenimas Lietuvoje ir susitikimai su disidentais". Jam teko 15 metų kalėti sovietinėse stovyklose už nesėkmingą bandymą pabėgti į Vakarų pagrobto lėktuvu. Iš Lietuvos jis buvo išleistas prieš tris mėnesius ir apsigyveno Paryžiuje. Rež. Jonas Jurašas kalbėjo apie savo teatro viziją, ją iliustruodamas Japonijoje atliktų režisūros darbų skaidrėmis. Struktūrinės VLKio ir PLB ypatybės aptarė Z. Juras, "Europos lietuvių" problemas – J. Vilčinskas.

Lietuviškųjų studijų savaitėje posėdžiai susirinko vienuolika LB atstovų iš Belgijos, Britanijos, Italijos, Prancūzijos, Šveicarijos ir V. Vokietijos. Jame paaiškėjo, kad 1989 m. Vasario 16 gimnazijoje bus surengta pirmoji lietuvių diena Europoje. Dalyvių tada ten lauks jau atremontuota senoji pilis. Tradicinė "Tėvynės valandėlėje" dainų, tautinių šokių, deklamacijų ir liaudies instrumentų muzikos programa atliko Britanijos lietuvių sąjungos ansamblis su sol. Vida Gasperiene, deklamatoriais A. Šveikausku ir A. Gasperu. Atskirą estradinių dainų koncertą turėjo sol. Violeta Rakauskaitė-Štormienė. Dėl techniško klūdių, teko atsisakyti planuoto apsilankymo skulptoriaus Antano Brazdžio studijoje. Dalyviai betgi apsilankė Lietuvių sodyboje, kur tuo metu veikė Lietuvos skautų sąjungos Europos rajono 38-toji vasaros stovykla. Mišias savaitės dalyviams kiekviena rytą kolegijos šventovėje laikė kun. dr. S. Matulis, MIC, ir kun. T. Ereminas. Su Lietuvos krikšto 600 metų sukakties ir arkiv. J. Matulio, MIC, paskelbimo palaimintuoju iškilmėmis Romoje supažindino tris valandas trukęs vaidinimo eilės.

Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvas Čikagoje gavo negatyvus Petro Maletos, Antano Gulbinsko, Vaclovo Noreikos, Algimanto Kežio, SJ, ir kai kurių kitų fotografų. Archyve dabar jau sutelkta apie 20.000 negatyvų, kurie ateičiai išsaugos išsivijęs gyvenimo bei veiklos vaizdus ir veikėjų veidus. Negatyvų katalogą tvarko Gediminas Vakarė. Archyve taigi yra apie 20 filmų, nemažai vaidinimų ir jų kasetė. Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvą finansškai remia dr. Milda Budrienė, jame įamžinus savo vėlonies vyro atminimą. Dr. M. Budrienė telkia medžiagą lietuvių gydytojų muziejui, kurio skyrius yra Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyve. Skyriaus globos komiteta sudaro: dr. J. Daugirdas, dr. F. Kaunas, dr. A. ir V. Šauliai, dr. M. Vygandas. Visus archyvo reikalus tvarko taryba ir valdyba. Tarybą sudaro: pirm. dr. M. Budrienė, nariai A. Kezys, SJ, ir S. Žilevičius; valdybą – pirm. A. Kezys, SJ, ižd. J. Daunoras ir sekr. R. Musonytė.

Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvas Čikagoje gavo negatyvus Petro Maletos, Antano Gulbinsko, Vaclovo Noreikos, Algimanto Kežio, SJ, ir kai kurių kitų fotografų. Archyve dabar jau sutelkta apie 20.000 negatyvų, kurie ateičiai išsaugos išsivijęs gyvenimo bei veiklos vaizdus ir veikėjų veidus. Negatyvų katalogą tvarko Gediminas Vakarė. Archyve taigi yra apie 20 filmų, nemažai vaidinimų ir jų kasetė. Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyvą finansškai remia dr. Milda Budrienė, jame įamžinus savo vėlonies vyro atminimą. Dr. M. Budrienė telkia medžiagą lietuvių gydytojų muziejui, kurio skyrius yra Dr. Stasio Budrio lietuvių foto archyve. Skyriaus globos komiteta sudaro: dr. J. Daugirdas, dr. F. Kaunas, dr. A. ir V. Šauliai, dr. M. Vygandas. Visus archyvo reikalus tvarko taryba ir valdyba. Tarybą sudaro: pirm. dr. M. Budrienė, nariai A. Kezys, SJ, ir S. Žilevičius; valdybą – pirm. A. Kezys, SJ, ižd. J. Daunoras ir sekr. R. Musonytė.

Vysk. Antano Baranausko "Anykščių šilelis", išverstas Stefanijos Jablonskos, skaitytojams Lenkijoje pirmą kartą buvo išleistas 1909 m. Poemos fragmentus yra paskelbęs Vilniuje ėjęs laikraštis "Echo Litvy" (Lietuvos aidas). Julijos Vichert-Kairiukštieienės versio "Anykščių šilelio" fragmentai taipgi buvo įtraukti 1939 m. pasiroduosion "Lietuvių poezijos antologijon". Naują "Anykščių šilelio" laidą darbar išleido Olštyno leidykla "Pojezeze". Vysk. A. Baranausko poemą šikart lenkų kalbon išvertė Juzefas-Jacekas Rokejas, o įvadą su paaiškinimais parašė Mečislovas Jackevičius, literatūros dėstytojas pedagoginiame Olštyno institute, ten turintis ir lietuvių literatūros seminara.

Poeto Vytauto Mačernio atminimui skirtas kambarys atidarytas Plungės rajono Varduos bibliotekoje. Seniau ta vietovė vadinosi Žemaičių Klavarija. Netoli jos yra Šarnelės kaimas, kuriame 1920 m. liepos 6 d. gimė V. Mačernis, tragiškai žuvęs nuo sprogusio svedinio skeveldros 1944 m. rugšėjo 7 d. prie Varduva tapusios Žemaičių Kalvarijos. Medžiaga surinko ir kambarį įrengė Klaipėdos žvejų kultūros rūmų studijos "Guboją" nariai, daruovoje stovyklavę Telšių kraštytojos muziejiaus darbuotojai, ūkio vadovai, apylinkės gyventojai. Jų pastangas jungė poeto V. Mačernio kambarį prižiūrinti bibliotekos vedėja V. Garbenčienė.

Poetas Pranas Raščius staiga mirė Vilniuje liepos 21 d. Vėlonis gimė 1932 m. rugšėjo 24 d. Utenos apskrityje Linskio kaime, 1951 m. baigė vidurinę mokyklą Svėdauose, 1956 m. – Lietuvos žemės ūkio akademiją. Dar studijų metais įsijungė į spaudos darbą ir su juo nesisyrė iki mirties. Dirbo "Tiesos", "Literatūros ir meno", "Šluotos" ir nuo 1976 m. "Pergalės" žurnalo redakcijose. Vėlonį labiausiai išgarsino satyrinių eilėraščių rinkiniai, pradėti leisti 1966 m.: "Pirstai tarp durų", "Slegiam sūrį", "Trauklapiai", "Musc per pusę!", "Valio ir amen!" Aukštačiams būdingas lyriškumas, meilė gamtai išsiliejo vėlonies rinkiniuose – "Miško šuliny", "Kokia dangaus spalva", "Gimtinė", "Žemėje prie mėlno dangaus", "Tu, mano žibury". Meilę Lietuvai atskleidžia nekrologė Juozo Požeros cituojamas testamentinis vėlonies posmas: "Ir net tada, kai į kalnelį vėsu / lyds bičiuliai neramių dienų, / liksmoms pušų viršumų sužabnėdėsi: / ' Iš Lietuvos / į Lietuvą einu'."

Operos veteranas Jonas Stasiūnas, baritonas, mirė Vilniuje rugpjūčio 3 d. Vėlonis, gimęs 1919 m. rugšėjo 26 d. Kupiškio apylinkės Ničionų kaime, solistu Lietuvos opeoroje Kaune pradėjo dainuoti 1941 m., nors konservatoriją baigė tik 1948 m. Jau pirmuosiose žingsniuose vokiečių okupacijos metais buvo jaučiami puikūs vokaliniai J. Stasiūno duomenys, bet jis tada stokojo vaidybinės patirties. Pokario metais vėlonis išaugo į pirmacilius baritonus, sukurdamas apie 60 vaidmenų, iš kurių minėtini: Margiris V. Klovas "Pilėnuose", Žermonas G. Verdi "Traviatoje", Jagas "Otele", Amonasras "Aidoje", Rigoletas "Rigolette", Valentinas Ch. Gounod "Fauste", Skarpijas G. Puccinio "Toscoje", Igoris A. Borodino "Kunigakštyje Igoryje". Vėlonis išgudė būrį naujų operos dainininkų, profesorius dadas Vilniaus konservatorijoje. Deja, vėloniui nesvetima buvo ir politinė veikla: jis – ilgametis partinės teatro organizacijos sekretorius, daug kartų rinktas į sovietinamos Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatų eiles.

XXIX-jame saviveiklinių filmų festivalyje gegužės 9-10 d.d. Vilniuje vyravo dokumentinis žanras. Vertintųjų komisija, vadovaujama R. Šilinio, aukso medalius paskyrė trim dokumentiniams filmams ir vienam vaidybiniam. Dokumentinių grupėje medalius laimėjo filmai: "Šventa duonėlės paskirtis" – panevėziečių A. ir J. Skripkauskų, "Vietnamas" – R. Tamašausko iš Smalininkų sovchozo-technikumo, "Sūduvos akvarelės" – V. Čekaičio iš Kapusko (Marijampolės). Vaidybiinių grupėje geriausias buvo kauniečio V. Valento filmas "Apie ką šlama lapai". Už geriausią režisūrą ir garsinį apipavidalinimą prizai įteikti V. Čekaičiui, už operatoriaus darbą – V. Valentui.

Devynioliktąją savo poezijos šventę Lietuvos medicinos darbuotojai surengė Zarasų gimnazijoje, kuri dabar vadinama žuvusios sovietų partizanės M. Melnikaitės vidurine mokykla. Savo kūrybą skaitė gydytojai rašytojai J. Skliutauskas ir E. Selefonis, vilnietės medikės F. Taunytė ir R. Luskienė, šakielis G. Sapetka, panevėzietė S. Lindienė, zarasietė O. Karužienė ir kiti. Šventėje buvo paskelbti ir pagerbti medikų poezijos ir prozos konkurso laureatai. Konkurse dalyvavo 53 autoriai. Už geriausius kūrinius premijomis ir diplomais buvo apdovanoti – L. Pukinas iš Akmenės, kauniečių I. Unikauskienė ir panevėzietė R. Milašauskienė. Medikai poetai su skaitytojais susitiko ir Dusetose.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 3/4 %	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 7 %	nuo 10 1/2 %
1 metų term. indėlius 7 1/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 1/2 %	nuo 10 1/2 %
3 metų term. indėlius 7 3/4 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 8 3/4 %	1 metų 9 1/2 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/4 %	2 metų 10 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk. 7 1/2 %	3 metų 10 1/2 %
RRSP ir RRIF (pensijos) 7 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %
Specialią taup. s-tą 6 1/4 %	Draudžiamas asmenines ir sutar-
Taupomąją sąskaitą 6 %	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 3/4 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 5 1/4 %	laikomas šerų, čekių ir taupymo

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valiras) sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE
SAU NAMĄ
su
* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
rea: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus **patarnavimas!**
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

KANADOS (VYKIAI)

Nori panaikinti senatą

Vaistų patento įstatymo projektas "C-22" sukėlė politinę įtampą tarp Kanados ministro pirm. B. Mulronio, turinčio konservatorių daugumą parlamente, ir nerenkamo senato, kuriame yra 65 liberalai ir 31 konservatorius. Lig šiol senatorius paskirdavo Kanados ministrai pirmininkai, daugiausia pasirinkdami savo partijos žmones. Čia ypač pasižymėjo P. E. Trudeau, prieš pasitraukimą pats paskyręs nemažai naujų senatorių ir jų papildomą sąrašą palikęs ministeriui pirmininkui tapusiam J. Turneriui. Vaistų patento įstatymo projektą "C-22" priėmė Kanados atstovų rūmai, sustiprindami apsaugą vaistus išradusiems ir užpatentavusioms firmoms. Anksčiau Kanadoje tuos patentuotus vaistus būdavo leidžiama kopijuoti ir gaminti kitoms firmoms, jeigu jos 4% pelno atiduodavo patentą turinčiai firmai. Dėl tokios taktikos buvo susilaukta protestų iš JAV, Britanijos, V. Vokietijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Japonijos bei kitų šalių patentus turinčių vaistų gamintojų. Naujasis Kanados parlamento priimtas įstatymas patentuotų vaistų kopijavimą leidžia tik praėjus dešimčiai metų su tuo pačiu 4% pelno atsilgynimu. Didžiulę liberalų daugumą turintis senatas, užuot patvirtinęs parlamento priimtą įstatymą "C-22", įvedė esminį jo pakeitimą, vaistų patento neiečiamumą sutrumpindamas iki ketverių metų, o atsilgynimą mokėstį padidindamas iki 14%.

Senatas pakeistą įstatymo projektą grąžino atstovų rūmams ir pradėjo savo atostogas, nors dabar specialieji posėdžiams iš vasaros atostogų yra sušaukti atstovų rūmų nariai. Įstatymas reikalauja, kad skubų parlamento potvarkį priėmimo atveju turi posėdžiauti abi institucijos: Kanados gyventojų renkami atstovų rūmai ir vyriausybės skiriamas senatas. Ministras pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybė senato atmetimą ir pakeistą vaistų patento "C-22" įstatymo projektą laiko kanadiečių išrinkto parlamento darbo trukdymu, kurį sąmoningai suorganizavo dauguma nerinkame senate turintys liberalai. Senatoriai teisinasi, kad parlamento priimtas įstatymo projektas "C-22", vaistų patento apsaugą užtikrinęs dešimčiai metų, būtų gerokai pabranginęs vaistus kanadiečiams. Vyriausybė skundžiasi, kad dabar bus prarasti šimtai milijonų dolerių, kuriuos tarptautinės firmos būtų investavusios naujų vaistų pajieškos Kanadoje, parūpindamos naujų darbų laboratorijose.

Iš tikrųjų ginčas liečia renkami Kanados atstovų rūmų ir valdžios skiriamo senato teises. Šiandien nedaugelis kanadiečių žino, kad senato teisės yra įtrauktos Kanados konstitucijon 1867 m. Senatas turi lygias teises su atstovų rūmais, tik jis negali savo nužiūra pradėti finansinių įstatymų, nuversti vyriausybės jai priimtu nepasitikejimu. Atstovų rūmų įstatymus turi patvirtinti senatas, išskyrus įstatymą konstitucijos pakeitimo srityje. Jeigu tokį įstatymą atmetų senatas, tas įstatymas, praėjus 180 dienų, išgaliotų be senato patvirtinimo. Kadangi senatoriai yra skiriami, o atstovų rūmų nariai renkami, nuo 1867 m. susidarė tradicija, kad skiriamas senatas tik

patvirtina parlamento įstatymus. Jų taip pat pagal tradiciją nebando sustabdyti ir nerenkamas, bet skiriamas Kanados gubernatorius, nors jis galėtų nepasirašyti parlamento priimto įstatymo. Pirmas as-tresnis valdžios susikirtimas su senatu įvyko 1985 m. žiemą, kai senatoriai bandė uždelsti valdžios išlaidoms reikalingos dolerių sumos paskyrimą. Politinė krizė tapo dabartinio vaistų patento įstatymo projekto "C-22" atmetimas ir jo pakeitimas senate. Parlamentinės taisyklės tokiu atveju numato tik "laisvą konferenciją" atstovų rūmų ir senato nesutarimams išspręsti. Tokia konferencija paskutinį kartą buvo sušaukta tik 1947 m.

Ši sykį garsiau pradedama šnekėti apie senato reformą arba jo panaikinimą. Mat iš tikrųjų susidaro nenormali situacija, kai atstovų rūmų rinkimus su didele atstovų dauguma laimi partija, turinti valdžios paskirtų atstovų mažumą senate. Savo galią senate dabar praėjo demonstruoti po ilgų metų atstovų rūmų rinkimus konservatoriams pralaimėję liberalai, kurių tvirtove liko nerenkamas senatas. Tokia liberalų laikysena kompromituoja dabartinį liberalų vadą J. Turnerį, su kuriuo nenori skaitytis P. E. Trudeau valdymo laikais senatan paskirti liberalai. Demokratijai prieštarauja nerenkamų senatorių teisių sulgyinimas su išrinktųjų atstovų. Liūdniausia, kad senatas tapo pasižymėjusių partiečių prieglauda. Mat vyriausybės senatan skirdavo savo partijos nusi-pelnusius veikėjus. Paskirtieji senatoriai dabar gauna metinę \$66,000 algą. Atsistaty-dinti jie turi tik tada, kai senate nėra karto nepasirodo per dvi posėdžių sesijas. Spaudoje je teigiama, kad šią normą kai kurie senatoriai užpildo kartą posėdin atvežti invalido kėdėje.

Nerenkamo senato panaikini-mui jau seniai pritaria Kanados NDP socialistai su savo vadu E. Broadbentu, turintys mažiausiai senatorių. Apie panaikinimą nėra linkę galvoti liberalai, ilgo valdymo metais įsitvirtinę senate. Konservatorių vadas ir ministras pirm. B. Mulronei svyruoja, konservatorių eiles senate padidinęs iki 31. Jis kalbą ir apie dabartinį senato panaikinimą, ir jo kai kurias reformas, ir netgi pakeitimą visų kanadiečių renkamų senatu. Iš tikrųjų senato reformą kietu riešutu padarė naujoji Kanados konstitucija. Senato reformai, paruoš-tai Kanados vyriausybės, turi pritari ti septynios provincijos, apimančios pusę visų Kanados gyventojų. Reikalą dar labiau komplikuoja ministras pirm. B. Mulronio Meech ežero vasarvietėje sutarti Kanados konstitucijos pakeitima-i, kurių dėka bus įjungtas Kvebekas. Tada senatui panaikinti arba jam reformuoti reikės visų provincijų sutikimo. Kitų pastangas galės sustabdyti vienos provincijos veto teisė. Tiesa, Meech vasarvietės susitarimų dar nėra patvirtinęs Kanados parlamente, bet jį atsisakyti negalės oficialaus Kvebeko vyriausybės pripažinimo Kanados konstitucijai siekęs ir už jį kovojęs ministras pirm. B. Mulronei. Tai žino dabartinis liberalų vadas J. Turneris, skatinantis B. Mulronį pradėti senato reformas.

ALGIS ANKUS, 1987 m. gegužės mėnesį baigęs mechanikos inžineriją Toronto universitete. Dalyvavo mažai kuro suvartojančių mašinų varžybose. Už diplominį darbą "Metalų pudros gaminimas" laimėjo antrą vietą. Kaip gerai baigęs buvo įrašytas į inžinerijos dekanato garbės sąrašą. Mokestį Whitby katalikų mokykloje, o šeštadieniais baigė Toronto Maironio mokyklą. Dalyvauja ateitininkų veikloje. Dabar dirba kaip inžinierius automobilių stiklų gamyboje. Yra priimtas į Toronto universitetą tęsti mokslo magistro laipsniui

SPORTAS

GOLFO ŽINIOS

Rugpjūčio 16 d. Georgetown golfo aikštėje dalyvavo 40 golfinkų. Pirmąsias šešias vietas užėmė R. Šimkus 80, dr. A. Mikelėnas 81, Al. Simanavičius 82, R. Strimaitis 83, P. Stauskas 84, A. Banelis, M. Ignatavičius ir Aug. Simanavičius 85. Su išlyginamaisiais smūgiais – A. Jonikas ir V. Paulionis po 66, M. Slapšys 67, J. Danaitis, R. Burgulis ir L. Baziliauskas 68.

Moterų grupėje I v. laimėjo I. Kymantienė su 91, sekančias keturias vietas užėmė J. Ignatavičienė, D. Deksnytė, G. Stauskienė ir L. Strimaitytė. Su išlyginamaisiais smūgiais – J. Ignatavičienė 67, I. Kymantienė 69, G. Stauskienė 77, D. Deksnytė 79.

Premijas už tiksliausių smūgių gavo E. Kuchalskis, V. Paulionis ir R. Šimkus. Turnyrui vadovavo ir premijas išdalino TLG klubo pirm. A. Stauskas.

Darbo šventės savaitgalį rug-sėjo 5-6 d.d. Klivlande įvyks J. Amerikos lietuvių golfo pirmenybės. TLG klubui atstovaus kele-tas komandų ir pavieniai žaidėjai. St. Kėkštas Humber Valley aikš-tėje ant šeštos skylės iš pirmo smūgio įmušė sviedinuką į skylę. Al. Simanavičius savo darbovietės turnyre laimėjo pirmą vietą su 75 smūgiais. Inf.

SAUDYMAS

Baltiečių ir lietuvių šaudymo pirmenybės rengia Kanados estai latvių šaudykloje "Bersaine" 1987 m. rugsejo 12 d. Bus įvairių rūšių šautuvų varžybos. Registracija – nuo 9 v.r., pradžia – 10 v.r. Įvairių rūšių pistoletų varžybos – rug-sėjo 26 d. Registracija – nuo 9 v.r., pradžia – 10 v.r. Informacijos teikia ŠALPASS šaudymo komiteto vadovas Balys Savickas (340 Dixon Rd. No. 2004, Weston, Ont. M9R 1T1. Tel. (416) 244-2267.

KREPŠINIS

"The Toronto Sun" paskelbė "Tass" pranešimą apie Arvydą Sabonį. Esą jis, 220 cm ūgio, ir vel nutraukė neseniai operuotos dešinės kojos sausgysles. Sabonis išlejo į Palangą, tačiau lipdamas laiptais paslydo ir susi-žeidė. "Tass" kaltina Sabonį ne-atsargumu. J.K.B.

Pajieškojimai

Jieškoma Elena Grigiskaitė, buvusi anglų kalbos mokytoja. Su ja nori susirašinėti buvusi jos mokinė. Prašoma atsiųpti ji pati arba žinantieji jos adresą, rašant: A. Puida, 179 Queen St., Apt. 403, Kingston, Ont. K7K 5Y2, Canada.

Vasario 16 gimnazijos moksleiviai ateitininkai, davę įžodį metinėje šventėje Memingene. Iš kairės: Analija Gaidimauskaitė, Cecilija Janulionytė, Asta Tijūnelytė, Kazys Motekaitis, Alain Gromašauskas. Nuotr. M. Šmitienės

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 3/4% už 90 dienų term. indėl.
7 % už 6 mėn. term. indėlius
7 1/4% už 1 m. term. indėlius
7 1/2% už 2 m. term. indėlius
7 3/4% už 3 m. term. indėlius
8 1/2% už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
8 3/4% GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
7 1/2% už pensijų planą (variable rate)
8 1/2% už 1 m. term. pensijų planą
7 1/2% už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
6 1/4% už specialią taup. s-tą
6 % už taupymo s-tas
5 1/4-6 3/4% kasd. palūkanų sąskaita
4 3/4-5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 %
2 metų 10 1/2%
3 metų 10 3/4% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicjus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicjai.

AKTYVAI virš 62 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st. 1st fl.
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322
PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išre-montuotas, vienaauštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamą nuosavybę prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
* parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
* įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, vėidrodžius
* atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
* uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

"Tėviškės žiburį" aukotojai

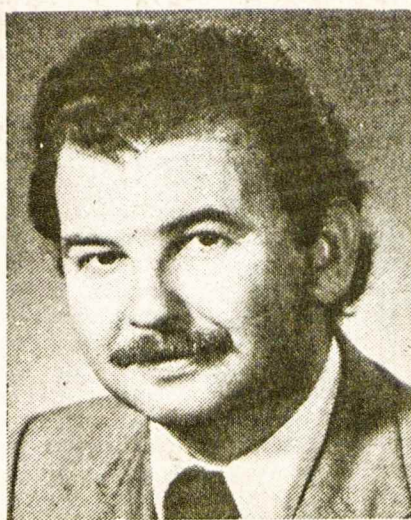
\$100: JAV Lietuvių Bendruomenė, A. Venslovas, Adolfas Kuliešius; \$62.25: "Gintaro" ansambelis; \$50: J. Aniol, A. Streimikis, P. Jutelis, A. Kantautas, Toronto Lietuvių namų moterų būrelis; \$30: J. Ramoška; \$28: F. Pawelko; \$25: A. Staliošis, A. Danaitis, A. Smilgys; \$24: J. Juodikis; \$23: K. Radzevičius, A. Staliošis; \$22: Fr. Jasys; \$20: P. Bilda, J. Uždravis, KLB Wasagos apylinkė; \$18: A. Baltrūnas; \$15: dr. K. Ambrozaitis, St. Petersburgo lietuvių pensininkų klubas; \$10: Alg. Suvaizdis, J. Šatras, Vyt. Lumbis, L. V. Petrušaitis, kun. A. Jurgelaitis, A. Rugsys, E. Vindašius, Profesionalų ir verslininkų sąjunga, A. Karkliūsis, S. Styras, J. Vizgirda, V. Keturakis, A. Krauskas; \$8: V. Bartuška, J. Adomaitis, B. Janušienė, St. Narmantas; \$7: St. J. Baras; \$5: L. Baltušis, V. Armalis, Br. Valiukėnas, B. Paprockas, Vyt. Marijošius, kun. Vyt. Pikturka, J. Lukša, K. Dūda, V. Dubinski; \$4: D. Tričienė; \$3: J. Sarpalius, S. Barškėtis, A. Šmulskienė, M. Jasilevičius, D. Butrimas, Ig. Kušlikis, V. Šipelis, K. Poškus, F. Grušys; \$2: E. Vėta; \$1: S. Radzevičius.

Remėjo prenumeratą atsiuntė:

\$27: J. Bironas; \$25: E. Pran, A. Stasiulis, A. Bernotaitis, A. Staliošis, Br. Vitkus, J. Gabrusevičius, M. Preikšaitis, Vyt. Tamulaitis, L. Kongats, P. Bilda, J. Jasinskis, J. Šelmys, K. Jūra, A. Šlekys, E. Šimaitis, J. Pečkaitis, J. Mažeika, G. Balčiūnas, E. Docienė, B. Paprockas, M. Aukštuolis, dr. M. Valadka, A. Janušas, P. Adomaitis, J. Blauidžiūnas, J. A. Kaziūnas, I. Gorys, A. Šmulskienė, O. Adamavičienė, A. Zimnickas, A. Lukošius, A. Beresnevičius, K. Zabas, Vyt. Aukštinaitis, J. Dambaras, V. Lenauskas, L. Zubrickas, St. Astras, E. Aviziūsis, T. E. Apanavičius, L. Baziliauskas, O. Baziliauskienė, J. Jacyna, B. Keburis, V. Z. Šaulys, kun. V. Valkavičius, S. Vaičiūnis, K. Vaitaitis, J. Žadeikis, A. Vaitkevičienė, M. Matusaitis, D. Stukas, H. Chvedukas, K. Daulys, S. Valbasiš, V. Valys, J. Vizgirda, V. Prižgintas, J. Steponis, J. B. Aukštaitis, K. Grunys, Pr. Čecys, J. Akeilaitis, A. Danaitis, G. Kongelis, L. Žilionyte, V. Dubinski, J. Astra, S. Umbrasas, J. Vyšniauskas, V. Karauskas, A. Danaitis, R. Tamošiūnas, A. Kiaupa, D. Eidukas, A. Barauskas, Pr. Gobis, Pr. Barauskas, V. Gruzdis, A. Giniotis, A. Karkliūsis, Pr. Kvedaraitis, K. Poškus, V. Beniušis, G. Bobelis, M. Ivanauskas, R. Kmieliauskas, E. Holmes, A. Kalūza, K. Butkus, V. Jokūbauskas, G. Gutauskas, Tėvai jėzuitai Montrealyje, O. Kruschat, Vyt. Kasniūnas, L. Kosell, K. Girnys, H. Dūda, K. Pajaujis, G. Ciparis, M. Kazlauskas, M. Katasonava, Arv. Krausas.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$50: J. W. Burkschat, Vl. Levickas; \$45: A. Bertulis; \$40: Br. Girčys, L. Vaitonienė; \$35: Alf. Bušma; \$30: Pr. Gudžinskas, dr. R.

Rugsėjo 10 vėl išrinkite

Yuri **SHYMKO** X

lietuvių bendruomenės kandidatą
High Park–Swansea apylinkėje

SHYMKO visuomet gina mūsų žmonių reikalus

Balsuoti už **SHYMKO** reiškia balsuoti už savo lietuvių bendruomenę
Veikdami drauge laimėsime!

Padėkite mums: 2126 Bloor St. W. Tel. 766-8683

Barakauskas, Edv. Indriliūnas, Alg. Suvaizdis, St. Blusys, A. Braškys, A. Empakeris, T. Lišauskas, Vyt. Meilus, M. Račys, M. Balčiūnas, J. Žygas, V. Kuzma, Pr. Žiulys, J. Vaičiūsis, P. Barbatavičius, Vl. Plečkaitis, A. Totoraitis, E. Bubulis, A. Dailydė, S. Tumosiūnė, A. Čiužas, V. Svirplys, A. Kaškevičius, St. Daučanskas, Br. Rakauskas, W. V. Dauginis, J. B. Danaitis, J. Genys, P. Vindašius, St. Tamulionis, V. Juška, S. Wolpert, Pr. Gustys, V. Bartkus, kun. J. Vaškys, J. Butkus, P. Domeika, V. A. Deksnys, kun. J. Gasiūnas, H. Zitiukas, A. Didžiulis, P. Gruodis, A. Gaurys, F. Mašalas, R. Atkočaitis, V. Kupeikičius, Br. Kaslas, dr. D. Žvėtautas, D. Juodgudis.

Už dvejus metus remėjo prenumeratą atsiuntė: K. Astravas, L. Abromonis, D. Vaidilienė, J. Girdauskas, E. Puodžiukas, L. Dainius.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame visiems kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

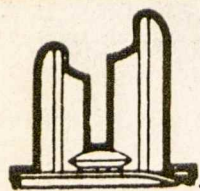
Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses)

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Toronto miestas

Atmatų išvežimo tvarkaraštis

1987 m. rugsėjo 7, pirmadienį,
Darbo šventė

1987 m. rugsėjo 7, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos.

Reguliarus pirmadienio (rugsėjo 7 d.) atmatų išvežimas bus atliktas rugsėjo 8, antradienį.

Reguliarus antradienio (rugsėjo 8 d.) atmatų išvežimas bus atliktas rugsėjo 9, trečiadienį.

Rugsėjo 9, trečiadienį nebus išvežami nei laikraščiai, nei sunkūs daiktai.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį, rugsėjo 16 d.

PASTABA: Toronte yra 18 stiklinių ir metalinių indų perdirbimo sandėlių. Birželio mėnesį buvo surinkta 442 tonos laikraščių, 37 tonos stiklų ir 6 tonos skardinių dėžučių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 392-7742.

NEDĖKITE SUDAUŽYTŲ STIKLŲ ARBA KITŲ AŠTRIŲ
DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS ATMATŲ MAIŠUS

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

"Laisvės" - šaukė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

reikšdami savo pritarimą tyliu būdu įvykusiai demonstracijai. Tokių skaičius esą pasiekę 3000.

Milicija demonstracijos metu Vilniuje laikėsi korektiškai, fotografavo, filmavo, bet kol kas nieko nesuėmė.

Po demonstracijos sovietai užblokavo telefoninius ryšius su užsieniu. Iš V. Europos su vilniečiais demonstracijos dieną nebuvo imanoma susisiekti. Tylėjo net Maskvos telefonų centrinė. Telefoniniai ryšiai buvo atstatyti tikai sekančią dieną.

Ivairūs šaltiniai apie dalyvių skaičių Rygos demonstracijoje rašo nevienodai. Vieni nurodo 2000, kiti 5000, treči 8000. Toline demonstrantų skaičius siekęs 2000. Inf.

Sudbury, Ontario

A. a. AGOTA (MATIJOŠAITY-TE) MAZAITIENĖ, 76 m., mirė 1987 m. rugpjūčio 10 d. General ligoninėje. Gimusi Lietuvoje, Šakių aps., Sintautuose. Laidotuvų išvakarėse "Loughheed Funeral Home" buvo kalbamas Rožinis. Maldoms vadovavo Petras Venskus. Rugpjūčio 13 d. Christ the King šventovėje pamaldas laikė kun. J. Staškus. Lietuvos kankinių parapijos klebonas iš Mississaugos, ir vėlioje palaidotas "Civic Cemetery" Sudburyje. Liko vyras Petras Mazaitis, dukterė Gražina Wade ir šeima Sudburyje, sesuo Marcelė Gavėnienė - Australijoje ir brolis Antanas - Lietuvoje, J. Kr.

KLB APYLINKĖS VALDYBA praneša, kad Tautos fondo aukų ir solidarumo mokesčio rinkliava tęsiama. Kviečiami visi Lietuvių Bendruomenės nariai, nedelsiant atlikti tautinę pareigą. Aukus renka KLB apylinkės valdybos nariai. Valdyba

Pasipiršimas

— Jūs norite susituokti su mano dukra... bet pirma turite pasikalbėti su mano žmona.
— Taip, tačiau aš vis dėlto norėčiau susituokti su jūsų dukra...

Kirpykloje

— Pudros?
— O už nuskutimą — reikės mokėti tiek pat?
— Taip.
— Tai pudrą suvyniokite, parnešiu žmonai.

Mažosios Lietuvos Fondas

217 BEDBROOK AVE. MONTREAL-WEST, QUE., CANADA H4X 1S2

Mažosios Lietuvos fondas, įsteigtas: 1. rinkti, leisti ir skleisti Mažąją Lietuvą liečiančią medžiagą, jos istoriją, kalbą, etnografiją, praeitį ir ateitį; 2. parodyti pasauliui, kad Mažoji Lietuva nuo amžių buvęs baltiškasis lietuviškas kraštas su savita praeitimi.

Tam pritardami, įsijunkime į Mažosios Lietuvos fondą: RĖMĖJAIŠ — iki \$99 auka; NARIAIŠ — \$100 ir didesne auka; MECENATAIŠ — \$1,000 ir didesne auka; GLOBĖJAIŠ-PATRONAIŠ — \$3,000 ir didesne auka.

Aukus siųsti: Foundation of Lithuania Minor, c/o I. Adamavičienė, 18 Gracemount Cr., Scarborough, Ont. M1G 1K3.

Mažosios Lietuvos fondo valdyba

Taip, noriu įsijungti ir pridedu čekį sumai \$.....

Vardas	Pavardė
Nr. gatvė	Miestas
Provincija	Pašto kodas

Kanados Lietuvių Bendruomenė

KLB krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie yra aukoję "apsigynimo" reikalui.

Thunder Bay apylinkės pirminkė dr. E. Jasevičiūtė su J. Ers-lavo pagalba surinko ir atsiuntė \$53.00. Aukų \$25.00 — dr. E. Jasevičiūtė; \$10.00 — J. Ers-lavas, J. Akmanas; \$5.00 — P. Stonys, M. Andriusienė.

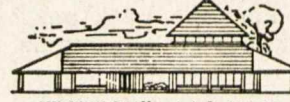
Iš Otavos apyl. valdybos gautos Vasario 16 proga surinktos aukos \$300.00. Aukų: \$25.00 — dr. M. Ramūnienė; \$20.00 — A. Danaitis, A. Paškevičius, S. Bilevičienė, V. Plečkaitis, G. Mitalas, B. Barisa, V. Kudžma, V. Prišcepionka, P. Regina; \$15.00 — V. Kongelis; \$10.00 — V. Trečiokas, A. Danaitis, V. Kudžma, V. Radžius, J. Verbyla, J. Augaitis, B. Čeponkus, G. Procuta.

\$50.00 Jaunimo sąjungai paaukojo V. G. Agurkiai iš Hamiltono. A. Bražys paaukojo \$100.00 "Juodojo kaspino" protesto demonstracijos išlaidoms. Lietuvių kultūros muziejui gauta per KLB krašto valdybą iš Julijos Matulionienės \$2000.00 JAV. Auką skiria savo mirusio vyro Prano atminimui.

KLB valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems.
J. Krištolaitis, išdinininkas

Turner & Porter laidotuvų namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaide
C. Jason (Jasiūnas) Toronto
Tel. (416) 624-8181

1987 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Rugsėjo 30 — spalio 16 10 dienų Vilniuje.

Sudaromi iškvietai ir vizos pavieniui važiuojantiems.

Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniui ir grupėms į visus pasaulio kraštus. Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00, JAV
 2. Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE, \$15.00, JAV
 3. Jokūbas Dagys, SCULPTURES (meno albumas), \$35.00, JAV
 4. J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65, JAV
- Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO

Anapilio žinios

— Parapijos choras po vasaros atostogų pradeda naują giedojimo sezoną rugsėjo 13, sekmadienį. Visi renkasi 10 v.r. repeticijai Parodų salėje. Kviečiami ir nauji nariai.

Daug kas pasirašė peticiją Toronto policijos vadui, kad nebūt baudžiamas policininkas, atsisakęs budėti prie negimusio kūdikio žudymo klinikoje. Taip pat daug parapijiečių pasirašė korteles, skirtas Kanados vyriausybei karą nusikaltėlių pajieškų reikalui. Gaila, kad organizatoriai per mažai kortelių parūpino.

— Paukojo: Lietuvių kultūros muziejaus statybai \$100 — KLK moterų dr-jos Delhi par. skyrius; lietuvių kapinėms \$50 — M. Žemaitienė, V. Daugėlavienė; \$10 — M. Bagdonienė; parapijai \$100 — Toronto Lietuvių namai; Kanados misijoms (rinkliava) — \$3008, Wasagoje — \$70.

— Mišios rugsėjo 6, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Mariją Kronienę ir Jurgį Bendoraitį, 11 v.r. — už parapiją; Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Joną Račinską, 11 v.r. — už a.a. Feliksą Noreiką.

Lietuvių namų žinios

— LN sveikina kūrėją-savonori Stasį Paciūną 85 m. gimtadienio proga, linkėdami Dievo palaimos, sveikatos ir sėkmės, dėkoja už jo įdėtą darbą steigiant LN.

— LN valdybos posėdis — rugsėjo 10, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Sekmadienio popietėje atsilankė per 300 asmenų. Svečiai buvo kviečiami pasirašyti KLB pavirtintus atvirlaiškius, liečiančius karą nusikaltėlius. Šie atvirlaiškiai buvo išsiųsti Kanados teisingumo ministeriui Ray Hnatyshynui.

— Du nauji LN nariai sumokėjo po \$100: Julius Rupkalvis, Linda Pohlmann.

Ločerių šeima, iki šiol gyvenusi Vilniuje, pagaliau po devynerių metų rūpinimosi, imigravę Kanadon ir apsigyveno Hamiltone pas savo gimines Giedraitius. Naujieji ateiviai aplankė "T2" redakciją ir papasakojo apie savo veiklą. Pasiūkė, kad šeimos tėvas Laimutis Ločeris yra dailininkas, minimas ir enciklopedijose, žmona Saulė Ločerienė-Jurgaitė yra liuanistė, baigusi mokslus Vilniaus universitete ir dirbusi redaktore bei vertėja "Vagos" leidykloje. Sūnus Rytas yra baigęs rusų kalbą bei literatūrą Vilniaus un-te ir vėnierių metus mokytoja. Dukrelė Greta yra II sk. mokinė. Naujai atvykusi šeima pradeda pirmuosius žingsnius Kanadoje, susipažįsta su lietuvių gyvenimu ir yra pasiruošusi jame dalyvauti. Dail. L. Ločeris yra specialistas dekoratyvinės dailės, ypač patalpų viduje. Taip pat jis yra pasižymėjęs tapyboje, skulptūroje ir architektūroje.

A. a. Juozas Ankus-Ankudavičius, "T2" administratorės Salomėjos Andrienienės brolis, 67 m. amžiaus, mirė Čikagoje 1987 m. rugpjūčio 26 d. Palaidotas Čikagos Šv. Kazimiero kapinėse rugpjūčio 29 d. Laidotuvas dalyvavo ir giminės iš Kanados. Velionis buvo savininkas kepyklos "Baltic Bakeries". Joje ne vienas lietuvis yra gavęs darbo.

A. a. Felicijos Urbonienės atminimui, užjausdamas jos liudinčią šeimą, paukojo "Tėviškės žiburiai" \$20: Algis ir Ramūnė Jonaičiai, Zuzana ir Bronius Ščepanavičiai; \$10 — Elena ir Juozas Girėnai.

A. a. Felicijos Urbonienės atminimui vietoje gėlių paukojo "Tėviškės žiburiai": \$30 — Rusinų šeima; \$25 — Marija ir Leonas Garbauskai, Elzbieta ir Julius Strodmskiai.

A. a. Magdalenos Barščiausienės atminimui, užjausdamas mi dukras bei jų šeimas, "Tėviškės žiburiai" paukojo: \$50 — K. K. Kaminskai; \$20 — K. Z. Žebrauskai, J. Pacevičienė, G. Melnykas, P. S. Pargauskai, S. Čepas, T. Vl. Bačėnai, A. Klemkienė, A. K. Ratavičiai, A. J. Paršeliūnai, J. Rinkūnienė, J. Rastapkevičius, G. Ciparis; \$10 — M. J. Dambrai, J. Palys, V. P. Gudačiūnai, V. Bačėnas, E. Šlekys, J. Valaitis, J. Valaitienė, D. Zulonienė, M. Povilaitienė, V. P. Lapienis, A. Aleliūnienė, V. Jakubickienė, D. M. Norkai, Alf. Kairys, M. B. Stundžius; \$5 — Ang. Kairienė, E. Vindašius.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šios savaitės penktadienis — mėnesio pirmasis (ligoniniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus); 7 v.v. — Šventoji valanda ir Mišios. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Šis šeštadienis — mėnesio pirmasis. Mišios ir Rozinio maldos — 11 v.r.; pensininkų namuose "Vilnius" Mišios — 5 v.p.p.

— Trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacijos Mišios — ketvirtadienį 10 v.r.

— Ruošiasi tuoktis Viktoras Šimkus su Asta Šernaite.

— Rugsėjo 24 palaidotas a.a. Jonas Vaitkus, 80 m.; rugsėjo 26 — a.a. Magdalena Barščiausienė, 93 m.

— Nuo rugsėjo 6, vakarinės sekmadienio Mišios bus laikomos 7 v.v. — Parapijai aukoj: \$200 — dr. P. S. Vyte; \$150 — C. B. Joniai; \$100 — E. Svėgzdienė, A. Laurinaitis, P. Kudreikis; \$50 — E. Valenciej, V. M. Kriščiūnai, O. Skerienė, V. Siminkevičienė; Vyskupo fondai: \$300 — N. Preibienė savo vyro a.a. Platono atminimui; Religinei šalpai: \$300 — N. Preibienė savo vyro a.a. Platono atm.

— Mišios rugsėjo 6, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Barnardą Naujailį, 9.20 v.r. — už a.a. Romą Draudvilą, 10.15 v.r. — už a.a. Mariją ir Povilą Kevežius, Oną Teišerskienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Anelę ir Simoną Uleckus.

Išlilmės Anapilyje

Kun. dr. Prano Gaidos, "Tėviškės žiburiai" redaktoriaus, 50 metų ir kun. Jono Staškaus, Lietuvos kankinių parapijos klebono, 25 metų kunigystės sukakties išlilmės įvyks 1987 m. rugsėjo 27, sekmadienį, Anapilyje. Išlilmingos Mišios — 4 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje, pokylis — 6 v.v. (po pamaldų) didžiojoje Anapilio salėje. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

I pokylį pakvietimus (\$15 asmeninai) galima įsigyti "Tėviškės žiburiai" administracijos tel. 275-4672. Sekmadieniais po pamaldų (pradedant rugpjūčio 30) pakvietimai bus platinami Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų salėse.

KLK kultūros draugija "Žiburiai" ir Lietuvos kankinių parapijos taryba

Vasario 16 gimnazijai aukoj P. Šernas \$250 ir S. Kuzmickas \$100, o iš "Paramos" bei Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvų ir Toronto Lietuvių namų gauta po \$913 aukų trijų Toronto moksleivių kelionėms į Vasario 16 gimnaziją ir atgal apmokėti. Dėkoju visiems aukotojams ir prašau visus lietuvius remti savo gimnaziją, ypač dabar, kai reikia atstatyti apdegusį gimnazijos pastatą. Aukas galima siųsti KLB ižd. J. Kriščiūnaitiui (Box 446, Waterdown, Ont. LOR 2H0), čekį išrašant Vasario 16 gimnazijai arba "Paramos" ir Prisikėlimo par. kred. kooperatyvams į Vasario 16 gimnazijos sąskaitą. Paukojusieji gauna pakvitavimus, tinkamus atskaityti nuo pajamų mokesčių.

L. Tamošauskas, KLB švietimo k-jos narys

G. ir D. Sakai, pagerbdami velionę a.a. Feliciją Urbonienę, ilgmetę "Tėviškės žiburiai" darbuotoją, paukojo šiam savaitraščiui \$40.

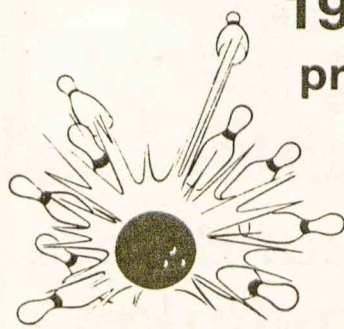
A. a. Valentinui Vitkevičiui mirus, reikšdami užuojautą žmonai Annie, dukroms — Genovaitėi ir Donai bei jų šeimoms, paukojo Tautos fondui Al. Lukos \$15, S. P. Kanapos \$10.

"The Toronto Star" dienraščio korespondentas Maskvoje Stephen Handelman lankėsi Baltijos valstybių sostinėse ir parašė tris ilgus reportažus, kurie buvo išspausdinti 1987 m. rugpjūčio 29, 30 ir 31 d. laidoje. Reportažai gausiai iliustruoti fotografo Boriso Spremo. Apie tai bus plačiau kitame "T2" nr.

Nuoširdus lietuvių bičiulis, daug padedantis jiems įvairiose reikaluose, Yuri Shymko vėl kandidatuoja į Ontario provincijos parlamentą, kuriame jis ligi šiol gražiai reiškėsi, specialiomis progomis primindamas Lietuvą ir kitas sovietų pavergtas tautas. Jis yra ukrainiečių kilmės, visuo met dalyvauja ir lietuvių išlilmėse. Balsavimo dieną, t. y. š. m. rugsėjo 10, jis tikisi ir lietuvių balsuotojų paramos.

KĖGLIAVIMO ir LEDO RITULIO

1987-88 metų sezonas prasideda rugsėjo pradžioje

Kėgliaavimo sezono pradžia — 1987 m. rugsėjo 10, ketvirtadienį, 7.15 v.v., Plantation Bowlerama, 5429 Dundas St.W., Toronto

Dėl kėgliaavimo

prašome skambinti:

Michael Jaglowitz (v)622-9919

Audra Danaitytė (v)626-8994; (d)252-4659

Dėl ledo ritulio

prašome skambinti:

Rick Dresher (v)233-8788;

(d)233-3334; Edis Bubulis

(v)533-2878; (d)233-2147;

Rimas Kuliavas (v)766-2996.

Rengėjai — TLSK "Jungtis"

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO

25 METŲ VEIKLOS MİNĖJIMAS

su menine programa ir J. Bubulienės paruošta vakariene įvyks

š. m. spalio 4, sekmadienį, 5 v.p.p., Prisikėlimo parapijos auditorijoje.

Kviečiame bilietus įsigyti iš anksto bankelio raštinėje darbo valandomis ir sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje iki rugsėjo 27 d. Įėjimo bilietas — \$10.00, pensininkams ir studentams — \$7.50.

Valdyba

"Volungė" pradeda dvylik-tus metus ir repeticijas rugsėjo 11 d., 7 v.v. Prisikėlimo par. salėje. Suinteresuoti prasomi ateiti ir susipažinti su šiuo choru ir jo darbu.

D. Viskontienė

Lietuvių kalbos klasė suaugusiems veiks šiais metais West Park High School antradienių vakarais 6.30 v.v. — 9.30 v.v. Registracija — rugsėjo 15 d., 6 v.v. — 9 v.v., ir rugsėjo 16 d., 6 v.v. — 8 v.v. Turintieji klausimų prašomi paskambinti mokytojai I. Ehlers 487-7771.

Lituanistiniai kursai Toronte šiais mokslo metais veiks naujoje mokykloje, būtent Bickford Park High School (Bloor ir Christie) antradieniais 6.30 v.v. — 9.30 v.v. Visi mokiniai turi užsiregistruoti minėtoje mokykloje rugsėjo 15 d., 6 v.v. — 9 v.v., arba rugsėjo 16 d., 6 v.v. — 8 v.v. Patartina atsinešti laišką — "letter of permission" iš savo gimnazijos, kuriame būtų pažymėtas sutikimas lankyti kursus. Taip pat registracijos lapas reikalauja gyvenvietės adreso metropolinio Toronto miesto ribose.

Maironio mokykla pradės mokslo metus rugsėjo 26 d. Šv. Vincento Pauliečio mokykloje. Naujų mokinių registracija bus mokykloje 9 v.r. — 11 v. r. Visi vaikai kuriem sueina 4 metai 1987 metais, kviečiami užsiregistruoti į jaunesniųjų jų darželį. Taip pat kviečiami visi tėvai dalyvauti pirmos dienos pranešimuose, kuriuos padarys klasių auklėtojos. Tėvų dalyvavimas yra svarbus ir duos progos susipažinti su mokyklos programa ir mokslo metų eiga. Mokiniai bus paleisti 11 v.r.

Giedra Paulionienė, vedėja **Etnografinės Bostono ansamblio "Sodauto"** yra pakviestas "Volungės" koncertuoti Toronte spalio 11, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje. "Sodauto" yra vienintelis tokio pobūdžio ansamblis Šiaurės Amerikoje. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti!

Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" nuo rugsėjo mėnesio uždepožitų (čekių) sąskaitas moka dividendus už kiekvieno dienos indėlius, kurių palūkanos bus prirašomos kiekvieno mėnesio gale. Pradžioje už indėlius ligi \$3000 mokama 4¼%, o už indėlius virš \$3000 — 5¼% dieninio dividendo. Už išrašomus čekius neimamas joks mokestis. Kasdieninėje taupymo sąskaitoje nuo rugsėjo 1 d. už indėlius virš \$3000 palūkanos pakeltos ligi 6¼%. Už naujus garantuotus investavimo sertifikatus (GIC) palūkanos pakeliamos ligi 8¼% metinio dividendo.

Marlin Travel

HAWAJAI

Ištaigingos 16 dienų atostogos su palydovu.

Vienartinė proga 1988 m. sausio 26 d. — tik \$2149, įskaitant visus valstybinius ir orauosčių mokesčius.

[Šią sumą įeina:

kelionė į Havajus ir atgal "Wardair" lėktuvų linija, maistas ir gėrimai lėktuve, havajietiškas sutikimas su gėlėmis, pervežimas tarp orauosčių ir viešbučių, 8 naktys Vaikiki ištaigiamame "Reef Hotel" viešbutyje, 7 naktys Hawajų saloje, "King Kame Hameha" viešbutyje, kelionė lėktuvu tarp Vaikiki ir Hawajų, visas bagažo pergabenimas, pilna palyda ir susipažinimo pusrūčiai, išvyka "Captain Cook" laivu.

Užsiskiusieji kelionę iki rugsėjo 30 d. gaus \$50 nuolaidą.

Skambinti Raimundui Valadkai tel. (416) 279-4235, 2959 Bloor St. W. (prie Royal York) arba

tel. (416) 321-1061. VISA MasterCard AMERICAN EXPRESS enRoute

Marlin Travel Marlin Travel

Toronto lietuvių kredito kooperatyvui "Parama"

reikalinga tarnautoja arba tarnautojas.

Pirmenybė turintiems patyrimo banke ar buhalterijos darbe, kalbantiems lietuviškai ir angliskai. Kreiptis į vedėją tel. 532-1149.

Pasaulio slovākų kongreso organizatoriai atsiuntė "T2" redakcijai savo leidinį "Slovak World Congress", labai puošnias išleisdamas slovākų ir anglų kalbomis. Jų kongresas įvyko 1987 m. liepos 4 d. Toronte. Iliustruotame leidinyje trumpai apžvelgiama kongreso veikla, pateikiama Slovākų istorija ir dabartinė jos būklė. Kongreso veikloje iškeliama ypač jos pirmininko Stephen B. Roman vyraujantis vaidmuo. Jo pažinčių dėka torontiškiame suvažiavime kalbą pasakė ir Kanados min. pirmininkas B. Mulroney.

"The Toronto Star" 1987. VIII. 24 išspausdino Nomi Morris reportažą apie "Juodojo kaspino" demonstraciją Toronte, Nathan Phillips aikštėje, rugpjūčio 23 d. Demonstracijos metu, esą dalyvavo 1,300 asmenų. Kitų laikraščių žiniomis, jų buvo 6000, o rengėjų pranešimu — 5,700. Reportažas antraštė: "Kanada — švyturys pavergtiesiems". Tai žodžiai iš Kanados finansų ministerio M. Wilsono kalbos, pasakytos demonstracijos metu. Pasak reporterio, dalyvavo daugiausia ateiviai iš Rytų Europos, kenčiančios sovietinės priespaudą. Buvo ir keletas afganistaniečių kovotojų, sužeistų kovose ir besigydančių Toronto ligoninėse. Po įspūdingos vėliavų procesijos esą buvo paleista 1000 balių su politinių kalinių adresais. Visa tai buvo protestas prieš sovietinę priespaudą, kurią įgalino Molotovo-Ribbentropo sutartis, pasirašyta 1939 m. rugpjūčio 23 d. Prie gana plataus reportažo pridėta didelė nuotrauka grupės demonstrantų latvių su plakatu "Soviets go home".

"The Toronto Sun" 1987. VIII. 25 išspausdino savo bendradarbio Ted Welch straipsnį "PR is part of protest", kuriame išryškina faktą, kad "Juodojo kaspino" demonstracija Toronte rugpjūčio 23 d. buvo nustelbta mažos grupės "peacenikų" demonstracijos (150 asmenų, "Juodojo kaspino" — 6000). Tai įvykę dėl to, kad "peacenikai" buvo rėksmingi, agresyvūs, protestavo prieš Toronto uoste besilankantį karinį JAV laivą. Esą "Juodojo kaspino" demonstracijų rengėjai turėtų išmokti organizuoti demonstracijas, kurios būtų įdomios, patraukiančios spaudos bei visuomenės dėmesį.

MONTREAL

"The LaSalle Messenger" rugpjūčio 9 d. įdėjo Luce Lamarche ilgesnį straipsnį "LaSalle meninkai dalyvauja lietuvių 600 metų sukaktėje". Autorė labai tiksliai aprašė "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuvos" kantačią ir jos atlikimą gegužės 23 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Suminėjo kantatos libreto autorių poetą dr. Henriką Nagį, kompozitorių Aleksandrą Stankevičių, išvardino solistus, chorą ir orkestrą. Pažymėjo ir svarbesnius suveikus. Pabaigoje stebisi, kad libretas, parašytas lietuviškai ir išverstas į prancūzų ir anglų kalbas, rodo, kokių neįsivaizduojamai sunkių kelių lietuvių pasiekė krikščionybę. Straipsnis papuostas lasaliets sol. Ginos Čapkauskienės atvaizdu.

Sekančioje to paties laikraščio laidoje įdėta kito lasaliečio — kantatos libreto autoriaus poetė dr. H. Nagio nuotrauka.

Gyčio ir Junės (Mockutės) žiaurų dukrelė liepos 26 d. pakrikštyta Kristinos-Onos vardais. Krikštijo klebonas kun. Juozas Aranauskas, krikšto tėvais buvo Audronė Jonelytė ir Edis Mockus.

"Baltijos" skautų stovykla praėjo sėkmingai, sutraukdama apie 20 pačių jauniausių skautukų. Stovyklos komendantais buvo Silvija Žurkevičiūtė-Lechman ir Jonas Valiulis. Sekmadienį pamaldas laikė kun. J. Aranauskas, asistuojamas diakono Pauliaus Mališkos.

Danos Zabielaitsės su Kėstūčiu Skuču jungtuvės įvyko rugpjūčio 22 d. AV šventovėje. Jungtuves palaimino klebonas kun. J. Aranauskas, asistuojamas diakono P. Mališkos. Kadangi abu jaunavedžiai priklauso AV parapijos chorui, tai apeigų metu buvo atliktas beveik religinės muzikos koncertas, dalyvaujant solistams Ginei Čapkauskienei ir Antanui Kebliui, AV parapijos chorui, "Pavasariui" ir Montrealio oktetui. Vargonais palydėjo muz. Aleksandras Stankevičius.

Vestuvinis pokylis įvyko Šv. Kazimiero parapijos salėje. Vaisėms sumanią vadovavo Arūnas Šlekys, jaunojo svainis. Dalyvavo 200 svečių. Povestuvinei kelio-

nei jaunieji pasirinko Laurynijos kalnus.

Lituanistinė mokykla ruošia mokslo metų pradžios pietus rugsėjo 13 d., po 11 v. Mišių, AV parapijos salėje. Toronto vyrų trio "Serenada", vadovaujama Ramūno Underio, linksmins pietų dalyvius. Kviečiami visi gausiai dalyvauti.

Solistai Gina Čapkauskienė ir Rimas Strimaitis rugsėjo 20 d. AV parapijos salėje atliks programą per KL katalikių moterų drjos Montrealio skrydus 35 metų veiklos minėjimą. Jiems akompanuos Mme M. Roch. Po koncerto akademijos svečiai bus pavalšinti pietumis.

VLIKo seimas įvyks spalio 9-11 d.d. Montrealyje. Šio renginio komitetas seimo atstovams ir svečiams parūpins nakvynes. Tuo reikalu reikia kreiptis į Joną Adomonį tel. (514) 744-6940 arba į Silviją Staškevičienę tel. (514) 347-0583.

Mergaičių choras "Pavasaris" yra pasizadėjęs atlikti programą Čikagos Jaunimo centre rugsėjo 26 d., Toronto Lietuvių namuose — spalio 3 d. ir Montrealio AV parapijos salėje VLIKo seimo proga — spalio 10 d. B.S.

Dienraštis "The Gazette" 1987. VIII. 25 išspausdino Kevin Michel Capea straipsnį "Afganistano likimas — baltiečių pergyventas". Jame autorius, ryšium su Molotovo-Ribbentropo sutarties metinėmis, atpasakojo sovietinė valstybių okupaciją, jų rusinimą bei deportacijas ir pabrėžė, kad iki šiol sovietinių piktadarybių niekas neteisi. Esą puolamas K. Waldheimas, teisiams bei deportuojami smulkūs eksnaciai, bet sovietų agentai, vykdyd žiaurumus Baltijos valstybėse, neliečiami. "Mes esame pasirošę pabrėžti moralines vertybes, kai tai mums nieko nekainuoja" — sako autorius. Straipsnis pabaigoje primena Niurnbergo teismo prokurorą Roberto Jacksono žodžius: "Šiuo metu įstatymas yra taikomas tikai vokiečiams agresoriams, tačiau išvada turėtų būti... kad niekas nebus išskirtas iš šio įstatymo". K.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus : 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.
 GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
 3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:		
Certifikatus	8½%	Taupymo — special. 5¼%
Term. indėlius:		Taupymo — su gvv. dr. 5 %
1 metų	7¾%	Taupymo — kasdienines 4½%
180 d. - 364 d.	7¼%	Einamos sąsk. 4½%
120 d. - 179 d.	6¾%	Pensijų — RRSP — term. 8½%
60 d. - 119 d.	6½%	Pensijų — RRSP — taup. 6 %
30 d. - 59 d.	6¼%	

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 9¾%, asmenines — nuo 10¾%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS		
	1475 De Seve	Rosemont Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00
Sekmadieniais	10.30 — 12.30	— 10.30 — 12.30

Aukos Tautos fondui

\$100: V. Rutkauskas, Keswick, Ont., dr. J. Uleckas; \$50: L. Česėkienė, V. Daugėlavienė, A. P. Dailė, J. B. Greičiūnai, Newmarket, Ont., J. Kablys, S. Kėkštas, E. A. Mačiulaitis, Galina Maurušaitis, Z. Orentienė, V. Paulionis, J. B. Tamulionis, Al. Piragis, A. Raila; \$40: Vladas ir Danutė Šaltmirai, M. F. Yokubynienė; \$30: A. Palvenis; \$25: A. Tamošaitis, E. Kvedrienė, E. Kuchalskis, P. Sidasas, V. Vaičiūnas, V. Vapsva; \$20: J. Krassauskas, P. Basys (Basevičius), S. Gečas, J. Krassauskas, B. Kriaučiūnas, B. Laučys, E. Miliauskas, A. Šereksa, Jonas Urbonas, R. Vaičiūnis; \$15: Stanley ir Jonė Paketurai, West Lorne, Ont., Raškauskas, S. Valickis; \$10: J. Didžbalis, I. Kavanagh, V. Kazlauskas, J. N. Kušlikiai, D. Petraitienė, E. Raudys, A. Sirutis, Linda M. Šileika, Weston, Ont., W. V. Ūsas; \$5: Marija Matusevičienė, Angėlė Šimkienė.

Visiems aukotojams reiškiamė nuoširdžią padėką —

Tautos fondo Toronto apylinkės atstovybė

JIEŠKAU KAMBARIO su virtuve High Park rajone, Toronte. Skambinti tel. 534-9579.

JIEŠKAU MOTERS prižiūrėti dviejų metų mergaitės High Park rajone darbo dienomis. Skambinti tel. 537-0976 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

TIKRAS BIČIŲ MEDUS parduodamas Anapilio knygynė ir Prisikėlimo parapijos kieme sekmadieniais po pamaldų. Taip pat galima į gauti pas bitininką Joną Norkų Hamiltone tel. 389-8179.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.